3
NİSAN
1980
PERŞEMBE
10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

egemen sınıfların tükenmeyen para kaynağı
EMEKLİ SANDIĞI
yarın 8. sayfada

Cumhurbaşkanlığı seçimi "ölüm tacirleri"nin ilaca yaptıkları zammı gözlerden sakladı

Halka hasta olmak da yasak

- Yüzde elli olarak duyurulan zam, çoğu hayati ilaçta yüzde yüze vardı
- Zamlardan ilaç tekelleri ve onlarla uyum içinde olan hükümet sorumludur. Eczane sahipleriyle halk karşı karşıya getirilmek isteniyor
- İlaç kutuları üzerindeki fiyatlar, ilaç firmalarınca bir gecede damga vurularak değiştirildi. Tekeller bu fiyatlarla da yetinmeyecek

En çok kullanılan ilaçların fiyat değişimleri

	KULLANIM ALANI	ESKİ FİYATI (TL)	YENİ FİYATI (TL)
Alfasilin	antibiyotik	184	277
Baktrim	antibiyotik	136	255
Hyderjin	damar açıcı	422	750
Aspirin	ağrı kesici	20	32
Optalidon	ağrı kesici	40	68
Diazem	yatıştırıcı	29.50	42
Bisken	kalp	399	587

Emekçiler zam gören ilaçları satın alabilecek güce sahip olsalar, zaten çoğu hastalığa yakalanmazlardı....

Eczacı Hayriye Ünlü ilaç sıkıntısının sadece hammadde yokluğundan kaynaklanmadığını belirtirken, bunda ecza depolarının ve ilaç firmalarının da büyük rolü var diyor. (FOTOĞRAF: Bediz DOĞAN)

HABER MERKEZİ

Son ilaç zamları yapıldığında gazetelerin manşetleri Cumhurbaşkanlığı seçimiyle ilgiliydi. Bu durum ilaca yapılan zamları gözlerden sakladı.

Zamlarla birlikte bir kutu aspirin 32 liraya çıkarken hayati değerde birçok anti-biyotik 250 liranın üzerinde bir fiyatla satılmaya başlandı. Böylece halka hastalanmak da yasaklandı.

İlaca yapılan zam yüzde elli olarak duyuruldu ama oran önemli ilaçlarda yüzde yüze vardı. Kalp hastalıklarında, dolaşım bozukluklarında verem tedavisinde kullanılan ilaçların fiyatları eksisinin iki katına çıktı.

Zamlı ilaçlar birgün

(Devamı 7. Sayfada)

Beklenen devalüasyon gerçekleştirildi

ANKARA (DEMOKRAT)

ABD dolarının uluslararası para piyasalarında değer kazanması sonucu, bozulan çapraz kur farklarının giderilmesi amacıyla, beklenen devalüasyon nihayet gerçekleşti. Türk lirası ABD doları karşısında yüzde 5.2 oranında devalüe edildi.

Bilindiği gibi, liranın bağlı bulunduğu ABD dolarının değer kazanması durumunda, ABD karşısında devalüasyona gidilebileceği gibi, diğer paralar karşısında devalüasyona da başvurabilir. Ancak, 25 Ocak 1980 tarihinde yüksek oranlı

(Devamı 7. Sayfada)

CHP Genel Başkanı askeri müdahale olanağı görmediğini söyledi

Ecevit: Devleti AP, CHP, MSP kurtarmalı

"Haklarında vur emri çıkarılanlar arasında İpekçi'nin katilinin bulunmayışı, devletin yan tuttuğunun bir kanıtıdır"

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit hükümetin yanlı tutumuyla ve uyguladığı baskıcı yöntemlerle toplumun sosyal ve toplumsal patlama noktasına geldiğini belirterek bu durumun şiddet eylemcilerine ortam hazırladığını öne sürdü.

Bülent Ecevit parlamentoda di-

(Devamı 7. Sayfada)

BU DA MI PİYES PROVASI ?

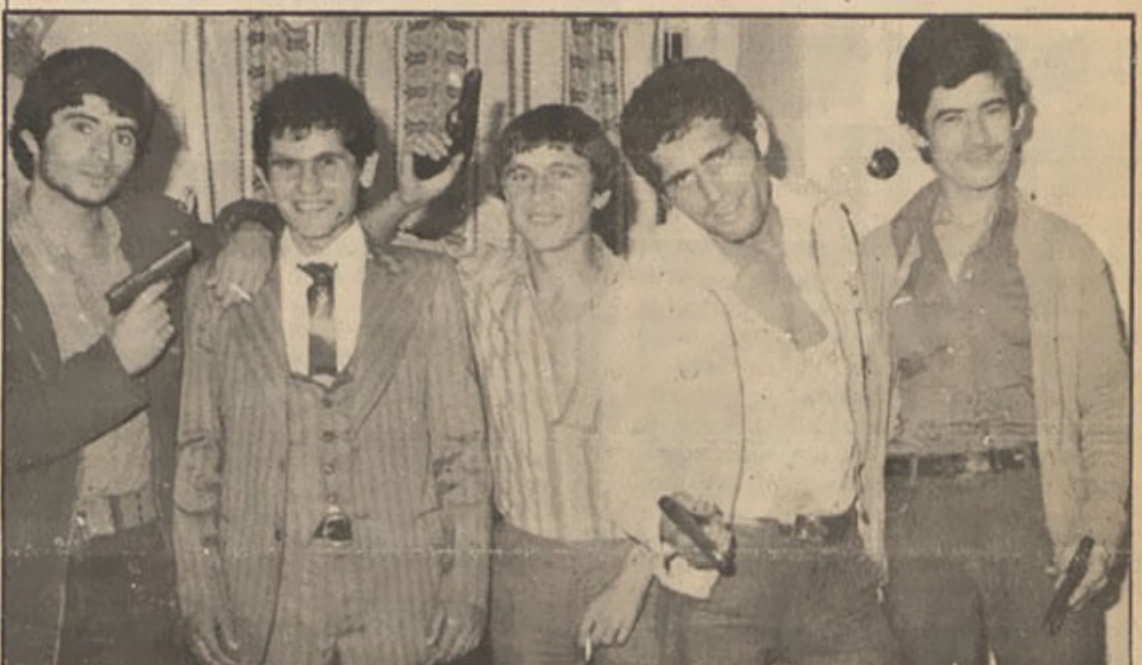

Aralarında, Çarşamba İlçesinde öldürülen devrimciler Durmuş Keskin ve Yüksel Taş'ın katil sanığı Ali Korkmaz'ın da bulunduğu faşistlerin tabancalarıyla birlikte çektirdikleri resim. Soldan Sağa: Ali Korkmaz, adı saptanamayan ve inşaatlarda çalıştığı bildirilen kişi, Fehim Kahraman, Ahmet Uysal ve Neşet Yelve. Birçoğunun adının çeşitli saldırı ve öldürme olaylarına karıştığı bildirilen bu kişilerin bazıları hakkında tutuklama kararı ancak ilçede serbestçe dolaştıkları öğrenildi.

Ellerinde silahlarla çekilmiş fotoğrafları ele geçirildi

İki devrimciyi öldürmekten aranan faşistler serbestçe dolaşıyorlar

- Samsun'un Çarşamba ilçesinde başta adam öldürme olmak üzere çesitli suçlardan aranan faşistlerden Neşet Yelve'nin halen Sivas'ta asker olduğu öne sürüldü

YURTHABERLERİ SERVİSİ

Samsun'un Çarşamba ilçesinde bir süre önce öldürülen devrimciler, Durmuş Keskin ve Yüksel Taş'ın katilleri hala yakalanamazken, sözkonusu öldürme olayına katıldıkları öne sürülen ve bu nedenle arandıkları bildirilen Ali Korkmaz, Fehim Kahraman, Ahmet Uysal ve Neşet Yel adlı faşistlerin tabancalarıyla poz veren resimleri ele geçti.

Resimde silahlarıyla poz veren faşistlerin Çarşamba ilçesinde bugüne kadar meydana gelen birçok olaya karıstıkları, adam öldürme, öldürmeye tam teşebbüs ve başkaca suçlardan ötürü arandıkları, içlerinde MHP Çarşamba İlçe Merkezi'ne sık sık gidip gelenlerin de bulunduğu halde yakalanmadıkları bildiriliyor.

Pek çok öldürme saldırı olayında kullandıkları sanılan tabancalarıyla poz veren resimdeki faşistlerin durumuyla ilgili olarak ilçe halkından ve olay tanıklarından edinilen bilgiler şöyledir:

Ali Korkmaz: Birçok silahlı saldırı olayının faili olarak biliniyor. Şu anda öldürmeye tam te-

(Devamı 7. Sayfada)

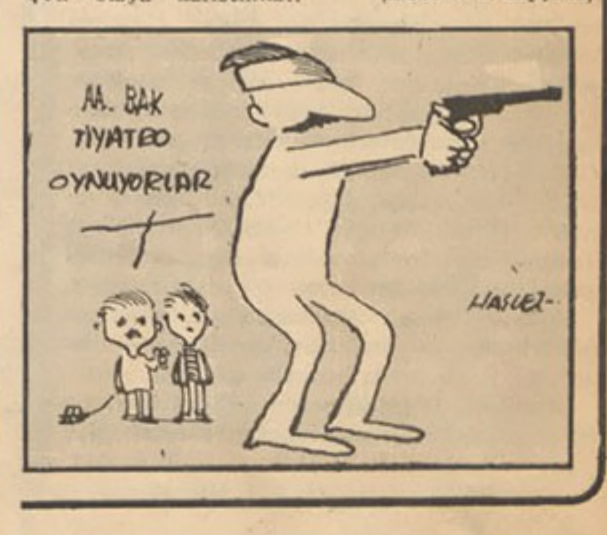

HABERİN İÇİNDEN

"ÇALIŞKAN ADAMLAR"

Parlamento, egemen güçlerin farklı siyasal temsilcileri arasındaki çekişmelerin henüz bir "uzlaşma" noktasına varamaması nedeniyle kilitlenmiş durumda.

Bu arada Parlamento içinden ve özellikle dışından bazı "çalışkan adamlar"ın koltuklarının altında Anayasa değişiklikleri tasarıları ya da çok daha "ileri" ve "radikal programlar" içeren dosyalarla Meclis dışı siyaset odaklarında dolaşıp durduğu haberleri, gazetelerde sık sık yeralıyor.

* * *

Ecevit son basın toplantılarında Cumhurbaşkanı seçilemediği sürece, Meclislerin ayrı ayrı toplanıp karar alamama durumunun ortaya çıkacağını belirterek, böylesi bir durumu, Parlamen-

(Devamı 7. Sayfada)

Çağlayangil vekalet için Köşk'e taşınma hazırlığında

Korutürk 3 gün sonra Çankaya'dan ayrılıyor

- CHP ile temas kuran AP Grup Başkanvekili Karaca "hedef daha net olarak gözüküyor adaylar biçimlenmeye başladı" dedi...
- CHP'nin yarın ya da en geç hafta sonu bir aday çıkarması bekleniyor...

ANKARA (DEMOKRAT)

Cumhurbaşkanı Korutürk üç gün sonra Pembeköşk'ten ayrılacak. Görev süresi 6 Nisan pazar günü sona erecek olan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün yerine Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil vekalet etmeye hazırlanıyor.

Cumhurbaşkanlığına yedi yıl önce seçilen Fahri Korutürk, görev

(Devamı 7. Sayfada)

Sükan: 6 Nisan sonrasında Cumhurbaşkanına vekalet edilmesi anayasaya aykırıdır

ANKARA (AA)

Demokratik Parti Genel Başkanvekili Faruk Sükan, "Cumhurbaşkanı'nın 6 Nisan'a kadar seçilememesinin, devlet ve rejim bakımından tehlikeli sonuçlar doğurabileceği endişesini taşıdığını" söyledi.

"Cumhurbaşkanı'nın, görev süresinin dolmasına 15 gün kala seçilmesinin, Anayasa'nın 101.

(Devamı 7. Sayfada)

TRT güvenlik kuvvetlerinin ölüm haberlerinde bile taraf tutuyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Güvenlik görevlilerinin vurulması veya öldürülmesi olaylarının TRT'de verilmesinde bile taraf tutuluyor.

Vezirköprü'de kısa bir süre önce Ülkücü Gençlik Derneği eski başkanlarından MHP İl Örgütü kuru-

(Devamı 7. Sayfada)

Amerika Pakistan'a yardım yapmaktan vazgeçti

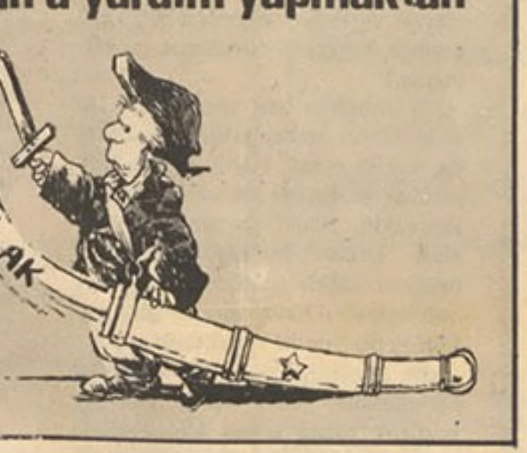

WASHİNGTON (AJANSLAR)

Pakistan hükümetinin Amerika'nın önerdiği askeri ve ekonomik yardımı yetersiz bularak reddetmesinden sonra, Carter yönetiminin Pakistan'a yapılacak yardım tutarını bütçe taslağından çıkardığı bildirildi.

Pakistan yöneticileri

(Devamı 7. Sayfada)

SOKAKLARDA DOLAŞAN BAŞIBOŞ KÖPEKLER KUDUZUN BAŞ NEDENİ

Özellikle sokaklarda oynayan küçük çocukların kuduz köpekler tarafından ısırılması sonucu tehlike başgösteriyor.

Kuduz ölümlerinde Türkiye ön sıralarda

- Hergün yüzlerce kişi aşı olmak üzere Kuduz Hastanesi'ne başvuruyor

Neyyire ÖZKAN

Kuduza yakalanmamak ya da yakalanma ihtimaline karşı önlem almak için hergün yüzlerce kişi kuduz aşısı olmak için başvuruyor.

Başıboş köpeklerin sokaklarda dolaştığı, büyük küçük birçok insanın kedi ve köpeklerle haşır neşir olduğu ülkemizde, insan sağlığını daha doğrusu yaşamını tehdit eden bir tehlike var.

Sık sık gazete ve radyolarda önlem alınması, dikkatli olunması ve aşı yaptırılması için çağrıda bulunulan bir tehlike bu. Hatta bir evi, bir aileyi, bir köyü karantina altına almaya dek vardıran bir tehlike.

Evet, her geçen ay, her geçen yıl sayısı daha da artan, zamanında aşı yapılmadığı takdirde ölüme yolaçan ve hastalık yaygınlaştığı andan itibaren tedavisi henüz mümkün olmayan 'Kuduz'dan sözediyoruz.

(Devamı 7. Sayfada)

Edirne'de Kızıldere ile ilgili gösteriler düzenlendi

Diyarbakır'da orta dereceli okullarda boykot yapıldı

- Ankara'da sağ görüşlü bir kişi öldürüldü.
- Niğde'de TÖB-DER üyesi iki öğretmen ağır yaralandı.
- İstanbul'da sağ görüşlü bir kişi ağır yaralandı.
- Kayseri'de iki öğrenci ağır yaralandı.
- Trabzon Beşikdüzünde veliler faşist saldırıları kınadı.
- Ağrı'da bir işçi ağır yaralandı. Çanakkale Yenice'de bir kişi tutuklandı.

HABERİ 5. SAYFADA

Yemek zammını protesto eden memurlar para vermeden yemek yiyorlar

ANKARA (DEMOKRAT)

Birbiri ardına gelen zamlar halkın yaşamını zehir ederken, pahalılığa karşı protestolar da hergün yeni bir biçim alarak sürüyor.

(Devamı 7. Sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Gene^3

"(....) 29.9.1979 günü saat 23.30 sularında Sıkıyönetim Güvenlik Güçleri tarafından kalmakta olduğum Kuruköy Köyü İlkokulu lojmanına baskın yapıldı. Yatağımdan kalkıp kendilerine kapıyı açtım. 10 kadar jandarma ve iki başçavuş saldırırcasına içeriye girdiler. Kitaplığımda bulunan kitapları, dergileri ve bantları yere döktüler. İçlerinde 112 adet kitap, dergi ile 5 adet içlerinde Kürtçe türküler bulunan bandı aldılar. Evimi tarümar ettikten ve karmakarışık yaptıktan sonra elkoydukları kitaplarla birlikte beni alıp Akarsu bucağına oradan da Nusaybin İlçesi Merkez Jandarma Karakolu'na götürdüler.

Kuruköy, Akarsu ve Nusaybin'de küfür ve hakaretlere maruz kaldım. Ancak buralarda bana işkence yapılmadı. Nusaybin'de arama tutanağı tutuldu ve ifadem alındı. 30 Eylül 1979 günü saat 15.00 sularında Mardin Tugay Komutanlığına teslim edilerek gözaltı denilen ve her türlü sağlık koşullarından uzak bir yere konuldum. Burası 20 kişilikti. Ancak biz bazen 50 kişi kalıyorduk. Burada 12 gün kaldım. Daha sonra gözlerim bağlı olarak soruşturma odasına götürüldüm 5-6 kişi olduğunu tahmin ettiğim polisler bana işkence yaptılar. Güya ifademi alıyorlardı. Ağza alınamayacak ve yazılamayacak küfür ve hakaretlere, tehditlere maruz kaldım. Ellerim ve ayaklarım coplandı. Falakaya yatırıldım. Ekip başı bana Anayasa'da hiç kimseye eziyet ve işkence yapılamayacağının yazıldığını, ancak buna rağmen işkence yaptıklarını ve yapacaklarını söyledi. "Vatanın ve milletin birliği ve bütünlüğü için işkence yaparız" dedi. İşkenceden sonra ifadem olduğunu söyledikleri, ancak okumadığım ve bana okutulmayan birkaç kağıt bana zorla imzalattırıldı. Daha sonra Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Ceza ve Tutukevine götürüldüm. İki gün gözaltında kaldıktan sonra Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce tutuklanarak Cezaevine konuldum. Tutuklanma tarihim 16.10.1979'dur. 17.1.1980 gününe kadar cezaevinde kaldım (....) Cezaevinde hemen hemen herkese işkence yapılmıştı. Çok ağır işkence görenler de vardı içlerinde (....) Yasalara göre gözaltı süresi 15 gündür ama, çoğunlukla bu kurala uyulmamaktadır. 30 gün gözaltında kalanlar var. 17.1.1980 günü saat 15.30'da Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'ne çıkarıldım. Duruşmam yapıldı(...) Duruşma sonucu tahliye oldum. Askeri Savcı'nın mütalaasını hazırlayabilmesi için duruşma 23.1.1980 gününe ertelendi. Ben duruşmaya gitmedim. Avukatlarım bana beraat ettiğimi söylediler (...) Bu arada bana isnat edilen suçları da belirteyim : 1-Bölücülük propagandası yapmak, 142/3, 66 2 – Sıkıyönetim yasaklarına aykırı hareket etmek, 1402 sayılı Sıkıyönetim yasasının 16/1. maddesi...."

"(....) Ülkemizde işkence gören kişi yalnız ben değilim. Ayrıca salt bana işkence yapıldı diye de yazmıyorum bunları 30 gün çok ağır maddi ve manevi işkenceler gören devrimciler gördüm. İnsanlıktan çıkanları, işkence sonucu yaşamlarından olan yada çeşitli yerlerinden sakat kalan yurtseverler gördüm. Bunları bir türlü unutamıyorum. Ülkemizde yapılan işkencelere genel olarak karşı çıkılması gerekir..."

* * *

Yukardaki satırlar yazar-öğretmen Hüseyin Deniz'in Türkiye Yazarlar Sendikasına (TYS) gönderdiği yazıdan aktarılmıştır.

Ola ki, "Gene mi bu konu?" dersiniz.

Evet, gene!

"Vatan ve milletin birliği ve bütünlüğü için işkence yaparım" diyen kafalar bu ülkede at oynattıkça ve vatan-millet bezirgânları bunlara bile bile göz yumdukça ve de olup bitenleri görmemek için başını kuma gömen bunca deve kuşu bulundukça ... Gene X Gene X Gene...

YARADANA SIĞINIP

Hangi tiyatro günü

Can YÜCEL

27 Mart'taydı o diyeceksiniz! Öyle miydi acaba?... Bana sorarsanız, sahne ışıklarımız öylesine kararmış ki, önümüzü, günümüzü görmüyoruz. Öyle zifiri bir oyun oynamakla meşgul ki orta yerdeki zuhuri kolu...

Lâkin, Tiyatro dediğin en karanlık günlerde de aydınlatırdı. İnsanın gönlünü, usunu, öyle bellettilerdi bize. Ondan böyle canla başla bağlandıktı bu işe. Neden mi bu şimdiki kötümserliğim?....

Yıl boyunca Tiyatromuzun zaten cılız kalmış köküne kibrit suları dökülüp durmuşken, yılda bir gün, dallarına kağıttan baharlar donatmakla abâd olur mu o hastalıklı bitki?... Hem bütün yılı (Çocuk Yılı gibi) Tiyatro Yılı ilan etseniz ne olacak? Laf-ı güzafla ne çocuklar serpilir, gürbüzleşir, ne tiyatro! Bu, sakat haftası ilan edip, haftanın arifesinde de sakatlar örgütünü barındığı Merkez'den uğratmağa benzemez de neye benzer?

UNESCO 1962 yılında 27 Mart'ı Dünya Tiyatro Günü olarak kutlamayı karar altına aldıkta, geniş yığınları tiyatroya çekmenin yanısıra, yerel ve merkezi yönetimleri tiyatroya karşı sorumluluklarını yerine getirmeye zorlamayı veya yüreklendirmeyi öngörmüştü. Yani Tiyatro Günü'nü bütün yılı kapsayacak bir genişleme, yayılma tabanının bir piramit ucu olarak düşünmüştü.

Bizde olduğu gibi, işleyen Devlet Tiyatrolarını işlemez hale getirip, Belediye tiyatrolarını parasızlıktan iğdiş edip, oyuncusunu, teknisyenini reklam kağıtlarını aşındırmaya mahkum edip, sonra yılda bir kez "Bedava Tiyatro"ya seyirci buyur etmekle yasak savalım diye değildi bu! Dünyanın gözbebeği B.Brecht'i Bakan ağzıyla "Doğu Almanyalı Yahudi Yazar" diye kötüleyip, Koskoca Nâzım'ı "Vatan Haini" diye sözümona ulusal tiyatromuzdan afaroz edelim, sonra da yılda bir "Tiyatro ilâhına ilâhiler okuyalım diye değildi bu! Kış boyu seyirci yakıtsızlıktan yarı-boş sokaklarda titresin, derken binbir belâ içinden evine marşiyen dönsün de, sonra yılda bir gün, davul çalıp tiyatroya adam toplayalım, bildiriler düzelim diye değildi bu! Ve de "Büyük Tiyatro"da Ajda Pekkan'a "Ancık-Boncuk Petrol" diye melez şarkılar okutmakla olacaktı bu! Özel Tiyatrolar devlet desteğinden yoksun, olmadık güçlüklerle karşı karşıya bırakılıp, kapılarını kapatsınlar, tiyatro yapıları garajcılara satılsın, koskoca İstanbul'da oyun oynayacak sahne kalmasın için de değildi bu!

Böyle bir gün, ancak , siyasal partilerin, kamu ve yerel kuruluşların tiyatroya, sanata, kültüre sorumluluklarını azbuçuk idrak ettiklerini halka ispat ettikten sonra kutlanmaya değerdir. Hani CHP, Kültür Bakanlığını ve ona bağlı kuruluşları yarı-bağımsız, özerk statülere kavuşturacaktı? Böylece hükümet değişikliklerinin zikzaklarından halâs olacak olan kültür politikamız bir süreklilik kazanacaktı? Kültür politikası, Ecevit'in T.S.Eliot'tan çevirdiği bir "Kokteyl Parti" görünümünden kurtulmadıkça, Süleyman'a yıldırımlar yağdırmanın kof bir Daralaciroluk'tan öte ne anlamı olabilir"...

Hem avuç kadar ekmeği 7.5 liraya fıkara halka katıksız "Al başına çal!", "Zehir zıkkım olsun!" dercesine sunarken, buz gibi tiyatrolarda tirtir titreyerek, bi de şenlensinler mi bekliyoruz? Dışarlarda "Vur emirleri", "Aramalar-taramalar" Ve asayiş berkemalist! Böyle bir ortamda Tiyatro, olsa olsa, Müjdat Gezen'in buluşu üzere bir miyatro olabilir! İngilizcede "theatre" (Tiyatro) "tibbiye okulundan tiyatro şeklindeki ameliyathane" demektir. Operasyon için, ameliyat için yani. O anlama alırsak bugün için, bütün memleket Kocaman bir tiyatro haline geldi zaten. Operasyonlar için kullanılan uçsuz bucaksız bir tiyatro. İşte bu bakımdan ne kadar övünsek yeridir. 'Üstelik' böyle UNESCO'nun Dünya Tiyatro gününden şavulladığı ergeçsel (nihai) amaca biz şimdiden varmış olmamız itibariyle, Türkiye'de Tiyatro Günü'nün de kutlanmasına gayri ihtiyaç kalmamıştır. Ben bu günün, bu nedenle, yurdumuzda iptalini öneriyorum.

Ama belki de asıl tiyatromuz, Türkiye denen o büyük tiyatrodan devşirilip sahnelenecek olan gerçeğin üzerinde kurulacaktır.

YIKINTIDAN doğan bir YARADILIŞ.

HALKIN DİLİNDEN

Sayın Demirel sorularıma cevap verin!..

Devlet, her şeyin üstünde, insanca yaşamanın şartı ve adalet dağıtan bir güç olarak öğretildi okullarda bize...

Siz de bir devlet büyüğümüz olarak, her ekrana çıkışınızda, basına verdiğiniz hemen her demeçte; devletin güçlülüğünü ve adaletini vurgular durursunuz.

Ne yazık ki, MC hükümetleri ile yaşanan, toplumsal muhalefetin son zamanlarda artan duyarlılığı nedeniyle daha net ve açık bir şekilde gözlenen, ülkemizi 70 sente muhtaç eden ve anaları evlat acısına boğan ekonomik ve siyasi olaylara bir Başbakan olarak damgasını vuran kişi sizsiniz sayın Demirel....

Şu an Örtülü MC'nin Başbakanı olarak devlet yönetimindeki uygulamalarınız, bir avuç insanı hoşnut ederken milyonlarca insanımızı işsizliğe, açlığa ve yoksulluğa itmektedir. Yine içinde yaşadığımız şu dönemde devletin TV'den Koçlar, Sabancılar, Eczacıbaşılar ve Narinler ve onların sözcüleri dünya ve ekonomik görüşlerini açıkça ve dakikalarca söyleyebilirlerken, milyonlarca emekçinin temsilcilerine söz hakkı verilmediği gibi, emekçilerle ilgili haberler kamuoyuna çarpıtılarak yansıtılmaktadır.

Öte yandan, gücünüzü aldığınızı söylediğiniz ulusun çok büyük bir kesimini teşkil eden milyonlarca küçük üretici ve emekçilerin hiçbir temsilcisine devlet yönetiminde görev vermediniz.

Tariş'te Antbirlik'te ve Çukobirlik'te ilerici devrimci, yurtsever, demokrat işçilerin, işine, aşına, yaşamına göz dikerek, onları fabrikalardan söküp atmaya çalışırken, yerlerine parababalarını savunan ve koruyuculuğunu üstlenen faşistleri yerleştirmeye çalışıyorsunuz.

Yıllardır uygulamaya çalıştığınız ekonomi politika ülkemizdeki ulusal gelir dağılımında korkunç dengesizlikler yarattı. Ülkemizde yaşayanların % 85'i ulusal gelirden % 20 gibi küçük bir pay alırken, % 15 oranındaki bir avuç azınlık % 80'lik aslan payını almaktadır. Buna karşılık devlet, gelir vergisinin % 65'ini ulusal gelirden en düşük payı alan işçi ve emekçilerden almaktadır.

Şu ana kadar çizdiğimiz tablo, yukardaki bizlere öğretilen devlet tanımı ile çelişti. Çünkü emeği ile çalışan geniş yığınların az kazanıp, buna karşılık devlete çok vergi ödediği, parasını çalıştıran bir avuç kişinin çok kazanıp kazançlarına göre çok az vergi verdikleri ve de devlet kredi ve olanaklarının güçlü kişilere aktığı, devlet eliyle sermayedarların daha güçlü kılındığı bir ülkede yaşamaktayız.

Devlet için askerlik yapmış ve düzenli bir şekilde vergisini ödeyen bir yurttaş olarak devletin işlevi ve sahibi konusunda kafa yordum. Doğal olarak devletin, yukarda bize öğretilen tanımı üzerinde ve şu anki işlevi üzerinde etraflıca düşündüm. Düşündükçe kafamda çeşitli soru ve şüpheler gelişti.

Ben de devletimizin en yetkili ve de en etkili kişisi olan siz sayın Demirel'in bilgisine başvurmaya karar verdim.

1-Emeği ile geçinen insanlar ülkemizde çoğunluğu teşkil ettiği için, askere en çok insan gönderen, emeğinden gayrı satacak birşeyi olmadığı için, emeği ile ülkemizin üretimine önemli bir şekilde katkıda bulunan, bir de devlete en çok vergi veren bir kesim olan emekçi sınıf ve tabakalar, tüm yurttaşlık görevlerini yerine getirmelerine karşın; hayat pahalılığından, işsizlikten, yoksulluktan, hastalıktan, jandarma dipçiğinden ve polis copundan en çok nasibini alan kesimdir. Devlete karşı tüm sorumluluklarını yerine getiren bu insanlara, neden devlet yardımı uzanmaz da, devlet zoru uzanır?

2-Devlet kimin devletidir, bir avuç azınlığın devleti mi, yoksa ülkemizde yaşayan tüm yurttaşların devleti midir?

3-Yoksa devlet, sizlerin komünist dediği insanların söylediği gibi; "Bir avuç sömürücünün ezilen çoğunluk üzerindeki dikkatörlüğünün aracı" mıdır?

Sayın Demirel bu soruların sizin tarafınızdan yanıtlanmasını istiyorum. Çünkü, bu ülkenin bir vatandaşı olarak çok önemli bir konu olan devlet üzerine, şu an devletimizin en yetkili sözcüsü olan sizden birşeyler öğrenmek, en doğal hakkımdır. sanırım....

M.K.
Antbirlik işçisi
Antalya

Bir açık örnek, binlerce kanıt

"Türkiye'de anarşi başını alıp gidiyor, ve meydan okuyorum bu canilere" diyor bugünkü Başbakan... Neye, kime, niçin meydan okuyor, bu konuyu gizlemekte Başbakan... Okuyuculara bir örnek, benzeri binlerce örnekler, binlerce kanıtlardan birini aktaracağım sizlere.

Geçtiğimiz yıl yüksek okul sınavlarına 400 binden fazla öğrenci katıldı, kaç bin kişi alındı biliyor musunuz? 400 bin kişinin küsürü alındı. 400 bin genç açıkta o gün bu gündür. Demirel iktidarıyla faşist militanlar çeşitli işyerlerine getirildiler, devrimci, yurtsever gençlerimiz hiç bir işe giremeyip sokaklarda bırakıldılar. Az değildir bu oran, her yıl yüz binlerce genç, sokaklara atılır, bunca okuduklarına çizgi çekilirse, bunlar ne yapacaklar. Bu yıl yine 400 bin, daha fazlası sokağa atılacak, ortaya çıkan tablo nedir? Kapitalist ülkelerde tekelci burjuvazinin bir işsizler ordusu yaratıp, çok işgücü harcatıp, fazla ürün alması ve buna özdeş olarak da yine çok az para ödemesi sözkonusu. İşgören mi eksik ki her yanda ordu ordu, yaratır çalıştırır, isterse çıkartır işyerinden.. "Aç gezen çok, sen bu ücretle çalışmazsan" diyen sermayedarları az görmedik bizler... Konumuza gelelim... Geçen yıldan ÜSS'yi kazanamayan ve o saydığım yüzbinlerden biriyim, işsiz. Geçenlerde Demirel hükümetinin Sağlık bakanı, babamın çalıştığı yerde işi durdurdu. Şubat ayının ilk gününden bu yana, işçiler çalıştırılmıyorlar. 128 sağlık işçisi ... 9 kardeşiz. Bu gün yarın işe başlayacağız umuduyla iş de aramıyor babam ve iş yandaşları. Bir Bakan topluca işçileri işten atıyor, yıllar yılı çalışmış, gerekçesiz işten atılan işçiye tazminat ödenir, bunlarda yok.. CHP döneminde işe girdi diye tümden atılma nesi oluyor böyle. Aynı işyerinde AP'li işçiler var onları da atıyor. Demek ki, sermaye gerektiği yerde kendi çakalını bile kapı dışarı ediyormuş. Bunca çöl çocuk geçindirme bugünkü koşullarda , hele işsiz... Yurdun her yanında binlercesi aynı durumlar içinde boğuluyor. Her yıl yüz binlerce genç, her ikdidar değişiminde yüzbinlerce emekçi sokağa eli boş bırakılıyor, göz göre göre. Aç insan ne yapar? Bir şey bulamaz ise taşı kaynatır suyunu içer aç insan. Demirel'in "anarşi" dediği açlığın tokluğa savaşıdır.

Mustafa BARDAK
Osmaniye

Analarımıza, babalarımıza sesleniyoruz

Çalıştığınızdan aldığınız 3-5 kuruşun bir miktarını cebimize koydunuz ve bizleri ta buralara okumaya gönderdiniz.

Ve bizler sizlerin öğütleri kulaklarımızda geldik buralara. Geldik ama geldiğimizden beri hep sorunlarla karşılaştık, nereye el attıysak karşımıza bir sorun çıkıveriyordu. Yemek sorunu, yatmak sorunu, kitap, defter sorunu şu sorunu bu sorunu vs. Daha bunları tam çözüme bağlamadan karşımıza yeni bir sorun çıktı. Hem de sorunların en önemlisi ÖĞRENİM ÖZGÜRLÜĞÜ CAN GÜVENLİĞİ SORUNU. Evet yarı aç, yarı açık bir şekilde geçinip giderken MHP'li, ÜGD'li faşistlerin saldırıları arttı son zamanlarda.

Çarşıda üstlendikleri MHP binasından polislerin gözleri önünde saldırıyor ve tekrar geri dönüyorlar. Bunu polislere hatırlattın mı polislerden bir sürü hakaret işitiyor, hatta joplanabiliyorsun da. Biraz karşı geldin mi soluğu cezaevinde alıyorsun. Çarşıdaki saldırılarına devam eden faşistler Devlet Bakanı Köksal Toptan'ın şehrimizi ziyaretinden sonra Akademiye saldırmaya ve olay çıkarmaya başladılar. Onlar saldırıyor ilerici, devrimci gençler tutuklanıyor. Ayrıca okulumuz da ikide bir kapanıyor. Bununlada yetinmeyen faşistler Vali kanalıyla yeni bir karar çıkarttırarak, ders yapılan sınıfların kapılarının açık kalmasını ve kapının ağzında polisin durmasını sağladılar. Şimdi bu karara göre bir avuç faşist koca Akademide istediği gibi olay çıkartıp öğrenimi engelleyebilecek. Bunun karşısında bizler tüm Akademinin ilerici, devrimci öğrencileri olarak bu anti-demokratik uygulamaları ve faşist saldırıları protesto amacı ile boykot yaptık. Valinin aldığı böyle bir anti-demokratik kararı sizler de bizler gibi protesto edersiniz sanırız.

Evet analarımız, babalarımız işte durumlar böyle iken, ülkemizin ve halkımızın başına musallat bir avuç faşist ve onların kaynaklandığı düzen değişmedikçe, yok olmadıkça bu tür saldırıların süreceği açıktır. İşte bizler de tüm gücümüzle faşist saldırılara karşı direneceğiz. Bizler isteriz ki bu kavgada sizler bizlerin anaları, babaları olarak bizleri yalnız bırakmayın. Kavgamıza omuz verin.

Evet analarımız, babalarımız bizler gerek okuyarak, gerek faşizme karşı direnerek,geleceğin mutlu Türkiyesi için çalışacağız.

Zonguldak Devlet
Mühendislik-Mimarlık
Akademisi'nden
bir grup devrimci öğrenci

Kasırga

Duyuyor musun,
Duyuyor musun, sen hey çağın
insanı?
Uzakta korkunç bir gürültü var,
bir uğultu...
Evreni kaplamış siyah bir duman,
Şimşekler durmadan
çakıyor ufkun
ötesinde
Doğa alt üst olacak gibi
Bir hareket var,
her şey harekette:
Uydular, yıldızlar ve tüm Evren....
ve şafaktan önce
uyanın arkadaşlar,
verin haber her yere
geliyor büyük kasırga!
Bak, Evren küsmüş bulutlara,
kutuplar üstünde dolaşıyor
onlar.
ve küçük bulutlar parça parça
kesilmiş yalın kılıcıyla
Evrenin.
Fakat, onlar yine birleşiyor
ve dev haline geliyorlar
ve kapkara oluyor Evren öfkesinden
Fakat, hırçın ve öfkeli her yeri
Sarsarak geliyor
büyük kasırga!
Ve dağları sökerek yerinden
deviriyor yerlere
İşte bak, nasıl parçalanıyor
o büyük denizler,
ve asırlık o köhne ağaçları
hepsini silip süpürecek....
Kökünden
haklı kavgasında
büyük kasırga!

Şükrü ALKAN
Derince

DÜŞÜNCE ALANI

Kıbrıs'tan bir rapor

● TÜRKİYE'DEN KIBRIS'A GÖNDERİLEN TÜM YARDIMLAR İYİCE DENETLENMELİ, GERÇEKTEN GEREKSİNMELERİ OLAN KİŞİLERE ADİLCE DAĞITILMALI, TEKNİK OKULLAR ÜRETİCİ, YARATICI AŞAMAYA GETİRİLMELİ HALKEVLERİ HALK ODALARI KURULMALI, KÖYLERE DEK YAYGINLAŞTIRILMALI, ÜRETİCİ, TÜKETİCİ KOOPERATİFLERİ ÇOĞALTILMALI, İŞLETİLMEYEN, YARIM ÇALIŞAN, NOKSAN BULUNAN FABRİKALAR İŞLETMEYE AÇILMALI, BOŞ TOPRAKLAR DEVLETCE EKİLMELİ. (GERÇEK BİR TOPRAK REFORMU YAPILMALI, TURİZM ETKİN BİR BİÇİMDE DEVLETÇE ELE ALINMALI HER YÖNDE DIŞA AÇILMALIDIR.)

İbrahim KUYUMCU

Mart 1978'de Kıbrıs'a CHP Konya Milletvekli, Devrimci Belediyeler Genel Sekreteri gelmişti. (Geçen yıl bir araba kazasında öldü.) 6 Mart 1978 de bir öğleüstü kendilerinin isteği üzerine iki Türkiyeli, iki Kıbrıslı (Birisi bayan Girne Belediye Başkan Yardımcısı) olarak DOM otelinde kendileriyle uzun uzun görüştük. Bizlerden Kıbrıs üzerine bilgiler alıp, CHP yetkililerine rapor vermekti amacı. CHP tarafından gizli olarak gönderilmiş özel bir denetici olduğu söylenmişti. Diğer partilerden de bu tür kişilerin sessizce gelip kimi kişilerle kapalı otel odlarında birşeyler çevirdikleri söyleniyordu. Kıbrıslı/Türkiyeli ayırımının en çok yaygınlaştırılmaya çalışıldığı günlerdi bu günler. Bir takım halk ozanları getirilerek geceleri faşizme özendirici toplantılar yaptırılıyordu. Ne var ki, Kıbrıs halkı ve kimi Türkiyelilerden gereken ilgiyi göremeden çekilip gittiler.

Genç Milletvekili hepimizden birer rapor istedi. Bu raporları değerlendirerek CHP Yönetim Kuruluna sunacağını bildirdi. Bu arada biz de Kıbrıs'ta ilginç yazılar yazdık. Ne yazık ki, ne bu raporlar ne de yazdığımız yazılar, uyuyan, halkçılıktan çok uzak düşmüş CHP yönetimince ilgi gördü.

AŞAĞIDA VERDİĞİM RAPORDAN KİMİ BÖLÜMLER SUNUYORUM:

"1) Kıbrıs Türk Bölgesi hızla ekonomik bir bunalım içine sürüklenmekte, ... tüm fabrikalar, işlikler, işletmeler, narenciye bahçeleri gereği gibi işletilememekte, acemi, ilgisiz, bilgisiz ellerde yok edilmektedir.

2) Kıbrıs Girne Bölgesi köylerini tümüyle birkaç kez gezdim. Diğer bölgelerden sayısız kişilerle görüştüm. Bu konuştuğum kişiler durumlarından hiç memnun değiller. Kooperatifcilik bilincine erişebilenleri çok azdır. Kültür girişimleri hiç yoktur. Türkiye'den gelen radyo, televizyon yayınları da doyurucu değildir. Bu yüzden yabancı yayınları izleyenler günden güne çoğalmaktadır. (Bugün ise Türkiye televizyon ve radyo yayınları MC iktidarının borazanı durumuna getirilmiştir.)

3) Kıbrıs'ta tüm göçmenler; bir avuç büyük iç-dış satımcılar dışında, küçük esnaf, büyük küçük tüm memur ve işçiler genellikle az kazanmakta, günlük yaşamlarını güçlükle sürdürebilmektedirler. Rum lirasının değeri şimdiden 120 lirayı bulduğundan hayat günden güne çekilmez bir durum almaktadır.

En küçük bir motor ya da başka bir makina, yedek parça, örneğin küçücük pikap iğnesi bile bulabilmek bir sorun olmakta, açık ya da kapalı kaçakcılık çekilmez pahalılığı daha da artırmaktadır.

Türkiyeli göçmenlerin arasında, 'Paramız olsa geri döneriz," ya da "İngiltere, Avustralya gibi ülkelere alsalar hemen gideriz," diyenlerden geçilmemektedir. Bu gibi dış ülkelere giden, gitmeğe çalışan, olanak arayan aileler, kişiler, gençler vardır.

4) Kıbrıs'ta, kim oldukları, niçin geldikleri, neyle geçindikleri belirsiz kimi kişiler açıkça yıkıcı, karıştırıcı, düşmanlıklar yaratıcı v.b. faaliyetlerde bulunmakta, bunlar özel toplantılarda, "Kars'tan öteye gideceğiz, Kıbrıs'ı yeniden fethedeceğiz," gibi türküler söylemektedirler. (Kıbrıs'ı yeniden fethedeceğiz, tümcesinin aynı zamanda Kıbrıslı Türklerin hedef alındığını bilmem söylemeğe gerek var mı?)

* * *

Türkiyemizde faşizmi tezgâhlayanlar, Kıbrıs halkını da karıştırmaya ve türlü belâlara sokmaya çalışmaktadırlar.

5)... Bunların bir bölümünün yansız Kıbrıs Polisince bilindiğini, izlendiğini, fişlendiğini sanıyorum. İçlerinde mahkemeye düşen, adliyeyi, polisi uğraştıran dolandırıcılar vardır.

6)... Bu kişilerin uyguladıkları yöntemler, Kıbrıs çıkmazının baş nedenlerinden birisidir. Gün geçtikçe yeni yeni şikayetler duyulmakta, haksızlıklar artmaktadır. CHP iktidarı Türkiye'sinde olduğu gibi Kıbrıs'ta da... etkinliğini gösteremedi, alanı yine gerici-faşist güçlere bıraktı.

Türkiye'den Kıbrıs'a gönderilen tüm yardımlar iyice denetlenmeli, gerçekten gereksinmeleri olan kişilere adilce dağıtılmalı, teknik okullar üretici, yaratıcı aşamaya getirilmeli, halkevleri, halk odaları kurulmalı, köylere dek yaygınlaştırılmalı; üretici, tüketici kooperatifleri çoğaltılmalı, işletilmeyen, yarım çalışan, noksan bulunan fabrikalar işletmeye açılmalı, boş topraklar devletçe ekilmeli,(gerçek bir toprak reformu yapılmalı, turizm etkin bir biçimde devletçe ele alınmalı, her yönde dışa açılmalıdır.)

... kurumaya başlayan narenciye bahçeleri değerlendirilmeli, iyi, bilgili tarım uzmanları gönderilmeli, (Yardım heyeti içinde bulunan ziraat mühendislerinin hiç bu yönde çaba gösteremedikleri bilinmelidir.)

Daha ciddi bir yöntemle KIBRIS BÖLGESİ ÇÖLLEŞMEKTEN KURTARILMALIDIR. (Gübre, çimento gibi fabrikalar öncelikle kurulmalı, gerekli ekonomik önlemler ivedilikle alınmalıdır.)...

Kıbrıs'a bir TARIM OKULU, geniş kapsamlı üretici özelliği ağır basan bir yüksek okul açılmalıdır. Türkiye'de haksız olarak kapatılan KIBRIS ÖĞRENCİ YURTLARI AÇILMALIDIR.

* * *

MC'nin 3. İktidariyle de Kıbrıs Türk Bölgesi daha zor günlere gelip dayanmıştır. Türk parasının düşmesiyle pahalılık iki kat artmış, turizm durma noktasına gelmiştir.

Yukarıdaki savları ve gerçekleri bundan böyle daha somut olarak belirtmek görevimiz olacaktır.

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

3 NİSAN

1970 Samsun Altın Lastik Fabrikası'ndaki Lastik-İş üyesi işçiler greve gittiler.

1975 Kızılay Genel Müdürlüğü'nün Etimesgut depolarında çalışan işçiler greve başladılar.

1975 Ankara'da Mitaş Fabrikası'nda, patronun işçileri faşist bir sendikaya üye yapmak istemesi üzerine, direnen işçilerden 10'u işverenin ihbarı üzerine gözaltına alındı. İşçiler olayı protesto ettiler.

1977 **HASAN ATEŞ**

Eczacıbaşı Fabrikası'nın önünde grevci işçi Hasan Ateş'i bir araba ezdi. Ateş'in ölümü üzerine açıklama yapan Petrol-İş Sendikası, olayın "cinayet" olduğunu iddia etti.

1978 Kahramanmaraş'ta Saray kahvesine patlayıcı madde atıp, yaylım ateş açan faşistler, 81 yaşındaki Sabri Özkanlı adlı halktan bir kişiyi öldürdüler. Özkanlı'nın cenazesi sloganların atıldığı gösterilerle kaldırıldı.

Salvador Piskoposlar Kurulu

"Başpiskopos'un cenazesinde ilk ateşi askerler açtı"

Salvador Başpiskoposu Oscar Arnulfo Romero, kilisede vaaz verirken makineli tüfeklerle taranarak öldürüldü. Daha sonra cenaze törenine açılan ateş sonucu 40 kişi hayatını kaybetti.

Başpiskopos Romero ölmeden birkaç hafta önce, Ulusal Muhafızlar'ın öldürdüğü 5 FAPU gerillası için bir ayin yönetti. FAPU gerillaları bu ayini yüzleri maskeli olarak izlediler.

SAN SALVADOR(A.A)

El Salvador Başpiskoposu Romero'nun 40 kişinin ölümüne yol açan cenaze töreniyle ilgili olarak Cunta'nın yaptığı açıklama Piskoposlar Kurulu tarafından yalanlandı.

Cenaze törenine katılan 23 piskopos ve papaz, yayınladıkları resmi bildiride şu ifadeyi kullandılar:

"Herhangi bir yanlış anlamaya meydan vermemek ve olayların tahrif edilmesini engellemek amacıyla hükümetin açıklamasına karşılık bir düzenleme yayınlamak zorunda kaldık. Hükümetin açıklamasının aksine, çatışmalar cenaze konvoyunda patlak vermedi. Üstelik hükümet olay yerinde güvenlik kuvvetleri bulunmadığını söylemesine rağmen güvenlik kuvvetleri erken saatlerden başlayarak törenin yapılacağı kilisenin önünde nöbete geçmişlerdi"

Hükümetin açıklamasında, olayları, piskoposun cenazesinin kendilerine teslim edilmesini isteyen solcuların yarattıkları ileri sürülmüştü.

Sol örgütleri bünyesinde toplayan Devrimci Koordinasyon Komitesi ise pazar günkü cenaze töreninde olaylar çıkartmak amacıyla keskin nişancıların cumartesi gününden kiliseye çok yakın olduğu belirtilen Savunma Bakanlığı binasında üslenmiş olduklarını öne sürdü. Örgütün bildirisinde keskin nişancıların bombalar ve çeşitli otomatik silahlarla donanmış olduklarına da dikkat çekildi.

Somali Devlet Başkanı Siad Barre:

"Amerika Berbera üssünün kullanımı karşılığında daha fazla yardım vermeli"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Somali Başkanı Mahummed Siad Barre, ABD'nin Berbera üssünün kullanımına ilişkin telkliflerini yetersiz bulduklarını açıkladı. Sovyetler Birliği tarafından inşaa edilen Berbera hava üssünün kullanımına ait Amerikan çözumlerini başlangıçta kabul ettiklerini açıklamış olan Somali başkanı, ABD'nin bölgede ekonomik, diplomatik ve savunmaya ilişkin konularda ülkesinin sunduğu işbirliği önerilerini de cevapsız bıraktığından yakındı.

"ABD, gördüğümüz kadarıyla karşılıksız kullanım peşinde" diyen Barre "Buna bizim dilimizde 'bir taşla iki kuş varmaya çalışmak' denir" şeklinde konuştu.

ABD'nin kullanımına açılması planlanan Berbera Üssü, 1977'de Sovyetler Birliği tarafından yapılmıştı. Somali'nin Etiyopyaile ilişkilerini kesmesinden önce yapılan bu üssün ABD'nin kullanımına açılması Sovyetler Biliği veEtiyopya'nın tepkilerini doğurdu. Bu konudaki soruları yanıtlayan Barre: "Somali bağımsız bir ülkedir. Kendi iç sorunları hakkında Sovyetler Birliği ya da herhang ibir dış ülkenin yorumlarına göre davranamaz. Kaldı ki, Sovyetler Birliği'nin bize söz seylemeye hakkı yoktur"

BREZİLYA'DA İKİ YÜZ YETMİŞ BİN METAL İŞÇİSİ GREVE GİTTİ

SAO PAOLO(A.A.)

Brezilyanın Sao Paolo eyaletinde 270 bin metal işçisi, işverenlerle sendika arasındaki görüşmelerin başarısızlıkla sonuçlanmasından sonra ücretlerinin arttırılması isteğiyle greve gittiler.

Bölge mahkemesi yarın toplanarak işverenlerle işçiler arasındaki uyuşmazlığı çözümlemeye çalışacak.

Özellikle otomobil firmalarını büyük zarara uğratacak olan grevi başlatan işçiler, ücretlerinin % 15 oranında arttırılmasını istiyorlar. Patron ise %5'lik bir artışta ısrar ediyor.

Mısır muhalefet cephesi Arap ülkelerinde büro açacak

ŞAM(AJANSLAR)

Mısır'ın eski Genel Kurmay Başkanı Sadettin Şazli, önderliğinde sürgünde kurulan Mısır Yurtsever Cephesi'nin çeşitli Arap ülkelerinde bürolar açacağı haber verildi.

1973 yılındaki Arap-İsrail savaşı sırasında Sedat tarafından görevden alınan Şazli, geçenlerde Şam'da düzenlediği basın toplantısında Mısır komünist Partisi, Nasırcılar, liberaller ve dinci muhaliflerden oluşan bir Cephe kurduğunu açıklamıştı.

Arjantin'de darbenin dördüncü yılı

- *İşçi hareketi içindeki peronist eğilim, daha etkili bir direnişin gerçekleştirilmesini engelliyor*
- *Latin Amerika'daki diğer askeri rejimler gibi Videla cuntası da çözülme eşiğinde*

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Arjantin'de 24 Mart 1976'da gerçekleştirilen askeri darbe dördüncü yılını doldurdu. Şili'deki Pinochet diktatörlüğü 7, Uruguay'daki askeri diktatörlük 7 ve Brezilya'daki askeri diktatörlük ise 16. yılında. Buna karşın Güney Amerika'daki sessizlik sona ermektedir.

Şu anda son derece gelişkin mücadelelerin verildiği Orta Amerika'dan sonra, Kıtanın güney bölümünde de harekete geçme belirtileri gözlenmektedir. Geçtiğimiz yıl içinde meydana gelen olaylar göstermiştir ki, emperyalizm ve yerli brjuvaziler Pinochet ve Videlalar ve onların hunharca baskısıyla da halk hareketlerini sürekli olarak ezebilecek durumda değildir.

Arjantin'de geleneksel olarak güçlü işçi hareketi daha darbeden birkaç ay sonra ilk büyük grev mücadelelerini gerçekleştirdiler. Sabotaj eylemleri biçiminde sürdürülen ilk gizli, ama inatçı direniş evresinden sonra (otomobil sanayiinde üretim % 30-40 oranında geriledi), 1976 gözüyle birlikte yeni kitlesel grev eylemleri gittekçe daha büyük boyutlar kazanmaya başladı. Otomobil sanayii, nakliyat, liman, demiryolu ve metal sanayii işçileri peşpeşe grevlere gittiler. Bunların başlıca talepleri ücret ve sendikal haklarla ilgilidir. Bu hareketlerin temel zayıflığı bugüne değin bunların çoğunlukla yerel olarak sınırlı bulunması ve birleşik bir yönetimden yoksun olmalarıdır.

Arjantin'deki özel bir güçlük de, daima işçi hareketinin Peronizme olan ideolojik eğilimidir, (Peronizm ise kapitalizm ile sosyalizm arasında üçüncü, ulusal bir yol olduğu iddiasındadır) Peronizmin itibarını yitirmesine yol açan İsabel Peron'un baskıcı, rüşvetçi ve işçi düşmanı rejiminden sonra, işçi hareketi yenibir ideolojik yönelime gitmemiştir. Videla cuntasının amacı, İsabel Peron Hükümeti sırasında Peroncu sendikaların sarsılan etkisini kırmak ve işçi hareketinin yeniden toparlanarak örgütlenmesini englelemektir. Bu amaçla sol güçlerin binlerce üyesi öldürüldü, kaçırıldı ve temerküz kamplarına dolduruldu, peroncu sendikalar yasaklandı ya da ordunun denetimi altına alındı, bütün sendikal haklar kaldırıldı. Monteneros ve PRT/ERP gibi sol örgütler ağır darbeler yedi. PRT'nin (Devrimci İşçi Partisi) çalışmaları konusunda bilgimiz yok. Monteneros'un aradabir bildiri ve açıklamalar yayınladığı bildirilmektedir. 1978'e dek çeşitli silahlı eylemler gerçekleştirildi, ama Monteneros'un da cuntanın baskısı yanında iç bölünmeler ve görüş ayrılıkları nedeniyle zayıf düştüğü belirtiliyor.

Bu koşullar altında işçi hareketinin yeniden toparlanarak, merkezileşmesinin mümkün olmadığı ortadadır. Monteneros'un 1976'da CGTR (CGT-Direniş) kurma girişimleri bu görevi yerine getiremedi. Genel İşçi Konfederasyonu-Direniş örgütü tek tük işletmelerde varlık gösterdi ve korkunç baskıdan dolayı son derece sınırlı alanlarda etkili oldu.

Sağ eğilimli peroncu sendika bürokrasisinin kalıntıları bu boşluktan yararlandılar ve 1977 ve 1978'de iki sahte örgüt (25'ler Grubu ve CNT) kurdular, bunlar 1979 ortalarında CUTA'ya katıldılar. CUTA Cuntanın yeni sendikalar yasasından sonra yasaklandı. Bu yasa sendikaların bölgeler arasında birleşmesini ve siyasal faaliyet göstermelerini yasaklamaktadır. Sendika birliklerini kaldırmakta, grev hakkını hemen hiç uygulanamaz hale getirmektedir. Yeniyasa sendika hareketinin daha da apolitikleşmesini ve bölünmesini amaçlamaktadır. CUTA liderleri örgütlerinin yarı-yasal statüsünü tehlikeye düşürmemek için son derece ihtiyatlı davranıyorlardı. Buna rağmen örgütlerini kurtaramadılar. Kısacası işçi hareketinin gerçekten mücadele gücüne sahip bulunan sendikal örgütünün doğması yakındır. Bunun siyasal bir örgütlenmeden daha kısa bir süre içinde meydana gelmesi beklenmektedir.

Cunta'nın "sınıflararası barışı" sağladığı yolundaki tüm iddialarına karşın, bu hedefe erişemeyeceği ortadadır.

YENİ ÇIKTI
Dünü ve Bugünüyle Şili Gerçeği, Fiyatı 80 TL
Kapitalsiz kapitalistler 40 TL
İşçiler Neden ve Nasıl Sömürülüyor? 75 TL
Faşizm 50 TL
Yeni Başlayanlar İçin Marx 100 TL
Çizgilerle Küba Devrimi 100 TL
Çizivizyon 10 TL
Mizah Evren, 20 TL
VARDİYA YAYINLARI
PK. 671 Sirkeci / İSTANBUL
Demokrat: 1211

- Irak hükümeti Kürt ulusunun varlığının bilincindedir. Bu, Irak Kürtlerinin yıllardan beri süregelen mücadelelerinin doğal bir sonucudur.

Irak'ta Kürt sorunu hâlâ çözümsüz

Irak Kürtleri yaşadıkları bölgelerden göçe ve devletin gösterdiği alanlarda "mecburi iskân" a zorlanıyorlar. Irak petrollerinin en büyük bölümünü barındıran Musul ve Kerkük'ten uzaklaştırılan Kürtlerin yerine Araplar yerleştiriliyor.

SADDAM HÜSEYİN'İN ÜLKESİ – IRAK

Firdevs TACETTİN

—4—

Irak anlattığımız tüm bu yönlerinin dışın da "çokuluslu" bir ülke oluşuyla da ele alınmalıdır. Irak toplumunu oluşturan iki ana ulus Kürt ve Arap halklarının dışında çeşitli azınlıklar bugünkü konumları ve sorunlarıyla incelendiğinde bu ülkenin genel yapısı daha iyi anlaşılıyor.

Irak'ta kaldığımız günlerde her alanda Arap ulusunun varlığını yaygınlaştırılan kültürünü ve yaşantısını gözlemleyebildik. Ancak bu ülkenin 13 milyonluk toplam nüfusu içinde 2.5 milyon gibi büyük bir sayıya sahip olan Kürt halkına ulaşmamız mümkün olmadı. Ama bu "mümkün olmadı"yı söyleten neden, konuyu yeterince aydınlatabilecek nitelikte. Bunun dışında, Irak'taki Kürt sorunu daha ayrıntılı inceleme gerektiren bir konu olduğu için, burada yalnızca genel izlenimlerimizi belirtmekle yetineceğiz.

Iraklı yöneticiler ülkenin belli bölgelerinde yaşamaya zorlanan Kürtlerin "özerk" bir yapıya sahip olacağını ileri sürüyor. Bu "özerk" bölgede yapılacak seçimler ve oluşturulması düşünülen "otonom meclis"te gerek Irak gerekse Türkiye basınında üzerinde çokça durulan konulardan biri.

Bilindiği gibi Devrim Komuta Konseyi'nin kararıyla ülkede yeni bir Ulusal Meclis oluşturulacak ve Konseyle birlikte ülkenin "Yasama Organı" işlevini yüklenecek. 250 kişiden oluşacak ve Cumhurbaşkanını da seçme yetkisine sahip olacak bu meclisin dışında bir de Kuzeydeki "özerk" bölgede seçimle belirlenecek 50 kişilik Kürt Meclisi ortaya çıkarılacak. Bu meclisin yetkileri de bölge kapsamında geçerli olacak.

Uzun yıllar hükümet güçleriyle savaşmış, üzerine çevrilen tanklara, toplara dağlarda "peşmerge" savaşıyla karşılık vermiş Kürt ulusu için, yetkileri sınırlı ve bölgesel nitelikte bir otonom meclis "Bir göz boyama" olarak nitelendiriliyor. Kaldı ki Irak yetkilileri bile sözkonusu otonominin "kültürel bir özerklik" ten başka birşey olmadığını kendileri ifade ediyorlar. Açıktır ki; böylesi bir gelişme, Kürt ulusunun uğrunda savaştığı hedeflerden çok uzaktır.

Irak'ta gözlemlenen odur ki; Kürt hareketi 1943'lerde Barzani liderliğinde başladığı gibi değildir. Gerek KDP ve genel olarak Kürtler gerekse Irak'ın sosyal ve ekonomik yapısı büyük değişikliklere uğramıştır. Bu yapı içinde Kürtler, şoven ve baskıcı bir karakter taşıyan Baas devletine karşı savaşmak zorunda olmalarının yanısıra, Baas'ın Kürtlere ve diğer azınlıklara karşı yürüttüğü "asimilasyon" politikasını destekleyen diğer güçlere karşı da mücadele etmek zorunda kalmışlardır. Baas'ın yürüttüğü şoven politika, tarihlerinin belli bölümlerinde, diğer demokratik güçleri de peşine takabilmiş, Irak Komünist Partisi başta olmak üzere bu güçler zaman zaman Kürtlerin karşısında yer almışlardır.

Bugünün Irak'ında önerilen "Otonom Meclis" çözümlerinin de yine Baas'a yakın bu güçler tarafından alkışlandığı, övgüler düzüldüğü görülüyor. Ancak, hiç kimsenin inkar edemediği gerçek, bu türden otonomi ve özerklik "haklarının" Irak hükümetinin bir lutfu olmadığı, Irak Kürtlerinin yıllardan beri süren macadelelerinin Irak hükümetini fazlasıyla tedirgin ettiğidir.

Irak hükümeti Kürt ulusunun varlığının bilincindedir. Bu, Irak Kürtlerinin yıllardan beri süregelen mücadelelerinin doğal bir sonucudur. Ancak, Irak hükümeti Kürtlerin ve Türkmen azınlığın yaşadığı bölgelere gitmeyi yasaklayan mantık, bugünün en yoğun biçimiyle bir "Araplaştırma" politikasını yürütüyor. Irak Kürtleri yaşadıkları bölgelerden çıkartılarak, devletin belirlediği alanlarda "mecburi iskan"a zorlanıyorlar. Evlerini, yurtlarını terketmek zorunda kalıyorlar. Irak Baas Hükümetinin bu türden uygulamaları nedensiz değildir. Irak Kürtlerinin çoğunlukla yaşadıkları yerler olan Musul ve Kerkük bölgeleri Irak'ın en önemli petrol alanlarıdır. Bu bölgeleri garanti altına almak, Kürtlerin, topraklarındaki petrol üzerinde bir hak talep etmeleri olasılığını ortadan kaldırmak amacına yönelik tüm bu zorlamalar, her geçen gün yoğunlaşarak sürmektedir. Bu bölgelerden Kürtler çıkarılırken, Arap kitleleri buralarda kalıcı kılınmaya çalışılmaktadır.

Hatırlatılması gereken nokta, ezen ulusların hiçbir zaman gerçek anlamda özgür olamayacaklarına ilişkin değişmeyen tarihi gerçektir.

—SON—

EKONOMİ

15 milyar dolara ulaşan öteki borçların hemen ödenmesi durumu sürüyor

OECD ülkelerine ödenmeyen borçlar 155 milyon dolara ulaşt

ANKARA (ANKA)

Türkiye'nin OECD ülkelerine olan ödenmemiş dış borçlarının toplamı 155 milyon dolara ulaştı. Edinilen bilgiye göre, bu borçların ödenmemiş olması, Türkiye'nin ana para olarak 15 milyar dolara ulaşan öteki borçlarını da "muaccel" (hemen ödenmesi gereken) kılmakta, ancak genel bir politika yaklaşımına bağlı olarak, alacaklı ülkeler bu yönde bir girişimde bulunmamaktadırlar.

Türkiye'nin kısa adı OECD olan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü Üyesi ülkelere olan 55 milyon dolarlık bir borcunun geri ödenmesinin de nisan ayı içinde yapılması gerekmektedir. Bu borcun da ödenmemesi halinde, ödeme gecikmesi yüzünden borçların toplamı 210 milyon doları bulacaktır.

Edinilen bilgiye göre, Türkiye'nin dış borç ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemesine ekim ayı sonuna kadar tüterans gösterilecektir. Bu tarihte, Türkiye, IMF, Dünya Bankası ve OECD ile dış borçlarının yönetimi konusunda bir plan üzerinde anlaşmaya varmış olacak ve yeni ödeme gecikmelerine yolaçmayı taahhüt edecektir.

Ödeme gecikmeleri konusunda Türkiye'ye belli bir tölerans tanınmasına karşın, bu töleransın, yeni erteleme istemleri için geçerli olmadığı izlenmektedir. Uzmanlar, Türkiye'nin erteleme istemlerinin mayıs ayı içinde ele alınacağı yolundaki resmi açıklamalara karşın, bu konuda "İnce bir aldatmaca" yoluna gidildiği de dikkati çekmektedirler.

Uzmanların görüşüne göre, Türkiye'nin erteleme istemleri, OECD bünyesindeki 2 nolu çalışma grubuna bağlı bir komisyonda ele alınacaktır. Erteleme isteminin oluşturulacak bir komisyonda ele alınacak olmasıyla bu konuda ilke kararı alınmış bulunmasının fark alımlara geldiğine dikkat çeken uzmanlar, bu konuda da IMF ile yapılacak yeni "Stand-by" düzenlemesinin belirleyic rol oynayacağını savunmaktadırlar.

Verilen bilgiye göre borç ertelemeleriyl "Stand-by" düzenlemes arasında, gerek kapsanacak süre, gerekse erteleme programının yürütülmesi bakımından doğrudan bir ilişki kurulacaktır. Böylece, IMF'den herhangi bir kredi diliminin çekilişinde başarısız kalınması halinde, borç erteleme programı da işlerliğini yitirecektir.

DÇİ nakit para bulabilmek için her yıl 1 milyar lira faiz ödüyor

ANKARA(ANKA)

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından hazırlanan bir raporda, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri'nin nakit para bulabilmek için, her yıl 1 milyar lirayı aşan faiz ödemesinde bulunduğu belirtildi.

Bildirildiğine göre, DÇİ'nin nakit para ihtiyacı, değişik kuruluş veya kişllere yaptığı "avans" ödemelerinden doğuyor. Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu raporunda, avans ödemelerinin usule uygun olarak yapılmadığı, bu yüzden DÇİ için bir soruşturma açılması da isteniyor.

Rapora göre, DÇİ Ankara Mümessillik Müdürlüğü tarafından cevher yüklenicileri Arslan Tokokoğlu'na 57.8 milyon lira, İsmail Şahin'e ise 30.2 milyon lira karşılıksız ödeme yapıldı.

İşçilerden kesilen ödentilerden oluşan "Yatırım İstikrar Fonu'ndan da Çelik-İş Sendikasının sahibi olduğu Çelik İş A.Ş'ne 77-78 yıllarında 25.7 milyon liraya varan ödeme yapıldığı ifade edilen raporda, ayrıca DÇİ'nin 1978 yılında 3 milyara yakın zarar ettiğine de değiniliyor.

YİTİK
İÜ Veteriner Fakültesi Şebekemi ve pasomu yitirdim. Geçersizdir.
Erdal BALKAN
Demokrat 1236

YİTİK
Evienme cüzdanımı yitirdim geçersizdir.
Mesut ARIKÇI
Demokrat: 1239

YİTİK
Evienme ve nüfus cüzdanımı yitirdim geçersizdir.
Zübeyde TAŞ (ÇELİK)
Demokrat: 1238

GÖSTERGE

Ayıkla pirincin taşını

Arslan Başer KAFAOĞLU

Son ekonomik kararların -25 Ocak ve arkasından gelen kararlar- artık epeyce ipliği pazara çıktı. Hükümetin en sıcak destekleyicisi bir gazetede bile dolar değerinin yükseltileceği -yani devalüasyon- kararı alınacağı yazılıyor. Devalüasyon kararının üzerinden daha 100 gün geçmeden doların karaborsa değeri resmi değerden 7 lira daha yüksek. İşte Demirel'in ve bir kısım bilim ve siyaset adamının "Bilimsel", "ciddi", "tutarlı" diye övdükleri "Ekonomik İstikrar Programı" gibi anlı şanlı adlar takılan programın iki üç ayda meydana çıkan fiyaskosu. İki ayda dış satımın % 120'sini geçen bir dış ticaret açığı, KİT'lerde ödenemeyen ikramiyeler, mazot ve gübresizlikten ekilemeyen tarlalar...

Hükümet dış yardıma ve krediye takmış aklını.... Ama bunlar da çıkmazda. Garantili, garantisiz borçlara bu yıl 1 milyar 150 milyon dolar faiz ödenecek, dış kredilerin bu düzeyi bile bulacağı kuşkulu... Ana para olarak ödenecek 400 milyon dolarlık dış borç da buna eklenirse, dış yardımın neye yarayacağı sorulabilir. Demirel Hükümeti zamanında KİT'ler yine önemli açıklar veriyor. Murgul gibi işletmeler yakıtsızlıktan durmuş.

İşte tam bu sırada "Sandalyesiz buhran" denilen Turgut Özal dostumuzun bir İstanbul gazetesinde beyanatı çıktı: Şöyle diyor: Bugün dış pazarlardan kredi alabilecek gücümüz olsa, siyasi yardımlara ihtiyaç olmaz... Kimse bir şeye hatır için yardım etmez. Bugün Türkiye'ye yapılan siyasi yardımdır. Gerek Batı, gerekse Ortadoğu'nun güvenliği yönünden Türkiye önemli bir kaledir..."

Turgut Özal'ın sözlerinin anlamı açıktır. Türkiye, hani zengin işadamlarının, şirket büyüklerinin tuttuğu, beslediği fedailer vardır ya, onların rolüne sokulmak isteniyor. Bu maksatla "siyasi" bir yol tutuluyor. Bu "siyasi yol" a uygun, teslimiyetçi, uyducu bir ekonomik yapıya çekilmek isteniyor. O vakit Demirel'in 'alınan bu kararların siyasi hiçbir yönü yoktur" şeklindeki beyanının ne önemi kalıyor? Acaba Demirel mi yoksa Özel mı doğru söylüyor? Biz burada Başbakan ile Müsteşarın kozlarını paylaşmak üzere başbaşa bırakalım da, Turgut Özal'ın dış politika konusunda görüşlerini ele alalım...

Ama ekonomi konusunda olduğu kadar dış politika konusunda da çok sığ bir bilgiye sahip olduğu anlaşılan Özal'ın konuşmasından bir kısım alacağız, asıl tahlili gelecek yazımıza bırakacağız Özal şöyle diyor, ropörtajın bir yerinde:

Türkiye için iki yoldan birisi var. Ya Batı'da olacak, ya bu tarafta olacak" ama hemen altındaki bir paragrafta "Bugün Suriye'deki idare Batı yanlısı değil. Hatta Irak'taki de değil" Demek oluyor ki hem petrol serveti nin üzerine oturan ve hem de, ne Batı ne Doğu'ya kaderini bağlamayan ülkeler var... Olabiliyor bu... Üstelik bu ülkeler daha dün denebilecek yakın bir tarihe kadar Batı ülkelerinin sömürgesiydi. Bu ülkeler Batı ya da Doğu blokunun dışında kalabiliyor da, biz kalamıyoruz. Ekonomimizin düzenini elinde tutanlar bu kültür düzeyinde, hem de yirminci yüzyılın sonuna geldiğimiz şu günlerde... Yardımların gecikmesinin nedeni kolay anlaşılıyor. Basın da, halka açık olarak bunları söyleyebilen bir kişinin, Batılı diplomatlar ve yetkililer önünde nasıl yaltaklanacağını tasavvur edebiliyor musunuz? Herhalde uygar bir Batılı böyle bir edebiyattan sadece iğrenir...

Yazık çok kara bir talihimiz var. Böyle yöneticilere sahip olmak da varmış kaderimizde... Çok yazık....

GÜNÜN GÖZLEMİ

Vur emri

Turhan TEMUÇİN

Satınalma komisyonlarının yaş sebze ihale ilanları gibi vurulacak teröristlerin adları da gazete ilanları ile açıklanmaya başlandı. Hukuk açısından, anayasa açısından herhalde bir sakıncası yok ki, bu iş apaçık yapılıyor. Şimdi teröristler verilen süre bitince vurulmayalım diye anlaşılan tıpış tıpış gelip teslim olacaklar.

Ekonomik bunalımı ve terörü önleyeceğiz diye iktidara soyunanların, Ekonomik bunalımı nasıl önlediklerini gördük. Şu anda ekonomi kakanomi oldu gitti. Terörü de anlaşılan böyle önleyecekler. Yani gazetlere ilan verip:

—Evladım, yavrum elinden bir kaza çıkmış üç-beş kişiyi öldürmüşsün. Delikanlılıkda herşey olur. Bir de cezaevinden kaçmışsın. Bunların önemi yok, gel teslim ol da sana elma şekeri verelim, diyerek teröristleri yakalayacaklar.

Bari bunu tarafsız yapsalar! Bari bunda katil ayrımı yapmasalar. Ne gezer? Adamların başbakanı kalkıp "sağ cinayet işlemez" diyor. Sağ cinayet işlemeyeceğine göre, sağın hakkında vurulacak diye emir çıkarılacak katili de olmaz. Nasılsa, haklarında vur emri çıkarılan oniki kişinin arasında üç sağ eylemcinin adı da karışmış. Hiç vakit geçirmeden o üç kişinin hakkındaki vur emrini kaldırmak gerekir. Gazetelere bir ilan daha verilip "üç sağ eylemcinin adı şehven çıkmıştır, düzeltir okurlardan özür dileriz" denir bu iş de biter.

Başlarına kanlı mezar taşları dikilmiş koca profesörler ordusu, bilim adamları ordusu, öğrtemenler ordusu var... Bunların hiçbirinin katili yakalanmamıştır ve bunlar hepsi sağ terör kurbanlarıdır. Ama bunlara ne vur, nede yakalama emri var.

Zaten yakalasalar ne yazar? Cezaevlerinin kapılarını sağ terörün üzerine kim kapıyor ki Emniyetin, sıkıyönetimin kelle koyarak yakaladığı katiller, sağ eylemciler "uygun adım marş marş" cezaevlerinden uçup gidiyorlar.

İçişleri Bakanlığı yetkilileri M.Ali Ağca'nın uslu durduğunu, onun için hakkında "vur" emri çıkarılmadığını söylüyor. Zaten garip ne yapmıştır ki? Altı, üstü bir Abdi İpekçi'yi öldürmüştür. Bir de sıkıyönetim komutanını bile öfkeden çıldırtacak şekilde cezaevinden kaçmıştır. Bunun için de çocuğa vur emri çıkarılır mı yani? Ne var ki, Askeri savcı da aynı kişinin iki adam daha öldürdüğünü bildiriyor!

Böylece bizler de anlıyoruz "vur" emirlerinin encamını, serencamını! İçişleri Bakanlığı geçen hafta yasa dışı örgüt üyesi 210 kişinin daha yakalandığını bildirdi. Bu örgüt üyelerinin örgütlerine göre dağılışı şöyle: Kurtuluş 40, Dev-Yol 48, Partizan 5, Dev-Sol 13, Devrimci Halkın Birliği 14, Halkın Kurtuluşu 30, Halkın Yolu 3 falan, filan. Yani yakalanan örgüt üyelerinin tümü sol adına eyleme kalkmış kişiler, Aralarında bir tek, ama bir tek olsun yasa dışı sağ örgüt yok.

Yasa dışı örgütler kim adına, ne için eylem yaparsa yapsın bunların yakalanmasına, ortaya çıkarılmasına hiç itirazımız yok. Ama insaf yahu, bu ülkede hiç mi yasa dışı sağ örgüt kalmadı da hiç biri yakalanmaz.

Anarşi ve terörün kaynağının yalnız sol olduğu devletin televizyonunda her gün açıklanırsa, en üst düzeydeki yetkililer bile sağ yasa dışı örgütleri nerdeyse kolluk kuvvetlerinden sayacak duruma gelmişse olacağı budur işte.

Sağ örgütler tarafından öldürülen çocukların anaları, babaları dernek kuracak sayıya ulaşmışken, sağ örgütler ortada yok. Sağ örgütler, Kayseri'yi hallaç pamuğu gibi atar, Konya'da yaşam tanımaz, Yozgat'ı "Çanakkale geçilmez" misilli "Yozgat'a girilemez" havasına sokarken, sağ örgütler ortada yok!

Bu ülkenin insanlarının yarısını kendinden görmeyen bir anlayış gemi azıya aldı. Ha babam gidiyor, yakarak, yıkarak, yok ederek.

İşte bu kafa ile gidildiği için anarşinin durması ne söz, giderek cinayetler artık önü alınmaz duruma geldi. Ve hiç bir dönemde görülmemiş şekilde namlular artık görev yapan insanlara çevriliyor: Polislere, askerlere, subaylara

Kimdir bunun suçlusu, kim?

Balğat katliamının, Mamak otobüs cinayetinin, 7 TİP'linin katillerini yakalayan emniyet görevlilerini bir çırpıda sürenler mi? Katilleri cezaevlerinden kaçırtanlar mı? Ocaklarını, derneklerini, klüplerini katillere "leyli meccani" yatakhanesi yapanlar mı? Birgün bu soruların karşılığını öğreneceğiz.

İran diktatörü, Şah denilen kanlı katil de kendi gibi düşünmeyenleri İran halkından saymıyordu. Ama görüldü ki kendi gibi düşünmeyenler gerçek halkmış. Ve şimdi, [illegible] bir oturumluk [illegible]

(Devamı 7. Sayfada)

Giresun'daki demokratik kuruluşlar :

Esnafı haraca bağlayan faşistler, bu eylemlerini devrimcilere maletmek için çaba harcıyor

- Açıklamada yabancı plakalı arabalardan 300 ve satılan her büyük baş hayvan için 150 lira haraç alındığı öne sürüldü.

GİRESUN (DEMOKRAT)

Giresun'daki demokratik kuruluşlar bir basın açıklaması yaparak faşistlerin halktan zorla para topladığı ve bunu da devrimcilere mal etmeye çalıştıkları savunuldu.

Türkiye Ziraatçılar Derneği ve Tüm-Der Giresun Şubeleri ile Giresun Emekçi-Der tarafından yapılan açıklamada şöyle denildi:

"Faşist katiller halkımızdan zorla haraç almaya çalışmaktadır. Aynı faşist zorbalar çeşitli iş adamlarından ve tüccarlardan da para almaya kalkışmış ve bu olayı devrimcilerin yaptığı yaygarasını yaymaya çalışmışlardır.

Cuma ve pazartesi günleri Cin Ahmet pazarlığında 28 Plakalı pazar kamyonlarından 350 lira yabancı plakalı pazar kamyonlarından 300 TL ve satılan her büyük baş hayvan için 150 TL haraç alanların MHP'li ÜGD'li faşist katiller olduğunu halkımız çok iyi bilmektedir. Son olayı yaratanlar da MHP'li ÜGD'li katillerdir.

Ayrıca Söken mahallesini kana bulayan, halkı haraca kesen faşist katillerden Necdet Eriş, Murat Akçay, Mehmet Ali Yılmaz arandığı halde elini kolunu sallayarak gezmekte, katliamlarına yenisini eklemek için sağda solda halka kurşun sıkmaktadır. Bütün bunlar polisin gözü önünde olmaktadır"

Öte yandan Giresun Kadınlar Derneği de bir bildiri yayınlayarak faşist baskıları, zamları, hayat pahalılığını ve kıyımları kınadı. Bildiride ayrıca faşistlerin tertipler peşinde olduğu belirtilerek şu örneğe yer verildi:

"Bir avuç faşist katil, Giresun halkını teslim almak ve birbirine kırdırmak için yeni tertip ve oyunlar düzenliyorlar.

Söken'de oturan bir AP'li vatandaşın arabasını yakarak ve evini kurşunlayarak Söken'e karşı bir sadırı ve katliam tertiplediler. Arabayı yakacakları sırada durumu anlayan bir polis memuru kendilerine müdahale edince kurşun yağmuruna tutmuşlardır. O arada kurşunlanan polis bir tanesini yakalayıp halktan bağırarak yardım istemiştir. Halkın yetişmesiyle bu olayı tezgahlayanların yeni mahallede oturan ÜGD başkanı ve dışardan getirilen katil faşistler olduğu ortaya çıkmıştır. Polis ölse idi veya bu olaya rastlamamış olsa idi ne olacaktı?

Bu oyunu Söken halkı yaptı gerekçesi altında yüzlerce halk karakollara, zindanlara doldurulup aylarca işkenceden geçirilecekti. Faşist çeteler bu olayı devrimcilerin yaptığını yayarak AP'lileri de kandırıp ilerici kamuoyuna ve mahallelere topyekün saldırıya geçeceklerdi. Yani faşistler Giresun'da gerçekleştirmek istedikleri büyük bir kitle katliamı için AP'li vatandaşları da kendilerine alet edeceklerdi. Fakat sökmedi. Kursaklarında kaldı. Yakalandılar. Bunun üzerine iyice kudurganlaşarak maça giden halka stadyumda silahlı saldırıya geçtiler, üç kişiyi yaraladılar.

Şimdi ise bu olaya utanmadan adi hırsızlık süsü vererek kapatmaya kalkışıyorlar.

Bir litre gazyağı alabilmek için Petrol Ofisi bayii önünde gün boyu kuyrukta bekleyen yurttaşlar köylerine yine elleri boş döndüler.

Gaz bulamayan köylüler, fındık kabuğu ve çıralarla aydınlanmaya çalışıyor

BULANCAK(DEMOKRAT)

Bulancak'ta gazyağı sıkıntısı sürüyor. Özellikle köylerde bu sıkıntının had safhaya ulaştığı ve yurttaşların aydınlatmada gazyağı yerine fındık kabuğu ve çıra kullandığı bildiriliyor.

Aylardır gazyağı yüzü görmeyen Bulancaklılar Petrol Ofisi bayiine gazyağı geleceğini duyunca geçen hafta bayinin önünde gün boyu kuyrukta beklediler. Ancak gelen gaz herkese yetmeyince, işini gücünü bırakıp gelen köylü yurttaşların çoğu köylerine yine elleri boş döndü.

Günboyu kuyrukta bekleyip de gaz alamayan yurttaşlar, "Yetkililer her şey bulunuyor. Kuyruklar kalmadı diyeceklerine gelsinler de bizim halimizi görsünler" şeklinde yakındılar.

İLAN

Türkiye Deri İş Sendikası Genel Başkanlığından;

Sendikamız, Kazlıçeşme Çapraz Sok. No: 29 İst. adresinde kurulu Özen Deri San. işyerinde toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

275 sayılı yasanın 12. maddesi gereğince ilan olunur.

(Basın - 2405) - 1232

ZEYTİNBURNU İCRA MEMURLUĞUNDAN

DOSYA NO: 980/325 T.

Bir borçtan dolayı hacizli olup, paraya çevrilmesine karar verilen 1.000.000. lira .....kuruş muhammen kıymetli 34 LA 142 plaka Bedford marka 1969 model 6081429 motor ve 643474 şasi numaralı çalışır halde 2 dingilli mavi-yeşil krem renk boyalı, ağaç kasalı Tenteli, 6 adet eski lastikli, kirko ve istepnesi olmıyan, farları dikiz aynaları park lambaları plakaları, yangın söndürme cihazı ve 12 volt aküsü sağlam ve mevcut kamyon......... Eşya 29/4/1980 günü saat 10.00/10,15'te kadar Zeytinburnu, Yedikule Paşa Garajında .... de açık arttırma suretiyle satılacaktır.

Birinci arttırmada verilen bedel, kıymetin yüzde 75'ini bulmadığı takdirde,ikinci arttırması 30/4/1980 günü, aynı yer ve saatte yapılacaktır. 150 kuruşluk posta pulu gönderildiği takdirde, isteyene şartname sureti gönderilecektir.

Alıcıların mahallinde bulunan memura müracaatları ilan olunur. İst.2.İcra Memurluğu 980/2074

(Basın - 2406) - 1234

ALTI BIN İETT EMEKÇİSİ OTOBÜSLERDE, GARAJLARDA, ELEKTRİK ŞEBEKELERİNDE, HAVAGAZI İŞYERLERİNDE İŞ VE CAN GÜVENLİĞİ İSTİYOR.

İETT emekçileri iş kazalarını protesto için Genel Müdürlük binasına çelenk koydular

HABER MERKEZİ

İETT Genel Müdürlüğü'nün bulunduğu Beyoğlu İstiklal Caddesi'nin Tünel girişinde toplanan çok sayıda İETT emekçisi "Son günlerde işverenin ihmalleri sonucu artan iş kazalarını, İETT emekçilerine yönelik faşist silahlı saldırıları protesto etmek amacı ile "Genel müdürlük binasının kapısına siyah çelenk koydular.

Siyah çelengin üstüne "DİSK, Genel İş üyesi 6 bin İETT emekçisi" imzası ile bir de bildiri bırakan İETT işçileri, çelengin üstüne bıraktıkları bildiriye şunları yazdılar

"Biz DİSK, Genel-İş üyesi 6 bin İETT emekçisi olarak;

1—İETT otobüslerinde, garajlarda, elektrik şebekelerinde, havagazı işyerlerinde, tüm işyerlerinde iş emniyeti, can güvenliği istiyoruz.

2-İETT yetkililerini acil önlemler için göreve çağırıyoruz"

Protesto gösterisi sonunda bir konuşma yapan İETT emekçileri "çalıştığımız iş yerleri insanlıktan uzak koşullardadır. Örneğin Levent garajı 250 otobüsün bakımını yapacak ve 500 kişi çalıştıracak biçimde planlanmıştır. Oysa günde 380 otobüsün bakımı yapılmakta ve sadece 295 kişi çalıştırılmaktadır. Son İKARUS marka otobüslerin alınmasıyla birlikte fazlalaşan iş yoğunluğu çalışma şartlarını olumsuz yönde etkilemiştir. Ekzos dumanından her gün birkaç arkadaşımız zehirlenmektedir, öyle ki garajın içine yanlışlıkla giren kuşlar bir kez daha çıkma imkanı bulamadan ölmektedirler. Bakım kanalları ihtiyaca cevap vermekten uzak olmanın yanı sıra, en olumsuz çalışma koşullarındadır" dediler.

Çalışma koşullarının utanç verici ölçüde bozulduğunu yineleyen işçiler "Yüksek gerilim hattında çalışan işçilere elektriğe mukavemetli elbiseler bile verilmiyor. İş müfettişlerine ve sağlık kurumlarına karşı göstermelik olarak oluşturulan İETT Eğitim Dairesindeki aletlerle gerçek çalışma koşullarındaki imkanlar mukayese edilemeyecek ölçüdedir. Bu koşulların devamı ile yeni iş kazalarına meydan boş bırakılmaktadır.

35 bin DSİ çalışanının geleceği bir faşiste teslim edildi

- Ahmet Gündoğdu DSİ Genel Müdür Yardımcılığına getirilen MHP eğilimli Nurhan Yazıcı tarafından atandı

HABER MERKEZİ

DSİ Genel Müdür Yardımcısı, aynı müessesede işçi olarak çalışan Ahmet Gündoğdu'yu DSİ İdari İşler Dairesi Başkanlığı'na getirdi.

AP hükümeti tarafından DSİ Genel Müdür Yardımcılığına getirilen MHP eğilimli Nurhan Yazıcı'nın DSİ'de işçi olarak çalışmakta bulunan akrabası, MHP eğilimli Ahmet Gündoğdu'yu İdari İşler Dairesi başkanlığına getirdiği bildirildi. Tüm yurttaki 35.000 DSİ'li memur ve işçinin terfi, tayin, nakil ve kadro işlerinden sorumlu olan bu kadroya Ahmet Gündoğdu'nun getirilmesinin DSİ çalışanları arasında huzursuzluklara ve tepkilere yolaçtığı öğrenildi.

İçel'de 408 öğretmenin yerlerinin değiştirileceği bildiriliyor

19 Bakanlık Müfettişi öğretmen olarak atandı

YURT HABERLER SERVİSİ

Milli Eğitim Bakanı Orhan Cemal Fersoy, 19 Bakanlık müfettişini önceki gün görevden alarak çeşitli ortaokullara öğretmen olarak atadı.

Edinilen bilgiye göre, bakanlık birinci derecede müfettişleri hiçbir gerekçe gösterilmeden görevden alındı. Depo kadrolara ya da orta okul öğretmenliğine atandıkları bildirildi. Bakanlık yetkilileri 212 olan bakanlık müfettişleri kadrosuna, 53 kişinin daha alındığını belirttiler. Yeni alınan kişilerin ülkücü olduğu ve bir çoğunun hakkında disiplin uygulaması ve soruşturması bulunduğu öğrenildi.

İÇEL'DE SÜRÜLEN ÖĞRETMENLERE MEHİL MÜDDETİ KULLANDIRILMADI

İçel'de öğretmenler arasında geniş çapta atama ve nakillerin başladığı bildirildi. Edinilen bilgiye göre, Dumlupınar lisesinden 11 öğretmen başka okullara sürüldü.

Bu öğretmenlere yasal mehil hakkı olan 15 günlük sürenin verilmediği ve cuma günü derslerden çıkarılarak tayin emirlerinin kendilerine tebliğ edildiği belirtildi.

Tarsus'ta ise Ticaret ve Barbaros Ortaokulları ile Kasım Ekenler ve Cumhuriyet lisesi müdürlerinin başka okullara atandıkları bildirildi

Bu arada İçel'de 408 öğretmenin görev yerlerinin değiştirileceği öne sürüldü

İKİ MÜFETTİŞ REHBER ÖĞRETMEN OLARAK SÜRÜLDÜ

Hakkari'de iki ilköğretim müfettişi rehber öğretmen olarak, Ağrı ve Siirt illerine sürüldü.

Hiç bir gerekçe gösterilmeden sürülen müfettişlerden birinin eşinin öğretmen olduğu ve Hakkari'de görev yaptığı bildirildi.

Müfettişler ev taşımak için kamyon şoförlerinin 30 bin lira istediklerini belirterek, sürgünlerin zulüm derecesine vardırıldığını söylediler.

4 TEKEL YÖNETİCİSİNİN YERLERİ DEĞİŞTİRİLDİ

Sivas başmüdürlüğüden yeni gelen Tekel Başmüdürü Kemal Posluoğlu, iki ayı doldurmadan bu kez Adana'ya sürüldü. Başmüdürlük Kaçak Takibat Amiri Nedim Özzapacı Elazığ'ın Sivrice ilçesine sürülürken, Satış Şube Amiri Ziya Akbaş Başmüdürlük içinde Yaprak Tütün Muhasipliğine getirildi. Yaprak Tütün Muhasibi Sami Üstündağ ise Satış Şube Amirliğine atandı.

Öte yandan Tekel Başmüdürlüğü'ne yakın çevrelerden önümüzdeki günlerde daha geniş çaplı sürgünlerin yapılacağı öğrenildi.

Yatağan'da 200 inşaat işçisi direnişe geçti

YATAĞAN–MUĞLA(DEMOKRAT)

Yatağan'da TEK'e ait Termik Santralin site inşaatlarını üstlenen Kozanoğlu ve Çavuşoğlu firmasında çalışan 200 kadar işçi ücretlerinin arttırılması ve iş güvenliğinin sağlanması amacıyla direnişe geçti.

Yemek ve yatakhane koğuşlarının düzeltilmesi, tatil günü çalışma zamanının fazla mesailerinin ve maaşlarının zamanında tam olarak ödenmesini isteyen işçiler ayrıca Teknik Yapı-İş adlı korsan bir sendikayla hiç bir ilişkilerinin olmadığını söylediler. Kendilerinden habersizce adı geçen sendikaya işveren tarafından üye edildiklerini ve sendikanın adını dahi firma müdüründen öğrendiklerini kaydeden işçiler, hakları nı alıncaya kadar direneceklerini bildirdiler.

Daha önce "çöp yolu" olarak anılan Seyrantepe mahallesine,yeniden çöp dökülmeye başlanması üzerine (yanda) mahalle halkı yetkililere başvurdu.Ancak dikkate alınmadıklarını görünce, isteklerini duyurmak üzere kadınlı erkekli bir gösteri düzenlediler.(Üstte)

Mahallelerinin çöplük olmasını istemeyen Seyrantepeliler gösteri yaptı

HABER MERKEZİ

İstanbul Belediyesi'nin çevre semtlerin çöplerini döktüğü Seyrantepe Mahallesi halkı, "Mahallemize Çöp Değil, Sağlık Ocağı, Ambulans, Çocuk Kreşi İstiyoruz." pankartıyla gösteri yaptı.

Kuruluşu 1970'de tamamlanan bu mahallenin çevresine çöp dökülmesi salgın hastalıklara yol açabileceği için, 1974'de Sağlık Bakanlığı yetkililerince engellendi. Böylece daha önce "Çöp Yolu" olarak anılan bu mahalle Seyrantepe adını aldı. Ancak 1980 yılı başlarında, 20.000'e yakın nüfusu, üç ilkokulu olan bu mahalleye yüz elli metre uzaklıktaki, denetimi Ayazağa'daki Kolordu'ya ait olan boş araziye İstanbul Belediyesi tarafından çöp dökülmeye başlandı. Bu durum karşısında mahalle muhtarı ve Kâğıthane Belediyesi, İstanbul Belediyesi'ne başvurdu ancak bir sonuç alınamadı. Çöplerin Seyrantepe'ye dökülmesinde, çöplerin içindeki plastik, kağıt gibi maddeleri toplayıp ticaretini yapanların etkin olabileceğini bu şahısların şehre yakınlığı nedeniyle tercih ettikleri bu arazinin çöplük olarak kullanılması için bazı Belediye yetkililerini kullandıklarını söyleyen Seyrantepe halkı, bu durumun engellenmesi için bin imzalı bir dilekçeyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na ve Ayazağa'daki Kolordu komutanlığına başvurdu.

Bu başvuruları dikkate alınmayan mahalle halkının yaptığı gösteriye katılan kadınların güvenlik görevlilerince tartaklandığı bildirildi.

Ürgüp Lisesi'nde Atatürk rozetlerini takmak yasaklandı

ÜRGÜP (DEMOKRAT)

Ürgüp Lisesi'nde öğrencilerin rozet takmaları okulmüdürü A.Osman Öztürk tarafından yasaklandı. Edinilen bilgiye göre özellikle yatılı okuyan öğrencilerin müdür tarafından sık sık kontrol edildiği ve Atatürk rozeti de dahil rozet takan öğrencilerin disiplin kuruluna sevk edildiği öne sürüldü. Birçok öğrencinin bu nedenle 3'er günlük okuldan uzaklaştırma cezasına çarptırıldığı öne sürüldü.

Bu arada okuldaki öğretmenlere de rozet takmamaları için müdürün baskı yaptığı ileri sürüldü.

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN

Belediyemizce işletilmekte olan açık otoparklar ile katlı otoparklardan alınmakta olan ücret tarifesi Belediye Meclisinin 11.3.1980 tarih ve 118 sayılı kararı ile aşağıda gösterildiği şekilde kabul edilmiştir.

Sözkonusu karar Vilayet Makamınca da 26.3.1980 tarihinde onanmıştır.

İlan olunur.

AÇIK OTOPARK ÜCRET TARİFESİ

	ALINACAK ÜCRET
1-TIR KAMYONLARINDAN	
A-8 Saate kadar	100.—TL
B-24 Saate kadar	200.—TL
2-KAMYON, OTOBÜS VE BENZERİ ARAÇLARDAN	
A-3 Saate kadar	50.—TL
B-24 Saate kadar	150.—TL
3-HUSUSİ OTO, TAKSİ, JEEP VE BENZERİ ARAÇLARDAN	
A-1 Saate kadar	10.—TL
B-5 Saate kadar	20.—TL
C-12 Saate kadar	30.—TL
D-24 Saate kadar	60.—TL
4-MİNİBÜSLERDEN	
A-Aylık Abonman	600.—TL
B-Hareket Başı	10.—TL

KATLI OTOPARK ÜCRET TARİFESİ

1 Saate kadar	20.—TL
2 Saate kadar	30.—TL
4 Saate kadar	40.—TL
8 Saate kadar	60.—TL
12 Saate kadar	80.—TL
24 Saate kadar	100.—TL

Ücret alınır

(Basın - 12910) - 1233

Anısı mücadelemize
IŞIK TUTUYOR
UNUTMAYACAĞIZ

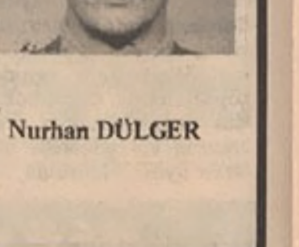

Nurhan DÜLGER

ARTVİN—ŞAVŞAT

Karaağaç	Pınarlı
Çamlıca	Veliköy
Hanlı	Köprücü
Ziyaret	Y.A. Koyunlu
Çavdarlı	Kirazlı
Savaş	Karaköy
Çiftlik	Yuvuzköy
Dalkırmaz	Kocabey
Yamaçlı	Düzenli
Arpalı	Kireçli

DEVRİMCİ KÖYLÜLERİ

Demokrat: 1226

Elim bir kaza sonucu arkadaşımız Süheyla Aslan'ı kaybettik.

Anısı Özerk-Demokratik ümiversite mücadelemiz de yaşayacaktır.

H.Ü.YURTSEVER
DEVRİMCİ GENÇLERİ

Süheyla ASLAN

Demokrat: 1227

Edirne'de Kızıldere ile ilgili gösteriler düzenlendi

Diyarbakır'da orta dereceli okullarda boykot yapıldı

- ● İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ AĞIR YARALANDI
- ● ÇANAKKALE YENİCE'DE BİR KİŞİ TUTUKLANDI
- ● TRABZON BEŞİKDÜZÜ'NDE VELİLER FAŞİST SALDIRILARI KINADI
- ● AĞRI'DA BİR İŞÇİ AĞIR YARALANDI

HABER MERKEZİ

Diyarbakır'da bulunan orta dereceli okulların tümünde Kızıldere olaylarının yıldönümü nedeniyle bir günlük boykot kararı alınarak derslere girilmediği bildirildi. Milli Eğitim Müdürü Ali Saruhan sabah okullarına gelen öğrencilerin forumlar düzenledikten sonra okulları terkettiklerini öğrencileri-boykota teşvik eden elebaşlarının tespit edileceğini söyledi.

EDİRNE'DE GÖSTERİLER

Şehrin 4 yerinde gösteri yapan gruplar, Kızıldere olaylarını kınayan sloganlar söylediler. Gösterilerde herhangi bir çatışma çıkmadığı ve olaysız dağılındığı bildirildi. Bu arada şehrin çeşitli yerlerine "Devrimci Yol" imzalı pankartlar asıldığı öğrenildi. EDMMA'da da sözkonusu olayla ilgili forumlar düzenlendiği belirtilidi.

KIRKLARELİ LİSESİNDE BOYKOT YAPILDI

Kırklareli Lisesinde Kızıldere olaylarının yıldönümü nedeniyle bir günlük boykot yapıldığı bildirildi. Bu arada 20 öğrencinin güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alındığı öğrenildi. Şehrin çeşitli yerlerine de pankartlar asıldı. Babaeski ve Lüleburgaz'da da birer gösteri yapıldığı ve çeşitli yerlere pankartlar asıldığı bildirildi. Pınarhisar'da gösteri yapan bir grup "Kızıldere son değil Devrimci Yol" imzalı bir pankart astıktan sonra dağıldı. Pehlivanköy, Saray, Çerkezköy, Muratlı ve Alpullu'da da Kızıldere olaylarının protesto edildiği bildirildi.

AĞRI'DA BİR İŞÇİ AĞIR YARALANDI

Ağrı YSE İl Müdürlüğü'nde görevli bir işçi kimlikleri belirlenemeyen iki kişinin açtıkları ateş sonucu ağır şekilde yaralandı. Yaralı işçi Kerim Er'in üzerinden bir tabanca çıktığını belirten yetkililer ateş açan iki kişinin kimliklerinin belirlendiğini söylediler.

ORDU KUMRU'DA LİSE MÜDÜRÜNÜN SÜRÜLMESİ PROTESTO EDİLDİ

Ordu'nun Kumru İlçesi Lise Müdürü Mustafa Danışman'ın gerekçe göstermeksizin Ordu Merkez Ortaokuluna tayin edilmesi üzerine lise öğrencileri okulda bir forum yaptılar. Öğrenciler okul önünden başlayarak ilçe içinde bir yürüyüş yaptılar ve Mustafa Danışman'ın tayin kararı durdurulmadığı takdirde okulu süresiz boykot edeceklerini bildirerek dağıldılar. Olaydan sonra okulda bir arama yapıldığı ve suç unsuruna rastlanamadığı bildirildi. Öte yandan okulda bulunan öğretmen ve idareciler de idarecilikten istifa ettiklerini ve hiç kimsenin müdürlüğe vekalet etmeyeceğini söylediler.

Bu arada Kumru'da ilkokul öğrencilerinin de derslere girmedikleri ve okulun içinde Lise Müdürünün görevine iade edilmesini isteyen sloganlar söyledikleri öğrenildi. Okulun güvenlik kuvvetleri tarafından kuşatıldığı ve kalabalık bir halk topluluğunun okulun önünde toplandığı bildirildi. Direniş sırasında, Giresun'dan da askeri birlikler geldiği ve ilçede geniş önlemler alındığı ifade edildi. Öğrenciler daha sonra güvenlik kuvvetleri okulun etrafındaki kuşatmayı kaldırdıktan sonra ilkokulu terkettiler.

● Fatsa'da aşırı alkol almış olan üç polisin bir kahveye girerek "Komünistleri böyle döveriz" diyerek içerde bulunanları tartakladıkları mahalle kadınlarının kahve önüne toplanması üzerine olay yerini terkettikleri ileri sürüldü. Olay sırasında yaralanan Şenal Kılıç, Hüsamettin Kılıç, Hasan Yılmaz, Bahri Davulcu, Mustafa Tezir adlarındaki yurttaşlar Savcılığa başvurdular. Olaydan sonra Kaymakam'ın olayı üzüntü verici bulduğunu bildirdiği ve kendisinin de davacı olacağını söylediği açıklandı.

● Fatsa'da Kızıldere olaylarını protesto eden kalabalık bir topluluk Kızıldere köyünde ölenlerden Ertan Saruhan ve diğer kişilerin mezarlarını ziyaret etmek üzere yürüyüş yaptılar. Kalabalığın bir kısmı geçtikten sonra güvenlik kuvvetlerinin "Dağılınmazsa silah kullanacağız" şeklindeki ihtarı üzerine bir kısım topluluk geri dönerek ilçenin merkezinde bir gösteri yaptı. İlçe merkezinde yapılan gösteriden sonra topluluk tekrar mezarlığa doğru yürüdü. Ertan Saruhan'ın mezarı başında Saydam Saruhan bir konuşma yaptı. "Onlar hür ve kardeşçe bir toplum için savaştılar. Tarlalarda, fabrikalarda, hayatın her alanında dimdik ayaktalar" dedi. Tören olaysız olarak sona erdi.

● Ordu'nun Köprübaşı semtinde sol görüşlü kişilerin devam ettiği Çağdaş Kıraathanesi'ne faşistlerin saldırması üzerine çevrede bulunan halk karşı koydu. Meydana gelen olayda 50 kişilik sağ görüşlü gruptan bir kşinin ağır yaralandığı ve Devlet Hastanesi'ne kaldırıldığı öğrenildi. Olaydan sonra güvenlik kuvvetlerinin 4 sol görüşlü kişiyi evlerinden alarak karakola götürdüğü ancak bu kişilerin mahkemede serbest bırakıldıkları bildirildi.

ELAZIĞ'DA BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Elazığ Üniversite Mahallesi'nde oturan Mehmet Kara adındaki işçinin evi yaylım ateşine tutuldu. Olay sırasında pencere önünde oturmakta olan Atatürk Lisesi 2. sınıf öğrencisi Saim Kara ağır şekilde yaralandı. Saim Kara'nın kaldırıldığı Devlet Hastanesi'nde öldüğü bildirildi.

ÇANAKKALE YENİCE'DE 1 KİŞİ TUTUKLANDI

Yenice'de Çanakkale Balıkesir asfaltı üzerine asılan üzerinde "Mahir Hüseyin Ulaş Kurtuluşa Kadar Savaş" yazılı bir pankart trafiğin bir süre aksamasına neden oldu. Olayla ilgili olarak biri öğretmen 6 kişinin gözaltına alındığı ancak bunlardan 5'inin serbest bırakılarak bir kişinin tutuklandığı öğrnildi.

ÜRGÜP'TE BİR ÖĞRENCİ TUTUKLANDI

Nevşehir'in Ürgüp İlçesi'nde bildiri dağıttıkları gerekçesiyle 5 gün gözaltında tutulan Süleyman Günalp adlı öğrencinin gönderildiği mahkemece tutuklandığı bildirildi. Öğrenci gözaltında bulunduğu süre içinde Kayseri'ye götürülerek kendisine işkence yapıldığını, Ürgüp polis karakolunda da işkence gördüğünü ileri sürerek doktorun kendisini görmeden sağlam raporu verdiğini söyledi. Devrimci Halkın Birliği Yanlısı olduğu bildirilen öğrencinin Yüksek Savcılar Kurulu'na başvurarak kendisine zorla yapmadığı şeylerin kabul ettirildiğini bildirdiği öğrenildi.

BORÇKA'DA KAYMAKAMIN ÖĞRETMENLERE BALTAYLA SALDIRDIĞI ÖNESÜRÜLDÜ

Artvin'in Borçka İlçesi'nde Ticaret Lisesi öğrencilerinin Kızıldere olaylarını protesto ederek okulu boşaltmaları ve bahçede toplanarak konuşmalar yapmaları üzerine İlçe Emniyet Amiri, Jandarma Komutanı ve Kaymakam'ın okula geldikleri ve lise müdürünün odasında Kaymakam'ın öğretmenlere önce küfür ettiği sonra da saldırdığı öne sürüldü. Kaymakamın eline geçirdiği bir balta ile öğretmenlerin üzerine yürüdüğü, birbayan öğretmene tokat attığı ve saçlarından tutarak sürüklediği ileri sürüldü. Öğretmenlerin 12 saat okulda gözaltında bulunduruldukları ve öğrencilerin de yerlere yatırılarak arandıkları bildirildi.

FAŞİSTLER GENEL-İŞ'İ KURŞUNLADI

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Çarşamba Temsilciliği faşistlerce tarandı, açılan ateş ile belediye memurlarından Turan Akçagöz sağ bacağından yaralandı. Faşistlerin öğlen saatlerinde açtıkları ateş sırasında Genel-İş Sendikası'nın üst katında bulunan Belediye Muhasebe Amirliğinin camlarının da kırıldığı bildirildi. Saldırganların daha önce devrimci Durmuş Keskin ve Yüksel Taş'ın öldürülmesi olaylarından dolayı Emniyet Müdürlüğü'nce de aranan ÜGD'li Osman Akgül, Ahmet Savcı, İhsan Kahramanoğlu, İsmet Çelebi, Ali Korkmaz, Mustafa Deniz, Bahattin Deniz ve Cengiz Karataş oldukları görgü tanıklarınca ileri sürüldü.

Olaydan sonra kaçan saldırganlardan Osman Akgül evine giderken güvenlik kuvvetleri tarafından yakalanarak gözaltına alındı.

Çarşamba Cumhuriyet Savcısı Erol Tut, sol görüşlü Durmuş Keskin'in öldürülmesi ve bir kişinin de yaralanması olaylarından sanık faşist Bahri Tomakin'in Samsun Ağır Ceza Mahkemesi'ne sevkedildiğini açıkladı.

● Çarşamba'da dün öğleden sonra sol görüşlü kişilerin devam ettikleri Canayak Kıraathanesi'nde oturmakta olan Kadir Cinel adlı genci tabancayla göğsünden yaraladılar. Güvenlik kuvvetlerinin aramalara devam ettiği bildirildi.

MERSİN'DE FAŞİSTLER KENDİLERİNE HARAÇ VERMİYENLERE SALDIRIYOR

Mersin'in başlıca dinlenme yerlerinden biri olan Erdemli Çamlığı'nda faşistlerin tatil günlerinde zorla para topladıkları ve kendilerine haraç vermek istemeyenlere saldırdıkları bildirildi. Faşistlerin saldırısına uğrayan Nedim Gölman ve ailesinin tartaklandığı arabalarının camlarının kırıldığı ve bu arada Kamyon Şoförü Mustafa Doğan'ın da Erdemli Çamlığı civarında yolunun kesilerek dövüldüğü öğrenildi.

● Mersin'de "Hayat pahalılığını protesto mitingi"ne katılan 22 öğretmen ile 10 sağlık görevlisine Valilikçe işten el çektirildi. Demokratik örgütler tarafından Mersin'de düzenlenen mitingte Türk bayrağı taşınmadığı ve yasa dışı sloganlar söylendiği gerekçesiyle görevlerinden el çektirilenlerin Devlet Hastanesi'nde görevli biri diş tabibi olmak üzere 10 kişi ile Mersin'deki ilk ve orta dereceli okullarda görevli 22 öğretmen olduğu bildirildi.

TRABZON BEŞİKDÜZÜ'NDE VELİLER FAŞİST SALDIRILARI KINADI

Beşikdüzü'nde okullarından dağılarak evlerine giden öğrencilere faşistlerin sürekli silahlı saldırıda bulunduklarını belirten öğrenci velileri, yeni MC'nin kurulması ile birlikte saldırıların arttığını söylediler. Veliler çarşıdaki öğrencilere sarkıntılık eden,faşist saldırıların başını çekenlerin Kız Öğretmen Lisesi'ne öğretmen olarak atandıklarını ileri sürdüler.

K.MARAŞ PAZARCIK'TA OTOMATİK TÜFEK ELE GEÇTİ

Pazarcık'ta güvenlik kuvvetlerinin yaptığı bir operasyon sırasında Mahsutuşağı köyünde Keleş Gürsel adlı bir kişinin evinde yapılan aramada Ordu malı bir sten tabanca ve Sultanlar köyünde Cumali Kartal adlı bir kişinin evinde de toprağa gömülü bir otomatik tabanca bulunduğu açıklandı.

KAYSERİ'DE 2 ÖĞRENCİ AĞIR YARALANDI

Kayseri'de Kılıçarslan Mahallesinde kimlikleri belirlenemeyen silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu Fevzi Çakmak Lisesi öğrencilerinden Şenol Kayur ile Kayseri Lisesi öğrencilerinden Mustafa Mannas ağır yaralandı. Olayın siyasi yönünün bulunup bulunmadığı araştırılıyor.

● AP Kayseri İl Binasına atılan patlayıcı madde hasara yolaçtı. Olayda can kaybı olmadı.

NİĞDE'DE TÖB-DER ÜYESİ İKİ ÖĞRETMEN YARALANDI

Niğde'de İmam Hatip Lisesi öğretmenlerinden Ömer Özakar ve Mehmet Özçetin aynı okuldaki öğrencileri tarafından dövülerek yaralandı. Bir grup faşistin taşlı sopalı saldırısı sonucu yaralanan öğretmenlerin TÖB-DER üyesi oldukları ve Merkez Ortaokuluna tayin edildikleri öğrenildi.

● Öte yandan Bor İlçesinde faşistlerin saldırısına uğrayan işçi Halit Ketöz komaya girdi. Halit Teköz'ün Sümerbank direnişi sırasında Adana Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından il dışına çıkarıldığı ve 2 aydır Bor'da gözaltında bulundurulduğu bildirildi.

İZMİR ÇINARLI MESLEK LİSESİNDE BOYKOT SÜRÜYOR

Çınarlı Meslek Lisesi öğrencileri okullarına polislerin yerleşmesini protesto etmek amacıyla perşembe günü başlattıkları boykotu sürdürüyorlar. Her sabah okula giden öğrenciler, polislerin halen okulda olması nedeniyle derslere girmiyorlar.

● Öte yandan Karşıyaka Havva Özişbakan ve Ağora Akşam Ticaret Liseleri, öğrencilerin 30 Mart olaylarını protesto etmeleri nedeniyle, valilikçe birer hafta süreyle öğrenime kapatıldı. Karşıyaka Havva Özişbakan Lisesi'nden cuma günü çıkan olaylarda gözaltına alınan 500 öğrenciden 495'i serbest bırakılırken 5 kişi tutuklandı.

● Bu arada, Urla Lisesi'nde 30 Mart 1972 olaylarını protesto etmek amacıyla öğrencilerin yaptığı forumun ardından, öğrenciler polis tarafından sorguya çekildi. Ayhan, Gülsevin, ve Servet adlı öğrencilerin gerekçe gösterilmeden gözaltına alınarak, İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı'na sevkedildiği bildirildi.

● Ayrıca Urla halkı, polislerin AP'li kişilerin hazırladığı listelere göre evleri aradığını öne sürerek, arama sırasında hiç bir gerekçe olmadan alınan öğretmen Vecdi Gökçe'nin iki gün hücrede bekletildiğini söylediler.

● Urla Kültür ve Dayanışma Derneği, kapalı bulunduğu bir sırada güvenlik kuvvetleri tarafından basıldı. Aramalar sırasında hiç bir suç unsuru bulunmadığı bildirildi. Dernek sıkıyönetim tarafından kapatıldı.

● Öte yandan İzmir Demokratik Orta Öğrenimliler Derneği cuma günü sıkıyönetim komutanlığı tarafından kapatıldı.

● Ege Ordu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi'nden yapılan bir açıklamada, operasyonlar sonucu "Apocu" oldukları ileri sürülen 6 kişinin iki tabanca ve 25 mermi ile birlikte gözaltına alındığı bildirildi. Bazı eylemlere karıştıkları öne sürülen altı kişinin Beyazıt Palabıyık, Hasan Palabıyık, Ekrem İnanç, Hüsnü Şimşek, Mehmet Şimşek, Yahya Yıldız oldukları bildirildi.

● Ege Ordu ve İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemelerinde duruşmaların 7 Nisan Pazartesi sabahından itibaren başlayacağı öğrenildi.

● Öte yandan 30 Mart olayları protestosuna katıldıkları gerekçesiyle gözaltına alınan 515 Ege Üniversitesi öğrencisinden 38'inin serbest bırakıldığı, diğer öğrencilerin sorgulamasının sürdürüldüğü öğrenildi.

ANKARA'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ..

Kurtuluş Lisesi son sınıf beklemeli öğrencilerden sağ görüşlü Salih Sak Akdere Bademli Sokakta evinde kimliği belirsiz kişiler tarafından vurularak öldürüldü. Sözkonusu kişilerin olaydan sonra kaçtığı ve soruşturmanın sürdüğü öğrenildi. Öte yandan Akdere Bademli semtinde genellikle sağ görüşlü kişilerin gittiği 3 kıraathane içinde kimsenin bulunmadığı bir saatte önce bombalandı sonra yakıldı.

● Demirlibahçe Limanlı Sokak'ta saldırıya uğrayan Sedat Uslu, öldü. Nadir Sazak kolundan yaralandı. Yaralı Sazak'ın devrimci olduğu belirlendi. Sedat Uslu'nun ise siyasi görüşü öğrenilemedi. Saldırıların 6-7 kişilik faşist gruplar tarafından gerçekleştirildiği öğrenildi.

● 10 gün önce Ankara'da gözaltına alınan Elektrik mühendisi Rafet Demircan'dan bu güne kadar bir haber alınamadığı bildirildi. Demircan'ın ailesi bir açıklama yaparak sözkonusu kişinin hayatından endişe duyduklarını açıkladılar.

● Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Kolejinde 10 kişi slogan attıkları gerekçesiyle gözaltına alındı. Sözkonusu öğrencilerin okulda Kızıldere olayları ile ilgili forumdan sonra rastgele gözaltına alındığı öne sürüldü.

● Kızıldere olaylarını protesto eden İlker Akşemsettin Ortaokulu öğrencilerini sıkıyönetime ihbar eden okul yöneticileri ve okulda bulunan tüm öğretmenlerin gözaltına alındığı öğrenildi.

● Dikmen Sokullu Mahallesinde Kızıldere olaylarını protesto eden Devrimci Yol yanlısı olduğu bildirilen bir grupla güvenlik kuvvetleri arasında çatışma çıktığı ancak ölen yada yaralanan olmadığı öğrenildi. Olaydan sonra 5 kişinin gözaltına alındığı bildirildi. İlker Mahallesi Ali İzzet Durağına da "Kurtuluş" imzalı bir pankart asıldığı öğrenildi.

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, öğrencilerin okullarına büyük gruplar halinde gitmelerini yasakladı.

Konuyla ilgili olarak Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'ndan yapılan açıklamada, eğitim ve öğretimin sürekliliğinin sağlanması, öğretim özgürlüğünün engellenmemesi ve öğrencilerin can güvenliğinin sağlanması için Komutanlığın bütün önlemleri aldığı belirtilerek, buna rağmen öğrencilerin özellikle Gazi Eğitim Enstitüsü'nde büyük topluluklar halinde gruplaşarak okula gitmelerinin bir kuvvet gösterisi anlamına geldiği bildirildi.

● Keçiören Fatih Caddesi Demirkapı durağında oturan lise öğrencisi Mesut Kaplan kimliği belirlenemeyen kişilerin açtıkları ateş sonucu 3 yerinden yaralanarak Numune Hastanesi'ne kaldırıldı.

● İncesu Mohaç ilkokulu yanında kimliği belirsiz kişilerin saldırısına uğrayan Şeker Fabrikası işçisi Mustafa Özkan yaralandı. Özkan'ın durumunun ağır olduğu doktorlar tarafından ifade edildi.

● Feridun Çelik Mahallesi'nde oturan hamal Mustafa Taş'ın evinin kapısını kırarak içeri giren silahlı 4 kişi ateş açarak Taş'ı ağır yaraladılar. Olayların siyasi yönleri araştırılıyor.

● Bu arada Kızılay'da da Kızıldere olayları ile ilgili Devrimci Yol imzalı 3 pankartın asıldığı görüldü. Pankartlar daha sonra güvenlik kuvvetleri tarafından indirildi.

● Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi'nde "Dernekler yasasına muhalefet" gerekçesiyle yargılanmalarına başlanılan Tüm Teknik Elemanlar Derneği (TÜTED) yöneticileri tahliye edildiler.

İSTANBUL'DA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ AĞIR YARALANDI

Kadıköy Kerestecier Sokak'ta bulunan Mermerci dükkanına gelen kimlikleri henüz saptanamayan silahlı kişilerin açtığı ateş sonucu dükkan sahibi Recep Şen ağır yaralandı. Şen'in sağ görüşlü olduğu ve olaydan sonra dükkana Dev-Sol imzalı bir bildiri bırakıldığı açıklandı. Göğüs Hastanesi'nde tedaviye alınan Şen'in sağlık durumunun endişe verici olduğu bildirildi.

● Kadıköy Vapur İskelesinde Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencileri arasında çıkan kavga sırasında güvenlik kuvvetleri havaya ateş açtı. Olaylar sırasında vapur seferlerinin uzun süre iptal edildiği ve 30 kişinin gözaltına alındığı öğrenildi. Güvenlik kuvvetlerinin olaydan sonra çevrede çok sıkı önlemler aldığı gözlendi.

● Sefaköy Bağlar caddesinde yollara barikatlar kurarak gösteri yapan bir grup Kızıldere olaylarını protesto etti. Bu arada olay yerine gelen ekip otosuyla göstericiler arasında çatışma çıktığı, ancak ölen ya da yaralanan olmadığı öğrenildi. Olayla ilgili olduğu öne sürülen Necdet Öztürk ve Muhsin Karagöz'ün gözaltına alındığı bildirildi. Sefaköy de akşam saatlerinde yapılan aramalarda ise evlerinde "yasak yayın" bulunduğu gerekçesiyle Rahmi Duman, Nevzat Kalemce, Haydar Ester, Nidai Turan ve Ahmet Yavuz adlı kişiler gözaltına alındı. Ancak daha sonra evde bulunan yayınların "yasak" olmadığı anlaşıldı.

● Tahtakale Sabuncu Han girişindeki bir kaset satıcısından "Kızıldere" olaylarını protesto eden yayın yapıldı. Bomba süsü verilen bir mekanizmaya bağlı olduğu görülen teyp yayını daha sonra etkisiz hale getirildi. Yenimahalle semtine "Devrimci Sol" yazılı bir pankart asıldı.

● Topkapı'da bir lastik fabrikası silahlı kişiler tarafından basıldı. Sözkonusu kişiler bekçiyi etkisiz hale getirerek depoyu ateşe verdiler. Daha sonra binaya bir de "Herşey THKP-C için" yazılı bir pankart asan silahlı kişiler olay yerinden kaçtılar.

ÖLÜM

Yönetim Kurulu Başkanımız, yazar, gazeteci, May Yayınları Sahibi:

Mehmet Ali YALÇIN

Yayıncıların kağıt sorununu çözümlemek amacıyla, bir kurulla birlikte Ankara'da bulunduğu bir sırada geçirdiği kalp krizi sonucu ölmüştür.

Bugün, 3 Nisan 1980 Perşembe günü, Nuruosmaniye Camiinde kılınacak öğle namazından sonra Gazeteciler Cemiyeti önünde yapılacak bir törenle Zincirlikuyu mezarlığına kaldırılacaktır.

Ailesinin, dostlarının ve meslekdaşlarının acılarını paylaşırız. S.S. Yayıncılar ve Tüketim Kooperatifi

(Demokrat:1241)

ÖLÜM

Yönetim Kurulu ikinci başkanımız, yazar, gazeteci, May Yayınları Sahibi.

Mehmet Ali YALÇIN

Yayıncıların kağıt sorununu çözümlemek amacıyla, bir kurulla birlikte Ankara'da bulunduğu bir sırada geçirdiği kalp krizi sonucu ölmüştür.

Bugün, 3 Nisan 1980 Perşembe günü, Nuruosmaniye Camiinde kılınacak öğle namazından sonra Gazeteciler Cemiyeti önünde yapılacak bir törenle Zincirlikuyu Mezarlığı'na kaldırılacaktır.

Ailesinin, dostlarının ve meslekdaşlarının acılarını paylaşırız. YAYINCILAR DERNEĞİ

(Demokrat:1242)

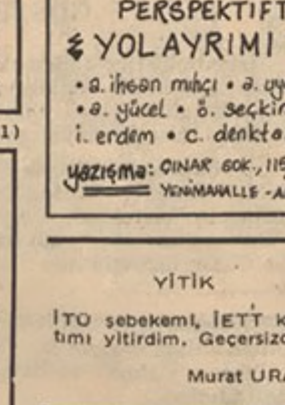

YAPIT
NİSAN
Çıktı
KÜLTÜREL PERSPEKTİFTE
YOL AYRIMI
• a. ihsan mıhçı • a. uyan
• a. yücel • ö. seçkin •
i. erdem • c. denktaş
yazışma: ÇINAR SOK., 115/A YENİMAHALLE - ANK.

YİTİK

İTO şebekemi, İETT kartımı yitirdim. Geçersizdir.

Murat URAL

Demokrat: 1225

YİTİK

Evlenme cüzdanımı yitirdim. Yenisini alacağımdan eskisi geçersizdir.

Ataol BEHRAMOĞLU

Demokrat: 1223

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

TRT'nin Mahrem "Yatak Odası"

Son günlerde TRT, ünlü yapımlarıyla büyük ün kazandı. Özellikle, "Terör Ne İstiyor!..." programıyla Türkiye'nin ve dünyanın yıldızı oldu. Bu başarıda TRT'nin yıldız çocuğu Kasaroğlu'nun olduğu kadar yayın dairesi başkanı Muammer Yaşar gibi yaşayan eski bir yıldızın da büyük payı olsa gerek. Her ikisini de kutlarız.

Sözü yatak odasına getirmek istiyoruz. Görünüşte TRT ile yatak odasının bir ilişkisi yok. TRT özerk bir anayasal kurum, kamuya açık bir kurum. Her yılın Mart ayında 5 yüz kayme TV vergisi ödediğimiz bir kurum. Girdisi çıktısı belli olmayan cümleye malum bir kurum...

Mahrem yatak odasına gelince o, daha ayrı bir şey, ailenin mesken mahreminde ve karı-kocaya ait bir şey. Aileye her isteyen girip çıkamaz, hele yatak odasına dışardan tek kişi adım atamaz. Hülasayı kelam TRT ayrı, aile ayrı, ailede mahremi halvet yeri daha ayrı

Oysa TRT yayın dairesi başkanı Muammer Yaşar'a göre ikisi de bir Demokrat TV muhabirini montaj odası önünde gören sayın Yaşar çok öfkelenir, "sen buraya nasıl girebilirsin, burası bir ailedir. Ben sizin eve gelsem yatak odasına sokar mısınız?.. oysa sen destursuz bizim yatak odamıza kadar giriyorsun!..." demiş.

Muammer Yaşar'ın öfkesini anladık. Demokrat'ın "TV halktan ne istiyor?" yayınına fazla içerlemiş olsa gerek. Ancak TRT'yi kendisine babadan miras tapulu ailemülkü saymasına ne denir?... Sonra TRT'de bu yatak odası mahremiyeti de nereden çıktı? Eğer öyleyse bu odanın zevci kim, zevcesi kim?... Olmaz böyle şey...

Ama ne yaparsın, TRT'nin yaramaz çocukları bunlar, kusurlarına bakılmaz!....

CUMHURBAŞKANI SEÇİMİ VE KUZU KIZARTMASI

Cumhurbaşkanı'nın nasıl seçileceğini Konya AP Milletvekili Necati Kalaycıoğlu bir benzetmeyle anlattı:

— Daha ateşi yeni yaktık...

— Yine kuzuyu çevireceğiz...

— Yüzülmüş kuzuyu bir süre dinlendireceğiz...

Ateşi közleyeceğiz.. Et tam kokarken Tuzlayacağız... Ve kızartmaya başlayacağız...

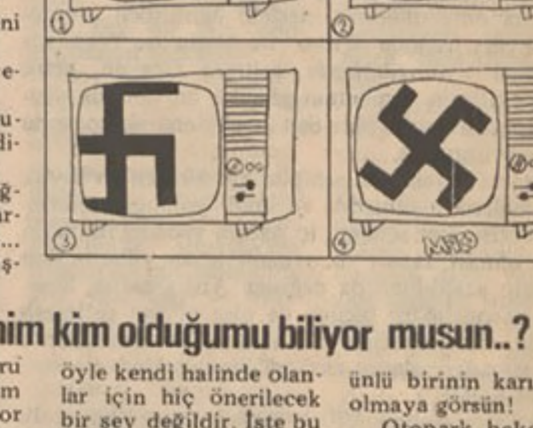

Sen benim kim olduğumu biliyor musun..?

Çok ilginç bir soru cümlesidir "sen benim kim olduğumu biliyor musun?.." Nerelerde kullanıldığı ise hemen hemen herkesçe bilinir. Örneğin, çok önemli(!) bir zatı kırmızı ışıkta geçtiği için durduran trafik polislerinin sık sık karşılaştığı bir cümledir. "Eyvallah" deyip selamı çakmayacak olurlarsa da o çok ünlü ve önemli zatın hışmına uğrayıp olmadık yerlere sürgün edilme şansı çok yüksektir. Yani kısaca bu soru cümlesini kullanan zatlarla uğraşmak öyle kendi halinde olanlar için hiç önerilecek bir şey değildir. İşte bu cümleyle geçtiğimiz günlerde "zarar" etmekle ün salmış ve "Denizcilik" işleriyle uğraşan bir bankamızın otopark bekçisi karşılaştı. Soru cümlesinin cevabı da arkasından gelmişti: "Ben Genel Müdürün karısı..." Evet. Sayın Bayan yanlış yere park etmiş ve bankanın otopark bekçisi de kendisini uyarmıştı nezaketle. Ama daha önce de dedik ya insan ünlü biri hem de ünlü birinin karısı filan olmaya görsün!

Otopark bekçisi görev yapmakta ısrar edince olaydan 6 saat sonra görevli bulunduğu bankanın önünden sürüldü. Gittiği yer bankanın uzak bir yerdeki diğer şubesiydi Otopark bekçisi ise "istirahat" alarak oraya gitmedi. Şimdi dinleniyor.

Aklınızda bulunsun. Bu gibilerle uğraşmak "iyi" değildir. Genel Müdürlerin karılarıyla ise, "felaket"tir...

ÇİVİLEME

Güç gösterisi

Ülke yöneticileri yıllarca ağızlarından şu sözleri düşürmez oldular:

"Nereden gelirse gelsin her türlü tehlikeyi ezecek güçteyiz"

Oysa tek bir yönden gelen tehlike; sermayeye dayanıp emekçileri sömüren, ülke ekonomisini yabancılara teslim edip halkımızı yokluğa iten yöneticilerimizin benimsediği feodal kökenli kapitalizmdir.

İşte tehlikenin her türlüsünü ezebilecek gücü kendilerinde bulanlar, yalnız o, bir türlüsüne karşı güçleri yetmiyor!....

Bir kilo portakal rica edeyim

Tıp Fakültesi Doğum Kliniğinde geçtiğimiz hafta şöyle bir olay cereyan etti:

Doğum yapmış anne, odasına bakım için gelen hastabakıcıdan çocuğun göbeği için bir "gazlı bez" istedi.

Hastabakıcı genç anneye:

—Biz de gazlı bez bulunmaz, dedi.

Anne, hastabakıcının bu sözlerinin hemen ardından şöyle dedi:

—O zaman bir kilo portakal rica edeyim"

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 - Toplumculuktan yana olan kimse ya da görüş, 2 - Serbest meslek adamlarını içinde toplayan resmi birlik - Duyuru, 3 - Üzerine asıldığı ya da yapıştırıldığı şeyle ilgili herhangi bir bilgi veren yazılı kağıt parçası - Düz ve geniş arazi, 4 - Sıvı - Bir işi yapabilme gücü, yetke, 5 - TERSİ: Bileşiminde bazı asitlerle gliserin bulunan ve bunların oranlarına göre kıvamları değişen bitkisel ya da hayvansal madde - İşçi giysisi, 6 - Niteliği düşük, adi, 7 - Biçimini koruyamayacak kadar sulanmış, 8 - Bir hayvan - Bir beyin hastalığı, 9 - Hayvanlara vurulan damga - Herhangi bir yükümden kaçmış ya da kaçırılmış.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1 - Bir ailenin kökenini ve sonraki bireylerini gösteren ağaç biçimindeki çizelge, 2 - Hanlarda çalışan uşakların başı 3 - Kolaylıkla aldatılabilen - Katıksız, 4 - Bir cetvel adı - TERSİ: Rendenin ağacı kesen ve talaş çıkaran çelik ağızlı bıçağı, 5 - Kullanıldıktan sonra geriye kalan, 6 - Bir takı - Köle ya da karavaş - Nazi Almanyasında vurucu bir gücün simgesi, 7 - Türkiye'nin de 1972 yılında katıldığı, uluslararası çalışma örgütünün kısa adı - TERSİ: Ufak taş, 8 - Usunu işine vermeyen, dağınık - Radyum elementinin simgesi, 9 - TERSİ: Kendi kendine söz verme - Tuzak.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2				■	■				
3						■			
4			■				■		■
5				■					
6									■
7						■		■	
8		■			■				
9	■			■					

DUNKU BULMACANIN ÇOZUMU

SOLDAN SAĞA:

1 - Enflasyon, 2 - Boa, 3 - Talk - Sn, 4 - araY - Ka, 5 - İbre - Atik, 6 - Kampala, 7 - Alo - Hitit, 8 - arnuZ 9 - İris - Muaf

YUKARDAN AŞAĞIYA:

1 - Entrika, 2 - Balar, 3 - Filarmoni, 4 - Krep - rS 5 - Ab - Ahu, 6 - Sosyalizm, 7 - Yan - Tat, 8 - Ki - İra, 9 - Nezaket.

SİNEMA — SİNEMA — SİNEMA —

Sanatseverler Derneğince yapılan seminerde;

Ankara'da Türkiye sinemasının sorunları tartışıldı

Sinema Sorunları Semineri'nde, sinemada teknik eğitimin mutlak bir biçimde kendini dayatmakta olduğu vurgulandı.

● "Aydınlarımız Türkiye Sinemasını değerlendirirken batı sineması ölçülerine bağlı kaldıkları için Türkiye Sineması'nın özgün yapısını kavrayamıyorlar, bu nedenle sinemamıza yaklaşımları küçümseyerek eleştirme biçiminde oluyor."

● "Sinemanın üç yönü vardır. Sanat olarak, kitle iletişim aracı olarak ve sanayi dalı olarak sinema. Devletle ilişkilerde bu yönlerden ele alınmalıdır."

ANKARA'DA SANATSEVERLER DERNEĞİ'NDE 22-23 MART GÜNLERİNDE YAPILAN SEMİNERDE TÜRK SİNEMASINA İLİŞKİN ÇEŞİTLİ KONULAR TARTIŞILDI. SİNEMA YAZARLARININ VE EMEKÇİLERİNİN KATILDIĞI SEMİNERDE İKİ GÜN SÜRESİNCE BİLDİRİLER SUNULDU VE PANELLER DÜZENLENDİ.

BİRİNCİ GÜN SUNULAN BİLDİRİLER

SİNE SEN

Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası adına bir bildiri sunan Arif Özserin, "Türk Sinema Emekçisinin Sorunları"nı, örgütlenmenin yerleşmemesi, mesleki eğitimin olmayışı, üretim biçiminin belirginleşmemesi, ekonomik sorunlar, sansür, bir sinema yasasının olmayışı gibi başlıklar altında ele aldı.

Arif Özserin, sinema emekçilerinin dahil olduğu 31. işkolunun, geniş kapsamı, yerleşik bir çalışma düzeninin olmaması, kollar arasındaki çelişkiler gibi nedenlerle örgütlenme konusunda zorluklar çıkardığını, ancak 1977'de kurulan Sine-Sen'in bunları bir ölçüde aşabildiğini söyledi.

Sinema emekçilerinin mesleki eğitimden geçmedikleri yurt dışında eğitim görenlerin ise Yeşilçam koşullarına uyamadıklarını belirten Özserin, artık mesleki eğitimin zamanının geldiğini bu konuda devletin yapmadıklarını Sine-Sen'in yüklenmek zorunda olduğunu vurguladı.

İşletmeci ve sinema sahiplerinin kârdan en büyük payı almaları, hammadde ve kredi yokluğu, televizyonun etkisi, star sistemi, iç pazara yabancı filmlerin egemen olması, sansür vb. nedenlerle son yıllarda film üretiminin azaldığına da değinen Arif Özserin, Sine-Sen'in bu soruna bir ölçüde de olsa çözüm getirmek amacıyla, bir "Üretim ve Tüketim Kooperatifi"nin kurulması çalışmalarını sürdürdüğünü açıkladı.

FİLM-KOOP

Film-Koop adına "Türk Sinemasının Ekonomik Yapısı" başlıklı bir bildiri sunan Süreyya Duru kısaca şunları söyledi: Hiç bir yerden parasal destek bulamayan Türk Sineması ötedenberi kendi kaderine terkedilmiş durumdadır. Film gelirlerinin sinema dışındaki alanlara yatırılması nedeniyle bir sermaye birikimine sahip olamayan Türk Sineması en kritik dönemini yaşamaktadır. Yapım olanakları yitirilmekte, kişiler başka çalışma alanlarına geçmektedirler. İthal filmleri, seyirciyi kötü yönde etkilemesinin yanısıra, resmi kayıtlarda görünen birkaç misline varan ve kaçak olarak ödenen fiyatları nedeniyle de döviz kaybına yol açmaktadır. Devletten beklenen, yabancı filmlere karşı Türk Sinemasının korunmasıdır.

İKİNCİ OTURUM VE PANEL

ERGİN AYÇA

"Halk Kültür Ürünü Olarak Sinema" başlıklı bildirisinde Ergin Ayça, aydınlarımızın Türk Sinemasını değerlendirirken, Batı Sineması ölçülerine bağlı kaldıkları için, Türk Sinemasının özgün yapısını kavramadıklarını, bu nedenle sinemamıza yaklaşımlarının, küçümseyerek eleştirme biçiminde olduğunu belirtti. Ülkemizde özellikle 1950'lerden sonra görülen hızlı toplumsal değişime karşın, Asya tipi özellikler taşıyan sözlü kültür geleneğini sürdüren ve kendini yeniden üreten halk kültürünün sinemaya da yansıdığını anlatan Ayça böylece sinemamızın bir halk sineması niteliği kazandığını, bu açıdan meddah ve seyirlik oyunlarla Türk Sinemasının anlatım özellikleri arasında bir bağ olduğunu söyledi.

ONAT KUTLAR

Onat Kutlar, "Türk Sinemasında Estetik Sorunlar ve Temalar" adını taşıyan bildirisinde özetle şunları söyledi: Sinemamız ilk yıllarında Batı'ya öykünen bir sinemadır ve tiyatronun etkisi altındadır. Ancak 1950'lerde tiyatro dışından yönetmenlerin ortaya çıkmasıyla bağımsız bir sinema oluşmuş, film sayısı artmıştır. 1960'larda "Susuz Yaz" ve "Yılanların Öcü" ile birlikte gerçekçi eğilimler görülmüş, bir kısım sinemacı da halk sineması kuramını oluşturmuştur. 1970'lerde Yılmaz Güney'le başlayan ve toplum sorunlarını konu alan politik yaklaşımlı filmler dönemi günümüzde yeni yönetmenlerle sürmektedir. Türk Sineması sanıldığı gibi kendisi ve özü değişmeyen homojen bir yapı değildir, değişik düşünceler görülmektedir. Sinemayı salt bir teknik buluş ve sanayi dalı olarak görenlerin yanında, sanatçının kişisel olarak algıladığı dünyayı seyirciye anlattığı bir sanat olarak görenler vardır. Yine bir kesim, sinemayı salt ekmek parası getiren bir meslek olarak görürken, sinemanın ancak toplumsal sorunları ele aldığı sürece önem kazanacağını savunanlar da vardır.

Estetik sorunlar da tek bir kapsam içinde değil, bu değişik anlayışlar doğrultusunda ele alınmalıdır.

Bildirilerin sunulmasından sonra ikinci oturuma geçilerek "Toplumsal Değişme ve Sinemamız" konulu bir panel yapıldı. Mahmut Tali Öngören'in yönettiği panele, Atilla Dorsay, Doç.Dr.Emre Kongar, Dr. Kurtuluş Kayalı, Vecdi Sayar ve Onat Kutlar katıldı.

Soruna çeşitli açılardan yaklaşan konuşmacılar, Türk Sinemasının, özellikle 1950 sonrası toplumsal gelişmelerden etkilendiği ancak esas olarak toplumsal değişimin gerisinde kaldığı konusunda birleştiler. Gelenek ve tarihsellik sorununa değinilerek bazı yönetmenlerin filmlerinde geleneğin aşılmasına yönelik çaba gösterdikleri anlatıldı. Yılmaz Güney'le başlayan dönemde yeni yönetmenlerin henüz Yılmaz Güney'i aşamadıkları ve onun hazırladığı seyirciye seslendikleri vurgulandı. Özellikle devrimci amaçlı filmlerde "sloganclığa" kayma tehlikesine dikkat çekildi. Sansür, Ceza Yasasının 141. 142. 163. maddeleri ve diğer sorunlar nedeniyle bazı konuların işlenmesinin engellendiği anlatıldı. Toplumsal değişimle ilişkileri açısından filmler birkaç grupta toplandı: Toplumsal değişimi yansıtmaya çalışan filmler, toplumsal değişimi kısıtlı olarak kullanan filmler, toplumsal değişmeden habersiz filmler, gelişme ve değişmeye karşı filmler.

SEMİNERİN İKİNCİ GÜNÜ SUNULAN BİLDİRİLER

Seminerin ikinci gününde de Doç.Dr. Oğuz Onaran, Mahmut Tali Öngören, Vecdi Sayar ve Murathan Mungan tarafından bildiriler sunuldu. ve özetle şunlar söylendi:

Doç.Dr.OĞUZ ONARAN

"Devlet Sinema İlişkileri" konusunda bir bildiri sunan Onaran kısaca şunları anlattı: Sinemanın üç yönü vardır. Sanat, kitle iletişim aracı, sanayi dalı olarak sinema. Devletle ilişkiler de bu yönlerden ele alınmalıdır. Devlet, bir sanat olarak sinemaya karışmamalıdır; ancak bir sanayi dalı olarak sinemaya yardım etmek zorundadır. Kitle iletişim aracı olarak sinemaya devlet ideolojik nedenlerle zaten karışmaktadır. Devletin sinemaya para yardımı dolaylı ve dolaysız biçimlerde olabilir. Ancak paranın kimlere, nasıl verileceği, yapılan filmin verilen parayı kazanıp kazanamayacağı gibi sorunlar söz konusu olacaktır. Ayrıca, ulusal ve uluslararası pazarlarda filmlerin dağıtımında devlet bir takım zorluklarla karşılaşabilir.

VECDİ SAYAR

"Sinemamızda Anlatım Özgürlüğü" başlıklı bildirisinde Vecdi Sayar, siyasal iktidarların düşünce ve anlatım özgürlüğüne uyguladıkları sansürün temelde sınıf egemenliğini koruma amacına yönelik olduğunu söyledi. Ülkemizde sansür olgusunun geçirdiği evrelere değinen Sayar, sansürün hiç bir biçimi ile savunulamayacağını vurguladı. Ayrıca sinemamızda polis rejimi kaldırılsa bile sansür olgusundan kurtulmanın kolay olmayacağını, aynı zamanda dolaylı sansür türleri ve oto sansürle de mücadele edilmesi gerektiğini söyledi. Vecdi Sayar, ceza yasalarındaki 141. 142. ve 163. maddeler kaldırılmadıkça tam bir anlatım özgürlüğünden söz edilemeyeceğini de belirtti.

MURATHAN MUNGAN

"Sinemamız ve İdeolojiler" konulu bildirisinde Murathan Mungan bügüne dek Türk Sinemasının ideolojisine ilişkin basit değerlendirmelerle yetinildiğini, bu alanda derin analizlere gerek olduğunu belirtti. Mungan, Türk sinemasında genellikle kitlelere çağrı gücü taşıyan filmler üretildiğini oysa amacın seyirciyi dönüştürmek olması gerektiğini söyledi. Devrimci sinema adına yapılan bazı filmleri de eleştiren Mungan, eski ideolojik söylemi devrimci bir tarzda söylemenin metafiziğin çağdaş kalıplarla sürdürülmesi olduğunu belirterek, bu metafizik yaklaşımın aşılmasını istedi.

SON OTURUM VE PANEL

Seminerin son oturumunda yer alan, "Sinemamızın sorunlarına çözüm getiren yasal düzenlemeler ve kurumlar" konulu panele Atilla Dorsay, Vecdi Sayar, Mahmut Tali Öngören, Oğuz Onaran, Arif Özserin ve Çetin Öner katıldı.

Panelde, devletin sinemaya katılmasının sakıncalarına dikkat çekilerek, olabildiğince özerk bir sinema kurumlar sisteminin gerekliliği vurgulandı. Ancak günümüzde devletin özerk bir sinema kurumu kurmasının pek olası görünmediği, kurulsa bile sorunları çözmeye yetmeyeceği, siyasi ve ekonomik güçlerin denetimini önlemede özyönetimin bir tür güvence olabileceği belirtildi.

Sinema okullarının açılması, var olan okulların geliştirilmesi, demokratik örgütlerin sinemaya para yardımı yapması, sinemanın kendi içinde bir kurumlaşmaya gitmesi önerildi.

SEMİNERİN SONUÇLARI

SONUÇ

Sonuç olarak, bu seminer kuşkusuz yararlı bir seminer oldu. Kalabalık bir izleyicisi de vardı. Ancak bu izleyiciye çok az söz düştü. Onlara da görüşlerini söyleme olanağı daha geniş olarak tanınmalıydı. Soru soran iki genç arkadaş sert bir biçimde susturulmamalıydı. Üstelik doğru bir eleştiri getiriyorlardı. Diyorlardı ki: Türk Sineması, Türk toplumunun bugün içinde bulunduğu durumdan soyutlanamaz. Türkiye'de günde onlarca kişi öldürülüyor, pek çok insan işkenceye baskıya uğruyor, hapisaneler dolup taşıyor. Zamlar halkın omuzlarına bastırdıkça bastırıyor. Siz, bunlar bir yanda dursun sinemamızın sorunlarını tartışalım diyorsunuz. Sinemanın sorunları bunlardan bağımsız ele alınırsa somut çözümlere varılamaz.

Seminerde sinemamızın gerçek emekçilerinin (bir iki kişi dışında) bulunmamaları büyük bir eksiklikti.

Büyük Umutlar

Bülent ŞERBETÇİOĞLU

Yönetmen: Joseph Hardy
Senaryo: Sherman Yelen
Oyuncular: Robert Fryer / Michael York
Sarah Miles / James Mason
Robert Morley

Büyük Umutlar, Charles Dickens'in olgunluk dönemi yapıtlarından biri, 1861 yılında tamamladığı roman yazarın uğradığı bir düş kırıklığının ürünüdür.

Bir çok kez sinemaya uyarlanan "Büyük Umutlar"da Dickens, burjuva bireyinin kendini beğenmişliğinin altını çizmektedir. Yapıtın başkişilerinden, burjuva eğitimi görmüş Estella emekçi çocuğu-nalbur Pip'e (Philippe) aşık olduğunu kabul edemeyecek kadar ihtiras doludur. "Zavallı Pip" tüm gayretini "beyefendi" olmaya yöneltmiştir. Ancak göstereceği çabalar onun sınıf değiştirmesine yeterli olamayacaktır. Pip ile Estella gerçekte aynı sınıfın çocuklarıdır ve bir araya gelmeleri, ancak bu gerçeği görebilmelerine bağlıdır.

Yönetmenin, Charles Dickens'ın romanını dürüst bir yaklaşımla sinemaya aktarmaktan başka bir savı olmadığından filmi anlamak, Dickens'i anlamakla eşdeğer tutulabilir.

Dickens, Estella'nın kibirli kişiliğinde öfkeli bir yergiyi, sınıf atlama çabasındaki Pip'in kişiliğinde ise, hoşgörülü bir alaylamayı yansıtır. Pip, bir "sıcak karakter" örneğidir.

Dickens, tiplerini toplumsal çevrelerinden soyutlamaz. Onlar, nesnel dünyanın birer parçasıdırlar. Halktan gelen tipler sevecenlikle donatılırken, burjuva karakterlerde gurur ve bencilliği işlemiştir. Dickens kendisini ezilen insanlara daha yakın bulmaktadır. Dickens, içinden çıktığı sınıfın insanıdır.

"Büyük Umutlar" akıcı bir dille sinemalaştırılmış. Ayrıca tutarlı bir karakter çözümlemesi sözkonusu. Dickens'a çağdaş bir yaklaşım çabası olmamasına rağmen, onun özünü bozmaması ve diğer nitelikleri ile "Büyük Umutlar" görülebilecek bir film...

Televizyonda sinema

Mahmut Tali ÖNGÖREN

Ankara Sanatsevenler Derneği Mart 1980 programı uyarınca yapılan seminere, Mahmut Tali Öngören'in sunduğu bildiriyi aynen aktarıyoruz. Bildiri, Öngörentarafından yapılan bir konuşma ile sunulmuştu...

TV'de sinema denilince akla Televizyon'da gösterilen konulu sinema filmleri geliyor. Oysa ben TV-sinema ilişkilerine değinmek istiyorum.

Sinema konusuna TV nasıl eğildi?

Sinema, TRT televizyonuna ilk kez düzensiz, plansız, çarpık bir şekilde deneme yayınları sırasında girdi. Deneme yayınları geliştirildikten sonra TV sinemadan büyük çapta yardım almak zorunda kaldı. Artırılan yayın saatini doldurabilmek için aldığı filmler rastgele bir biçimde seçilmişti.

Yabancı ülkelerin televizyonları da sinemadan yaralanıyorlardı ama kendi dışındaki kaynaklara yönelirken belli amaç, yöntem ve politikaları vardı. Bu politikaya göre bilinçli bir şekilde tavır alıyorlardı. Ama Türkiye'de böyle olmadı. Başka türlü olamaz mıydı? İki amaçlı bir ilişkikurulamazmıydı? Özellikle ABD'de 1953-54 yıllarında görüldüğü gibi, bizde de televizyon, sinemadan dağınık amaçlı olarak yararlandı. Aslında sosyalist ülkelerde de Sinema-TV arasında zorunlu bir ilişki vardır. Ancak bu ilişkiler iyi düzenlenmiştir. Kısa ve uzun metrajlı filmler devletin sinema kurumları tarafından televizyon için yaptırılır. TRT sinemanın bütün ürünlerinden istediği gibi yararlanabilir. Amaçlı ya da kendi yayınlarını olgunlaştırmak için... Oysa TRT'de böyle olmadı, büyük bir telaşla filmler seçildi. Bu sırada da gözönüne alınan tek kriter "yayın ilkeleri" idi.

Halk ne istiyorsa veririz anlayışı

Cengiz Taşer döneminde bir yetkili "Halk ne istiyorsa onu veririz" diyerek örneğin Orhan Gencebay'ı getirdi ve böylelikle halk istediği için sinemanın yetersiz, olumsuz örnekleri seçildi.

TRT, sinemamızın özelliklerini bilmeden, sinema konusuna eğildi. Son yıllarda olumlu sayılan, politik açıdan yeni düşünceler taşıyan filmler hep Danıştay kararıyla oynatılabildiğinden, TRT miadını doldurmuş filmleri yeniden keşfetti. Sinemalarda oynatıldığı zaman beş milyon kişinin seyrettiği filmler TV'de bir seferde 25-30 milyon kişi tarafından izlendi. Bu işler yapılırken ileri sürülen gerekçe halkın bu tür filmleri tuttuğuydu. Evet, halk bu filmleri beğeniyordu ancak; TRT, daha iyisini verdiği zaman alabilecek kitlelere bunu sunabilmek için zorlamadan, çaba sarfetmeden, kültürel yaklaşım ve belli bir sinema politikası güderek olaya yaklaşması gerekirken bunu yapmadı.

Yabancı sinemaya yaklaşım

TRT Yabancı filmler konusunda ne yaptı? TRT istediği filmleri alabilir ancak çözümü elinde olmayan bazı sorunlar var. Bunların başlıcaları film şirketlerinin koyduğu filmlerin vizyona girdikten en az 5 yıl sonra gösterilme zorunluluğu ve yüksek fiyat. Buna rağmen TRT film seçme konusunda belirli politikalar tesbit etmiş olsaydı, kendisi bu piyasadan istediği türde filmler alabilecek duruma gelebilirdi. Mevzuat nedeniyle uzun yıllar önüne engel olarak çıkanı yıkacaktı.

Yabancı diziler

Yabancı dizilerin olumsuz etkilerini sezenler, bu dizilerin yayınların % 60-70'ini oluşturduğunu belirterek TRT'yi eleştirdiler. Böylelikle yabancı dizilere karşı bir tepki yaratılır gibi oldu. Oysa bu filmleri seçmesini bilmek gerek. Yoz olmayan, yeni düşünceleri benimseyen filmler, sinema sanatının olgun örnekleri seçilmeliydi. TRT bu konuların hiç birine girmek istemedi. Genellikle ABD filmleri yerli ve yabancı sinemanın kötü örnekleri TV'yi doldurdu. Bununla birlikte arada sırada olumlu filmler de gösteriliyor.

Ne yapılabilir?

TRT kendisi de parasal sıkıntıda olmasına rağmen sinemaya yardım etmelidir. En büyük gelir kaynağı reklamlar olan TRT ayrıca devletten ve halktan ruhsat ücretleri ve ödenekler aracılığıyla sinemaya göre oldukça büyük gelir sağlıyor. Yayınlarındaki açıkları doldurmak için değil, "sinemaya katkım ne olur?" diye düşünmesi gerekir. İçinde bulunduğumuz kapitalist yapıda TRT, iyi filmler seçerek Türk sinemasına katkıda bulunabilir.

Batı Almanya'da şöyle bir yöntem izlenmektedir: Genç yönetmenlere devletin televizyonu teknik olanakların tümünü ve masrafların bir kısmını sağlayarak film yaptırıyor. Bu yöntem Türkiye'de de uygulanabilir. Ancak karşımıza çıkan tek engel araştırmamak ve düşünmemek...

Geçmiş yıllarda TRT'nin önerisiyle filmler yapan bazı genç yönetmenlerin filmlerinin gösterilmemesi, olumsuz bir örnek. Bununla birlikte aynı dönemde TRT başka yönetmenler de dizi filmler yaptı. Ancak bu yönetmenler sinema filmi yapmaya alışkındılar. Ve dizi filmlerin yapımında zorlandılar. Oysa televizyonda gösterilecek nitelikte filmler yaptırılarak televizyonla sinema arasındaki açık kapatılabilir, rekabetten doğan işsizlik ve sansürün getirdiği kısıtlamalar bir dereceye kadar kaldırılabilirdi.

13. yılını dolduran TV, sinema ile ilişkilerini bu düzeyde ele almadı. Yabancı ve yerli filmlerin olumlu örnekleri yayına hazırlandığı halde denetim tarafından yasaklandı. Geçtiğimiz aylarda Milano Mucizesi, 1979'da Ağıt, 1974'de Umut yasaklanan filmlerden örnekler. Bu tavır çok olumsuz etki yaptı ve TV-sinema ilişkilerin ibüyük ölçüde zedeledi.

Bazı yönetmenlere özel ilişkilerle yaptırılan filmlerin yarattığı tepkiler, söylentiler, basında çıkan yazılar, tedirginlik yarattı. TV-sinema ilişkilerini ülkemizde kurarken bu konuda dikkatli olmak gerekir.

TFİS, SİNE-SEN'E KATILDI

Türkiye Film İşçileri Sendikası (TFİS), Olağanüstü Genel Kurul'a giderek, Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası'na (Sine-Sen) katılma kararı aldı.

31 Mart tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul'a, sinema emekçileri yoğun biçimde katıldılar.

Atlas Sineması'nda yapılan Genel Kurul Toplantısı'nda, katılma kararı oybirliği ile alındı.

Önceki dönemlerde birçok kez denenen ancak çeşitli olumsuzluklar nedeniyle gerçekleştirilemeyen bu birleşme, TFİS'in aldığı, "demokrasi temelinde koşulsuz olarak birleşme" kararı sonucunda gerçekleşti.

Kongre sonucunda konuştuğumuz sinema çevreleri, bu birleşmeyi sinema emekçileri açısından olumlu bulduklarını belirttiler.

Prof. Willy Hengl, fotoğraf dalında bugüne değin 1000'e yakın ödül kazandı...

WİLLY HENGL FOTOĞRAF SERGİSİ AÇILIYOR

Avusturya Kültür Ofisi ve İFSAK tarafından Avusturyalı fotoğraf sanatçısı Prof.Willy Hengl'in bir sergisi açılıyor. Atatürk Kültür Merkezi'nde açılacak olan sergi 5-19 Nisan tarihleri arasında izlenebilecek.

Serginin yanısıra, İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi, gene İFSAK'ın işbirliği ile, Prof. Willy Hengl'n bir saydam (dia-pozitif) gösterisini sunacak Prof.Willy Hengly, İFSAK (İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneği) tarafından 1979'da İstanbul'da düzenlenen 1. Uluslararası Fotoğraf Yarışması'nda, "en iyi yabancı-yarışmacı" seçilmişti. Prof. Hengl, 5 Nisan günü saat 18.00'de yapılacak saydam gösterisinde, bir de "Sanat fotoğrafında renk gizemi" konulu konuşma yapacak.

SÜRÜ FİLMİ İÇİN ÖDÜL HAFTASI DÜZENLENDİ.

Katıldığı çeşitli festivallerde çok sayıda ödül kazanan Zeki Ökten'in "Sürü" adlı filmi için, İstanbul'da bir ödül haftası düzenlendi.

Filmin yapımcısı Güney Film tarafından yapılan bir basın açıklamasında, filmin 31 Mart 1980'den itibaren Taksim Venüs sinemasında gösterime girdiği bildirildi.

• • •

SİNEMATEK'TE ARNAVUT FİLMLERİ HAFTASI.

Türkiye Sinematek'i 1-6 Nisan tarihleri arasında "Arnavut filmleri haftası" düzenledi. Arnavutluk sinema afiş ve fotoğrafları da bu tarihler arasında, Sinematek salonunda sergileniyor. Program şöyle:

1 Nisan Salı, 18.00 - Karanlığın İçinde (Yönetmen: Kristaq Dehmo/İngilizce alt yazılı-simültane Türkçe çevirili) / 2 Nisan Çarşamba, 15.00 - 3 Nisan Perşembe, 18.00 Karlı Yollar (1976 yapımı, Yönetmen: Viktor Gjika, simültane Türkçe çevirili) / 4 Nisan Cuma, 16.00 Baharda Yolculuk (1975 y., O.Mata, simültane ç.) / 5 Nisan Cumartesi, 14.00 - Karanlığın İçinde (1977 y., Kristaq Dhemo, İngilizce alt yazılı, simültane ç.)

Arnavutluk'ta sinema, 1947 yılında Arnavutluk Sinema Kurumu'nun haber filmleri ile başladı. 1958'de çevrilen "Tana", Arnavutluk'un ilk uzun metrajlı filmi. Bir yılda çekilen film sayısı, son yıllarda Arnavutluk sineması için büyük artış göstererek, 10'a ulaştı.

Arnavutluk sinemasının en önemli özelliği, konuların odak noktasını "olumlu kahraman"ların oluşturması. Filmlerde genellikle, olumlunun, yeninin, ilerinin mücadelesi ve üstünlüğü işlenmekte, vurgulanmaktadır.

• • •

AKM'DE BELGESEL FİLMLER GÖSTERİSİ

İstanbul Film Yapım ve Gösterim Merkezi'nde nisan ayının ilk haftasında yerli belgesellerden örnekler gösterilecek. Dizi biçiminde yapılan gösterilerin ikincisini oluşturan program şöyle:

3 Nisan saat 18.00'de Süha Arın'ın "Safranbolu'da zaman", Sabahattin Eyüboğlu ile Aziz Albek'in "Karagözün dünyası" ve Adnan Berk'in "Ben Asitavandas" adlı kısa metrajlı belgeselleri ile Güner Sarıoğlu'nun "Ladik 76"sı gösterilmekte.

4 Nisan saat 18.00'de Aziz Albek'in "Çini", Altan Küçükyalçın'ın "Haliç", Süha Arın'ın "Tahtacı Fatma" ve Semih Taytak'ın "Arayış" adlı filmleri..

5 Nisan saat 14.00'te ise Onat Kutlar'ın yönettiği "Türkiye'de ve Dünyada Belgesel Sinemanın İşlevi" konulu bir açık oturum yer almakta.

Açık oturuma Aziz Albek (İst.Ün.Film Merkezi Md.), Semih Taytak (İfsak kısa film yarışması birincisi), Çetin Öner (TRT), Münip Eryücel (TRT), Süha Arın (Yönetmen) Kemal Sevimli, Güner Sarıoğlu katılıyorlar..

Birikim AYLIK SOSYALİST KÜLTÜR DERGİSİ

60 / ŞUBAT 1980

- Yugoslavya Yapay Bir Bunalım Odağı
- Tito Kendi Geçmişi ve Geleceği ile Dünyanın Gerilimli Bölgelerini Değerlendiriyor
- Serbest Piyasa ve Serbest Baskı Dönemine Girilirken
- Türkiye'de Kapitalizmin Bunalımı ve Son Önlemler / TÜLAY ARIN
- Marksizmin «Millileşmesi» mi «Yerlileşmesi mi? / MURAT BELGE
- Banaji'nin Yazısı Dolayısıyla Antropoloji Konusu
- İngiliz Antropolojisinin Bunalımı JAİRUS BANAJİ
- Öğrenci Hareketi Alanındaki Devrimci Çalışma İçin Bir Özeleştiri Taslağı -2-
- Amerikan Sinemasında Vietnam / MURAT BELGE

P. K. 538 Sirkeci - İSTANBUL

Demokrat:1210

24. SAYI ÇIKTI

PARTİ BAYRAĞI

Bütün Ülkelerin İşçileri ve Ezilen Halklar Birleşin!

- Halk devrimini yaklaştırmada etkili bir araç : GENEL GREV
- Sovyet revizyonistleri "Mao Zedung Düşüncesi"ni nasıl eleştirirler (III)
- Arnavutluk'ta kadın sorununun bazı yönleri üzerine
- Kadın sorunu ve Enver Hoca
- Sovyet iktidarı ve kadınların durumu
- Proleter kadınların komünist partilerin çalışmasına katılmaları üzerine karar

Fiyatı 50 Lira

Genel Dağıtım : YURT—DA
Şeftali Sok. 10/4 Sultanahmet — İstanbul
Demokrat: 1230

yıldız yayınevi

Enver Hoca

ÇİN ÜZERİNE DÜŞÜNCELER

Çin'deki gelişmelerin ve "Mao Zedung Düşüncesi"nin içyüzünü anlatan kitap.

Enver Hoca'nın Siyasal Günlüğü'nden Seçmeler.

- I. Cilt I. Kitap — Fiyatı 70 TL.
- I. Cilt II. Kitap — Fiyatı 100 TL.

Genel Dağıtım: YURT-DA
Şeftali Sok. 10 / 4
Sultanahmet — İSTANBUL

(Demokrat: 1231)

Korutürk 3 gün

(Baştarafı 1. Sayfada)

süresini üç gün sonra tamamlayarak köşk'e veda edecek. Pazar günü köşkten ayrılacak olan Korutürk, önce Orduevine yerleşecek ve Çankaya'da satın aldığı ev hazırlanana kadar Orduevinde kalacak.

Korutürk, köşk'ten ayrılmadan önce bir veda mesajı yayınlayacak. Cumhurbaşkanı yarın Başbakanlık'ta Bakanlar Kuruluna da veda edecek.

Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk için TBMM'de özel bir oda ayrıldı. Tabii Senatör olarak yaşamını sürdürecek olan Korutürk'le birlikte Cumhuriyet Senatosu'ndaki tabii üye sayısı 2'ye yükseliyor. Bilindiği gibi Cevdet Sunay da tabii üye olarak C. Senatosunda görev yapıyor.

ÇAĞLAYANGİL KÖŞK'E YERLEŞMEYE HAZIRLANIYOR

Türkiye'nin yedinci Cumhurbaşkanı'nın seçiminin uzaması yüzünden Cumhurbaşkanlığı görevi, bir süre vekaleten yürütülecek. Bu görevi yürütecek olan Cumhuriyet Senatosu Başkanı İhsan Sabri Çağlayangil şu günlerde köşk'e yerleşmek için hazırlanıyor. Korutürk'ün ayrılmasından sonra ailesi ile birlikte köşk'e yerleşecek olan Çağlayangil'in bu görevde uzunca bir süre kalacağı sanılıyor.

Öte yandan Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün görev süresinin dolmasına az bir süre kalırken seçimi hızlandırmak için partilerde çalışmalar yoğunlaştı.

AP'nin Başkanlık Divanı toplantısında, bu ay içerisinde Anadolu'da yapılması planlanan İl Divanı toplantıları ertelendi. Tüm parlamenterler Ankaraya çağırılarak cumartesi pazar dahil her gün Ankara'da bulunmaları istendi.

Bu arada CHP grup yöneticileriyle AP grup yöneticileri arasındaki temasların da sürekli olarak devam ettiği bildirildi.

Dün Millet Meclisinde CHP Grup başkanvekilleri Tüzün ve Karagözoğlu ile AP Grup Başkanvekilleri Aygun ve Karaca arasında yapılan görüşmelerin "olumlu geçtiği" bildirildi.

AP Grup Başkanvekili Gıyasettin Karaca sürdürülen temaslar konusunda bugün yaptığı açıklamada "Cumhurbaşkanı'nın 6 Nisan'a kadar seçilmesinden yanayız hedef artık daha net olarak görünüyor. Adaylar biçimlenmeye başladı" dedi.

Gıyasettin Karaca gazetecilerin sorularını cevaplandırırken "Cumhurbaşkanı'nın süresi içinde, 6 Nisan'a kadar seçilmesini istiyoruz. Aday isimleri giderek tahmin edilebilir hale geliyor. Yapılan görüşmelerde adayların biçimlenmesine çalışılıyor" şeklinde konuştu.

AP Grubu olarak Cumhurbaşkanı seçiminin sonuçlanması için gerekeni yaptıklarını kaydeden Karaca seçimin gecikmesi halinde parlamentoya yönelik herhangi bir tehlike görmediğini de belirterek, seçimin gecikmesinde sakınca görenlerin adaylarını çıkarmaları gerekir. Kendi adaylarını çıkarsınlar bakalım, gözümüz tutarsa oy veririz ya da vermeyiz" şeklinde konuşmuştur.

Öte yandan CHP içinde yürütülen çalışmalar sonunda yarın ya da en geç hafta sonuna kadar CHP'nin kendi adayını ortaya çıkarması görüşü ağırlık kazandı. Kars Milletvekili Kemal Güven veya Kars Senatörü Sırrı Atalay'ı önümüzdeki günlerde CHP'nin adayı olarak çıkartılması beklenmektedir.

CHP Genel Başkanı Ecevit'in de dün yapılan grup toplantısında "parti içindeki ciddi adayların tek tek ortaya çıkmasını istediği" bildirilmektedir. Ecevit'in CHP'nin adayı olarak gösterilecek kişilerin tek tek ortaya çıkmalarını isterken "oyların bölünmemesini amaçladığı" kaydedildi.

CHP'nin aday göstermesi halinde Millet Meclisi Danışma Kurulu'na başvurularak turların cumartesi ve pazar günleri de yapılması istenecektir.

Kuduz ölümlerinde

(Baştarafı 1. Sayfada)

Havaların iyileştiği, çoluk çocuk herkesin sokağa döküldüğü bu günlerde, sokaklarda etrafa mikrop saçan başıboş hayvanların, özellikle de köpeklerin taşıdığı kuduz tehlikesi daha çok gündeme geliyor.

KUDUZ ÖLÜMLERİNDE EN ÖN SIRA TÜRKİYE'NİN

Ülkemizde resmi kayıtlara ulaşmamış olan yüzlerce olayı bir yana bıraktığımızda bile en ön sıraya sahibiz. 1972-1974 yılları arasında Fas'ta 53, Yugoslavya'da 29, Fransa'da 6, Polonya'da 1 kişinin 'Kuduz'dan ölmesine karşın, bizde bu rakam 230 olarak resmi kayıtlara geçmiş bulunuyor.

HER GEÇEN YIL ARTAN SAYI

Kuduz konusunda bilgi almak üzere gittiğimiz İstanbul Kuduz Hastanesi Baş Hekimi Dr. Yüksel Özman 1900 yılından itibaren başvuru rakamlarını verirken artışın nedeninin eskiden 'Kuduz' olaylarının az olmasından değil, aşı olma konusunda ve olayların yetkililere ulaşmasındaki sınırlılıktan dolayı olduğunu belirtti.

Yüksel Özman, "İstanbul Kuduz Hastanesine 1900 yılında 570, 1910'da 726, 1930'da 1049, 1955'de 1733, 1975'de 10578 ve nihayet geçtiğimiz yıl 18047 kişi aşı olmak için başvurmuştur" dedi. Hergün aşı olmak üzere yüzlerce kişinin başvurduğunu belirten Kuduz Hastanesi yetkilileri, bu rakamlara rağmen, daha fazla olan hayvan ısırmalarının kendilerine ulaşmadığını söylediler.

ALINAN ÖNLEMLER YETERSİZ

Kitle iletişim araçlarıyla yapılan uyarılar kuduz mikrobunun hayvanlardan hayvanlara ya da insanlardan hayvanlara bulaşmasında hızla yaygınlaşmaması için yeterli olamıyor. Belediye ya da mahalle muhtarlıklarının mikrop saçan hayvanları zehirlemedeki çalışmalarının yetersiz kalmasının yanısıra, yapılan çalışmaların bile gereksiz "Hayvan sevgisi" gösterileri ile zehirlenen hayvanlara yoğurt taşımak şeklinde engellenmesi, kuduz tehlikesinin yaygınlaşmasında büyük etken oluyor.

Bu konuda İstanbul Kuduz Hastanesi Başhekimi Yüksel Özman, "Hayvan sevgisinin insanlar arasında çoğalması istenen bir erdemse de bu sevginin şartları da insanlara öğretilmelidir." dedi.

Özman kuduz tehlikesine karşı alınması gereken önlemlerden sözederken, "Uyuşturucu silah ve mermilerin Devlet ve Hayvan Koruma Dernekleri işbirliği ile temini, nakil araçları ile gaz odaları hazırlatılması, hayvanların toplanmasına neden olan besin artıkları ve çöplerin zamanında kaldırılması, sahipli köpeklerin denetlenmesi, bunların aşılarının sağlanması lazımdır. İnsanları koruyan aşıların hazırlanması ve uygulaması yapılan İstanbul Kuduz Hastanesi ile Ankara'daki kuduz ünitesinin Hekimi ve teknisyen kadrolarının yeterli düzeye çıkarılması aşı istasyonlarında çalışan hekimlerin bir süre kuduz kurslarından geçirilerek konuya adaptasyonlarının sağlanması" taleplerini de sıraladı.

Yemek zammını

(Baştarafı 1. Sayfada)

AP azınlık hükümeti'nin işbaşına gelmesinden sonra alınan ve adına "istikrar tedbirleri" denilen devalüasyon ve zam kararları ülkenin hemen her yöresinden sert tepki gördü. İstanbul adalar halkının biletsiz vapura binmesi, başkentte mağazalardan alınan giyim eşyalarının "yaz Demirel'in hesabına" denilerek para ödenmeden giyilmesinden sonra bu kez de memurlar yemek ücretlerine yapılan zamlara karşı direnmeye başladı. Ankara Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü memurları öğle yemeği ücretlerinin artırılması üzerine para ödemeden yemek yemeğe başladılar.

MTA çalışanları maaşlarının değişmediği halde zam üstüne zam yapılması ve yaşamın çekilmez hale gelmesinin ardından yemek ücretlerinin artırılmasını kınadıklarını söyledi. "Onlar ekmeğimizin aşımızın düşmanıdır, onlar ekmeğimize aşımıza göz koyanlardır" diyen memurlar, yemekhaneye topluca geldi. Kimliklerini gösterip içeri giren memurlar para ödemeden yemeklerini alarak yedi. Para ödemeden yemek yeme biçimindeki direnişlerinin "fiyatlar makul bir düzeye gelene kadar" süreceğini açıklayan memurlar, zamlara karşı yeni bir protesto biçimi gündeme getirdiler.

YSE-İŞ üyesi işçiler Sinop YSE müdürlüğünde hak direnişine başladılar

ANKARA (DEMOKRAT)

YSE—İş Sendikası Sinop şubesi üyesi 236 işçi önceki gün Sinop YSE Müdürlüğü işyerlerinde hak direnişine başladı. Direnişe YSE—İş Sinop Şube Başkanı ile iki YSE—İş üyesi işçinin yasalara ve toplu sözleşme hükümlerine aykırı olarak işten atılmaları yol açtı.

YSE—İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu'nun konuya ilişkin yaptığı açıklamada "Hükümetin kurulmasından bu yana yapılan tüm uyarılara rağmen Köyişleri ve Kooperatifler Bakanı Ahmet Karayiğit ile yasa tanımazlığı alışkanlık haline getiren MC bürokratlarının sendikamıza karşı giriştikleri saldırı halen devam ediyor." denildi.

Hükümetin kurulmasından bu yana yurt çapında 1085 YSE işçisinin sendikal ve siyasal nedenlerle işten atıldığı belirtilen YSE—İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu'nun açıklamasında yasal ve sendikal hakları tanınana, işlerinden atılan işçiler işlerine dönene kadar direnişin süreceği bildirildi. Açıklamada yasa tanımaz tutum sürdürüldüğü takdirde YSE—İş'in yurt düzeyinde direnişe geçmekten çekinmeyeceği kaydedildi.

Halka

(Baştarafı 1. Sayfada)

içinde damgalanarak piyasaya sürüldü. İlaç tekelleri tarafından yapılan bu işlem bazen öylesine fütursuzca yapılıyor ki aynı anda ilacın hem eski, hem de yeni fiyatını kutu üzerinde okumak mümkün oluyor.

Aranan bazı ilaçlar hala bulunamazken ilgili çevreler ilaç tekellerinin bu zamlarla da yetinmeyeceklerini belirtiyorlar.

İSTEDİKLERİ FİYATA SATIYORLAR

"Günlerden beri kanaması olan bir hastam var. Şu elimdeki reçetedeki ilaçları bulmak zorundayım. Hastam ilaç yokluğundan ve kan kaybından hayatını yitirmek üzere." Aradığı ilaçları bir türlü bulamayan Avukat Erol Özkan şöyle diyor:

"İlaç yokluğunun nedeni sosyo-ekonomik yapıdaki karışıklık, düzensizlik ve denetimsizliktir. Bu karışıklıktan yararlanan ilaç firmaları, ilaç depoları ilacı istedikleri fiyata istedikleri kimselere satıyorlar.

"HASTALIĞIM BİR DEĞİL".

Bir resmi dairede müstahdem olarak çalışan Ömer Fidan da bulamamış aradıklarını.

Ömer Fidan, "Hastalığım bir değil, bir kaç tane. Hanım da hasta üstelik. Maaş az, geçim sıkıntısı çekiyoruz. Günlerdir eczane eczane dolaşıyorum ama ne fayda. Yok işte, gene yok" diye yakınıyor

RIFAT GÜNEY (KAMU ECZACILAR DERNEĞİ BAŞKANI)

"Fiyat artışlarına göz yummak, toplu cinayete göz yummaktır". "Kutusu bin liraya çıkan bir anti-biyotiği nasıl alıp yutacak bir veremli? Ayda onbinlerce lirayı sadece ilaç parası olarak nasıl verecek?"

DOÇ. GENCAY GÜRSOY (İSTANBUL TABİB ODASI GENEL SEKRETERİ)

"Piyasa ekonomisinin acımasız kuralları, bu kez halkımızın sağlığını hedef almıştır. Eskiden daha çok kırlık alanlarda görmeye alıştığımız "kızamık melekleri" yakında da yoksul gecekondu bölgelerinin utanç verici süsleri haline gelecek."

DOĞAN HALİS (DEVRİMCİ SAĞLIK-İŞ GENEL SEKRETERİ)

"İlaç zamlarına karşı direnmek gereklidir. İlaç işverenleri, fiyatların serbest bırakılmasından yararlanarak zaten piyasada bulunmayan ve pahalı olan ilaçları yeni zam uygulayarak satın alınamaz duruma getirmek istemekteler."

ZAMLARA NE DİYORLAR?

ADNAN GÜNÜŞEN: (İSTANBUL ECZACILAR ODASI GENEL BAŞKANI

"Eczane sahipleri ve oda olarak ilaç zammının karşısındayız. Her ilaç zammı halkın sırtına bindiği kadar, hatta daha fazlasıyla, eczacının sırtına binmektedir. Eczacı sattığı ilaç yerine ilaç koyamayacak durumdadır.

NECATİ BOYACIOĞLU ANKARA ECZACI ODASI BAŞKANI)

"Bu zam bile ilaç şirketlerini yeterince tatmin etmeyecektir. Bugün her firmanın elinde bol miktarda imal edilmiş ve ambalajlanmış ilaç bulunmaktadır. Eski imal tarihli, eski fiyatları karalanmış, yeni fiyat basılmış ilaçlar yakında eczanelerimize ulaşacaktır."

Ecevit: Devleti

(Baştarafı 1. Sayfada)

zenlediği basın toplantısında hükümetin şiddet olayları konusundaki uygulamalarını eleştirdi ve "sosyal bunalıma sürüklenmiş bir ülkede her şey beklenebilir" dedi. Ecevit, bu sözlerinin başka anlamlara gelemeyeceğini de ifade ederek, "Yoksa bir askeri müdahale olasılığı görmüyorum" şeklinde konuştu.

AP CHP MSP KOALİSYONU

Bülent Ecevit basın toplantısında bir süre önce AP -CHP MSP koalisyonu istemesinin nedenlerini de açıkladı ve "işbaşında bulunan hükümetin varlığı yokluğundan daha tehlikeli ve sakıncalıdır. Hükümetin ekonomi politikası şimdiden iflas etmiştir." şeklinde konuştu. Ecevit böyle bir geniş koalisyon hükümetinin ülkenin temel sorunlarını çözemeyeceğini ancak devleti tahripten ve çöküntüden kurtarabileceğini savundu.

DEVLET LAÇKALAŞTI

Bülent Ecevit basın toplantısında şiddet eylemlerinin hızlandığını cezaevlerinden kaçışların bir skandal haline dönüştüğünü söyledi. Ecevit, "Van'dan 15 Mart'ta 33 kişi kaçmıştı. Önceki gün de yine aynı cezaevinden 58 kişi kaçtı. Bunlar devletin nasıl laçkalaştığını açıkça gösteriyor" diyerek konuşmasını sürdürdü.

Ecevit haklarında vur emri çıkartılanların göze batmayacak kadar az bir kesiminin sağ eylemci olduğunu belirterek bunlar arasında Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın bulunmadığını bu durumun devletin açıkça yan tuttuğunun bir kanıtı olduğunu kaydetti. Hükümetin aşırı sağa tavizkar bir tutum takındığını da belirten CHP Genel Başkanı Samsun'da emniyet müdürlerinin değiştirilmesiyle bu ilin en tehlikeli bölgeler arasına sokulduğunu, Kayseri'de valinin makam şöförünün CHP'lilerin evlerine ateş ederken dün yakalandığını açıkladı. Ecevit Yozgat'ın sürgün yeri haline getirilerek memurların sağ eylemcilerin tuzağına düşürüldüğünü şimdi de işçilerin bu ile sürülmeye başlandığını bildirdi. Ecevit, bazı devlet görevlilerinin asılsız ihbarlarla yurttaşları tedirgin ettiğini bu durumun toplumu patlama noktasına getirdiğini ayrıca hükümetin mezhep ayrımı yaparak ulusal birliğimizi tehlikeye soktuğunu savundu.

GREVLER VE HÜKÜMET

Bülent Ecevit toplu sözleşme görüşmelerinde hükümetin görüşmeleri uzatarak yeni bir bunalıma neden olduğunu ifade ederek, "Hükümet böylece Meclis'e sunduğu tasarısının yasalaşmasına kadar beklemeyi planlamaktadır. Oysa Anayasa'ya aykırı olan bu yasa Meclis'ten geçemeyecektir. Geçse bile Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle uygulanamayacaktır" dedi.

Ecevit Türk Hava Yolları grevinin de devlete büyük zararlara mal olduğunu hükümetin bu grevi uzatarak yabancı şirketleri koruduğunu söyledi.

CHP Genel Başkanı "AP çalışanlar yerine büyük sermaye ile işbirliği yapıyor. Bunun sosyal sonuçları çok ağır olacaktır. Ve olmaktadır" şeklinde konuştu.

Ecevit, eşel-mobil sisteminin de işçilerin edinilmiş haklarıyla kazandıkları merdiveninin ayaklarını çekmeye yöneldiğini savunarak, "bu sistem ancak memurlara uygulanabilir. Aslında bu uygulamada bile seçenekler vardır. Oysa işçilere bunu uygulamak ve 5 yıl süreyle haklarını dondurmak Anayasa'ya aykırıdır. CHP bu tasarıyı Meclislerde engelleyecektir. Kaldı ki, geçse bile kesinlikle Anayasa'ya aykırı bulunacaktır" şeklinde sözlerini tamamladı.

HABERİN İÇİNDEN

(Baştarafı 1. Sayfada)

to'nun "dalgalanmaya bırakılması" olarak nitelendirdi. Gerçekten de Meclislerin, bugünkü durumunun sürmesi egemen güçler açısından işlevsizleşmesi demektir. Yeni (!) baskı yasalarından vergi tasarılarına kadar bunalımın hafifletilmesi için gereken bir dizi yasaların bir an önce çıkması gerekirken, Meclislerde Cumhurbaşkanı seçimi için sonuçsuz turlar atılmaktadır.

Böylesi bir durum, öteden beri açık faşist yönetim yanlısı ve tezgahçısı bazı çevrelerin giderek seslerini yükseltmeleri ve yine bu çevrelerin işine gelecek biçimde "Türkiye Parlamentosuz da yönetilebilir, zaten pek bir işe yaramıyor" düşüncesinin giderek yaygınlaşması için uygun bir zemin de yaratmaktadır.

Ve tam da bu zeminin oluşmaya başladığı sırada, bir yayın organında "Komünistler bu hafta eylemlerini arttıracaklar" diye bir haber çıkmaktadır. Bu haber faşist güçlerin Cumhurbaşkanı seçimi sürecine bir olağanüstü müdahalenin yapılmasını zorlamak üzere her an faşist provokasyonlar düzenlemek üzere tetikte beklediklerinin göstergesidir.

* * *

Demirel'in gerilim politikasının başarıya ulaştığı söylenebilir. Ecevit'in basın toplantısındaki "uyarı"ları aslında Demirel'in Ecevit'i getirmek istediği nokta olarak da değerlendirilebilir.

Kuşkusuz Demirel bu noktada, 6 Nisan'a doğru başlayan geriye sayma döneminde Ecevit'i adım adım geriletmek isteyecektir. Bu "geriye sayma" döneminde holding danışmanlarından eski "ihtilalciler" e kadar bir dizi" çalışkan adam" hızlı ve karmaşık bir trafik içinde, bu hızlı ve karmaşık trafiğe şu veya bu biçimde son veren bir "uzlaşma" için çaba sarfediyorlar.

Ve işte düğüm bu "uzlaşma" noktasındadır. Çünkü herkes bu noktanın kendi merkezine daha yakın olması için çabalamaktadır.

Bu "uzlaşma" noktası halkın çıkar ve istemlerine ne kadar uzak olursa;halkı, çıkar ve istemlerinden vazgeçiren bir zoraki "uzlaşma"ya zorlamanın şiddeti de doğal olarak o kadar artacaktır.

* * *

Oysa Türkiye halkı zorla dayatılan bir "uzlaşma" istemiyor. Çünkü artık verecek hiçbir şeyi kalmadı. Türkiye halkı tersine, bağımsızlık ve özgürlük istiyor. Halk ekmek, su, elektrik, yol istiyor. Bunun Türkiye halkının hakkı olmadığını açık açık kim savunabilir?

Amerika

(Baştarafı 1. Sayfada)

yaptıkları açıklamada Amerika'nın üs talebinin de yardımın reddedilmesinde etkili olduğunu bildirdiler. Pakistan planlama Bakanı bu üslerin Pakistan'ın bağımsızlığına gölge düşüreceğini, ayrıca "yardım" adı altında verilen kredinin çok ağır bir faiz yükü getirdiğini açıkladı.

Bu arada Kızılordu Organı Kızıl Yıldız'da yayınlanan bir yorumda Pakistan'ın Afganistan'daki Karmal yönetimi ile ilişkilerini normalleştirmesi istendi. Bu yazıda Pakistan'ın Amerika'nın isteklerine tam olarak boyun eğmediği de belirtildi.

Pakistan yönetimi Amerikan yardımını reddederken, önerilen tutarın Amerika ile bağıntının getireceği sorunları karşılamayacak düzeyde olduğunu ileri sürmüştü. Amerikalı yetkililer Pakistan'a Suudi Arabistan ve Çin'in "yardım" yapmasının iyi olacağını, eğer başka yerden para bulabilirse Pakistan'a peşin para karşılığında silah satabileceklerini açıkladılar.

Afganistan'ın yarattığı uluslararası bunalımın yatışdığı ve Afganistan'ın tarafsızlaştırılması önerilerinin tartışılmağa başladığı oranda, Amerika'nın Pakistan karşısındaki tavrının da değiştiği ve Amerikan bütçesinin enflasyon nedeniyle kısılmasının da bu yardımdan vazgeçilmesinde gerekçe olarak gösterildiği bildirilmektedir.

İki devrimciyi

(Baştarafı 1. Sayfada)

şebbüsten arandığı öğrenildi. İlçeden kendisini tanıyanlardan bir bölüm yurttaş, Korkmaz'ı MHP Çarşamba İlçe Merkezi'ne sık sık girip çıkarken gördüklerini söylediler. Adlarının açıklanmasını sakıncalı bulan bazı görgü tanıkları Ali Korkmaz'ın Yüksel Taş ve Durmuş Keskin adlı devrimcilerin öldürülmesi olayına da katıldığını zannettiklerini belirttiler.

Ahmet Uysal: Çarşamba'da fırıncılık yapan bu kişinin birçok öldürme ve saldırı olayına karıştığı ve arandığı öne sürülmesine rağmen ortalıkta serbestçe dolaştığı ve yakalanmadığı belirtiliyor.

Fehim Kahraman: Hakkında cinayet işlemekten ötürü birkaç tane soruşturma yapıldığı ve halen yargılandığı bildirildi.

Neşet Yelve: Eskiden Hür-Genç üyesi olduğu, daha sonra da MHP saflarına geçtiği belirtildi. Geçmişte kendi arkadaşı İrfan Toraman tarafından silahla yaralandığı, ancak olayın gizli tutulduğu öne sürüldü. Neşet Yelve adlı faşist bir süre önce TÖB—DER Şubesinin kapısının kırılması olayında yakalanmış, daha sonra serbest bırakılmıştı. Yelve'nin ayrıca, Çay Mahallesinde bir ilkokul öğrencisini silahla yaraladığı, birçok olayda faşistlere yalancı tanıklık yaparak devrimcilerin suçsuz yere tutuklanmasına neden olduğu ve Durmuş Keskin'e saldıranlar arasında bulunduğu öne sürüldü. Neşet Yelve'nin askere sevkedildiği ve halen Sivas'ta asker olduğu bildirildi.

Resimde silahsız olarak ve takım elbiseyle poz veren kişinin de faşistlerle birlikte eylemlere katıldığı, faşist katillere para ve silah temin ettiği, inşaatçılık yaptığı öne sürüldü.

TRT

(Baştarafı 1. Sayfada)

cularından Osman Tanrıverdi ve arkadaşlarının silahlı saldırısı sonucu vurulan ve biri kurtarılamayarak ölen polis memurlarına yetkililerce sahip çıkılmadı.

Bu arada TRT'de de saldırı sırasında ölen Samsun Pol—Der şubesi yönetim kurulu üyesi Erdoğmuş Temizaltın ve saldırı sırasında kaşından vurularak ağır yaralanan Lütfü Han adındaki polis memurlarının haberine gerekli şekiyde yer verilmedi.

Vezirköprü'de bir arama sırasında faşistlerce öldürülen Erdoğmuş Temizaltın ve ağır yaralanan Lütfü Han adındaki polis memurlarını pusuya düşürülerek vurulmaya çalışıldıkları öğrenildi.

Saldırıya uğrayan polis memurlarının görev arkadaşları, faşist katillerin saldırısı sırasında ölen Pol—Der Samsun şubesi yönetim kurulu üyesi Erdoğmuş Temizaltın'ın daha önce defalarca tehdit edildiğini, önününün kesildiğini söylediler. Yine faşistlerin açtığı ateş sonucu kaşından ağır yaralanan polis memuru Lütfü Han adındaki polis memurunun da daha önce evinin kurşunlandığı ve oğlunun faşistlerce vurularak yaralandığını belirttiler.

Saldırıda ölen Erdoğmuş Temizaltın ve ağır yaralanan Lütfü Han'ın görev arkadaşı polis memurları arama sırasında tüm bir ekipten iki Pol—Der'li polisin öldürülmesinin dikkat çekici olduğunu, ayrıca faşistlerin bu saldırısının TRT'de haberlerinde geçiştirilmesi ve saldırıya uğrayan polislere yetkililerce sahip çıkılmamasının ardında, saldırının halktan gizlenmesi amacının yattığını belirttiler

Sükan:6 Nisan

(Baştarafı 1. Sayfada)

maddesinin emri olduğunu" kaydeden DP Genel Başkanvekili Sükan, demecinde daha sonra özetle şu görüşlere yer verdi:

"Cumhurbaşkanı'nın bu 15 günlük süre içinde seçilmemesi halinde Anayasa'nın 100. maddesine göre vekâlet müessesesinin işletilmesinin mümkün olamayacağı görüşündeyim. Zira, 100'cü madde, seçilmiş Cumhurbaşkanı'nın görevi dolmadan süresi içerisinde geçici olarak görevinden ayrılması, ölüm, çekilme gibi makamın olağanüstü boşalması hallerinde vekillik müessesesinin işleyeceğini öngörmektedir. Bu itibarla, Cumhurbaşkanının behemehal 6 Nisan'a kadar seçilmiş olması Anayasamız bakımından şarttır, zorunludur".

Beklenen

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir devalüasyon yapılmış olması nedeniyle, siyasal gerekçelerle devalüasyondan kaçınılmıştır.

Geçtiğimiz haftalarda ABD dolarının değer kazanması üzerine, 5 Mart ve 20 Mart günleri alınan kararlarla doların değeri sabit tutulurken, Türk lirasının Alman Markı ve diğer bazı yabancı paralar karşısında değeri yükseltilmişti.

Ancak, 24 Mart'ta yapılan IMF Yönetim Kurulu toplantısında bu uygulamalar eleştirilmişti. 10 Nisan'da Türkiye'ye gelerek 3 yıllık yeni bir "Stand—By" düzenlemesine ilişkin görüşmeleri başlatacak olan IMF heyetinin bir devalüasyon konusunda ısrarlı olduğu bildirilmişti.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Baştarafı 4' Sayfada

Güney Vietnam eski polis müdürü kendi vatandaşını televizyon kameraları önünde kafasına kurşun sıkarak öldürüyordu. Şimdi Amerika'da efendilerine lokantalarda garsonluk yapıyor,. Eski Başbakan Nguyen Kao Ki de Amerika'da alkollü ve alkolsüz içkiler satan bir dükkanda barmenlik yapmaktadır. Halkı kendileri gibi düşünmediği için halktan saymayanlar, şimdilerde böyle oldular işte. Amerika'da uşaklar...

Türkiye'de de, halka karşı bu şeklide davrananlar var. Kendileri gibi düşünmeyenlere yaşam hakkı bile vermeyenler var.

– Cinayetler de bunların yüzünden oluyor anarşi de, terör de.

Devletin yansızlığı, yönetimin dürüstlüğü ile bunların üzerine gidilmezse "burun sürtmekle" hiç bir şeyin değişmeyeceği anlaşılacaktır.

Ama "varak-ı mihr-i vefayı, kim okuya, kim dinleye"

BÜYÜK KAYBIMIZ

MAY Yayınlarının kurucusu ve sahibi değerli ağabeyimiz MEHMET ALİ YALÇIN'ı yitirdik, acımız sonsuzdur.

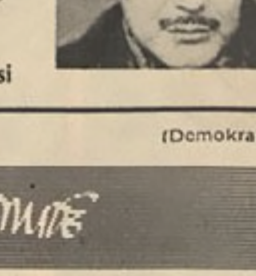

MAY Ailesi

(Demokrat: 1243)

YİTİRDİK

Merhum Halil ve merhume Fatma Yalçın'ın oğulları, merhum Emekli Kurmay Albay ve Kurucu Meclis Üyesi Halim Önalp ile Saime Önalp'ın damatları, Şerife Dinamo'nun kardeşi ve Hasan İ. Dinamo'nun kayınbiraderi, Işık Dinamo'nun dayısı, Vedia Öney ve Yıldız Baysal'ın enişteleri, Nimet Öney, Avşin Baysal'ın bacanakları, İsfendiyar Erzik'in kayın pederi, Tomurcuk Erzik, Itır ve Defne Yalçın'ın sevgili babaları.

Aydüz Yalçın'ın eşi

Basın Şeref Kartı Hamili, gazeteci-yazar May Yayınları Sahibi

MEHMET ALİ YALÇIN'ı

1.4.1980 tarihinde yitirdik. Cenazesi 3.4.-1980 Perşembe günü saat 11'de Gazeteciler Cemiyeti önünde yapılacak törenden sonra Nuruosmaniye Camii'nde kılınacak öğle namazını izleyen saatte Zincirlikuyu Mezarlığı'nda toprağa verilecektir.

AİLESİ

(Demokrat: 1244)

ACI BİR ÖLÜM

MAY Yayınevi sahibi ve Yayıncılar Kooperatifi Başkanı değerli arkadaşımız merhum bilimsel sosyalist Halim Yalçıntaş'ın oğlu

Mehmet Ali YALÇIN'ı

yitirmiş olmanın derin üzüntüsü içindeyiz. Yazar ve yayınevi örgütleri arasındaki işbirliğine çok değerli katkılarını hiç bir zaman unutmayacağımız arkadaşımızın cenazesi 3 4 1980 Perşembe günü (bugün) saat 11'de Gazeteciler Cemiyeti önünde düzenlenecek törenden ve Cağaloğlu Nuruosmaniye Camiinde kılınacak öğle namazından sonra Zincirlikuyu Mezarlığında toprağa verilecektir.

Ailesine ve yakınlarına, tüm yazar ve yayımcı arkadaşlarımıza başsağlığı dileriz.

TÜRKİYE YAZARLAR SENDİKASI

(Demokrat: 1245)

NE ALIRSAN 12.5

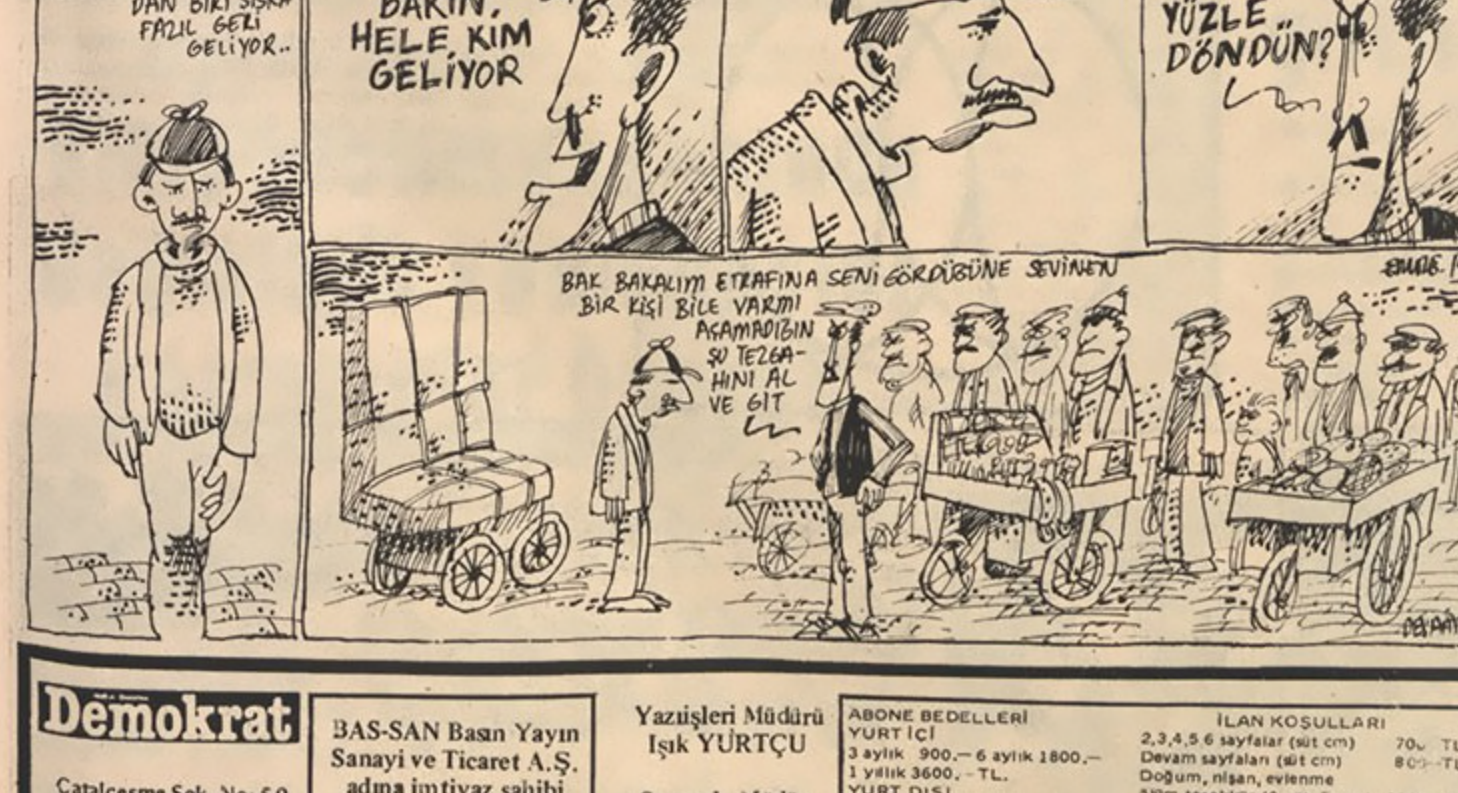
EMRE
HER SINIFIN İÇİNDEN SINIFINA İHANET EDENLER ÇIKAR İŞTE ONLARDAN BİRİ SISKA FAZIL GERİ GELİYOR..
OOO BAKIN, HELE KİM GELİYOR
HANGİ YÜZLE DÖNDÜN?
BAK BAKALIM ETRAFINA SENİ GÖRDÜĞÜNE SEVİNEN BİR KİŞİ BİLE VARMI
AÇAMADIĞIN ŞU TEZGAHINI AL VE GİT
EMRE 1979

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu–İSTANBUL
Telefon: 28 68 03
Yıl: 11 Sayı: 3342/119

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS-SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Aslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Sorumlu Müdür: H.Basri ÇIPLAK

Ankara Temsilcisi: Dr. Ergin ATASU

ABONE BEDELLERİ
YURT İÇİ
3 aylık 900.– 6 aylık 1800.–
1 yıllık 3600.– TL.
YURT DIŞI
Normal 3 aylık 2250.- 55 DM.
6 aylık 4500.–110 DM.
1 yıllık 9000.–220 DM.
Uçakla 3 aylık 4500.–110 DM.
6 aylık 9000.–220 DM.
1 yıllık 18000.–440 DM.

İLAN KOŞULLARI
2,3,4,5,6 sayfalar (süt cm) 700 TL
Devam sayfaları (süt cm) 800 TL
Doğum, nişan, evlenme ölüm teşekkür (2 süt. 5 cm.) 2500–TL
Yayın ilanları (1 süt 5 cm) 750 TL
Küçük ilanlar (kelimesi) 20–TL

Abone olmak isteyen okurları mız abone bedelini PTT ile gazetemiz adresine yollamalıdır.

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay-Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok No: 149 Daire:6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No: 96

Dağ başında 80 metrekare bir apartman dairesi 2-2,5 milyon

Emeklilik ikramiyesi ile ancak gecekondu alınabilir

İşte işçilerin alınteri dökerek yaptıkları, patronların satarak milyonlar kazandıkları sözde sosyal konutlar. Alacaklıları sınırlı...

● 30 yıla yaklaşan çalışma hayatının sonunda eline geçecek 200-300 bin lira ile emeklilerin ev alamaz duruma gelmesi, konut sahibi olamayan halkı kiralarda sürünmeye mahkum ederken; Devletin konut sorununun çözümünde bilinçli bir biçimde pasif kalışı, "müteahhit" diye anılan bir avuç spekülatörün sadece bu sahada milyarlarca lira kazanmasına neden oluyor...

Hüseyin AVUÇ Kadir KAPUAĞASI

Gün geçtikçe artan enflasyonun önemsizleştirdiği emeklilik ikramiyesine karşın, enflasyona paralel gelişim gösteren fiyat artışları kendini konut fiyatlarında da hissettiriyor.

Bir ömür boyu üç-beş kuruş maaş için didinip kıt-kanaat geçinen işçi ve memurun 30 yıllık çalışma hayatı sonunda alacağı "emeklilik ikramiyesi" ile başını sokacak bir eve sahip olması günümüz koşullarında hayal olurken, birbiri peşi sıra gelen zamlar, artan maliyet koşulları, düzensiz kentleşmeyle birlikte artan konut ihtiyacı, dağ başında sayılacak 80 metre kare evin 2 - 2,5 milyon liraya satılmasına neden oluyor.

Emekli maaşını hak etmek için 30 yıl çalış sonuç sıfır

Yıllarca çalışıp "Emekli olunca başımı sokacak bir ev alırım" düşüncesi ile emekliliğine yaklaşan günleri sayanlar, artık bu isteklerinin düş olduğunda birleşiyorlar. Emeklilerin ortak görüşü "Emeklilik ikramiyesi ile ancak bir evin mutfağı alınır."

30 yıla yaklaşan çalışma hayatının sonunda eline geçecek 200-300 bin lira ile emeklilerin ev alamaz duruma gelmesi, konut sahibi olamayan halkı kiralarda sürünmeye mahkum ederken; Devletin konut sorununun çözümünde bilinçli bir biçimde pasif kalışı, "müteahhit" diye anılan bir avuç spekülatörün sadece bu sahada milyarlarca lira kazanmasına neden oluyor.

Konut sorunu özel sektöre yaradı, kapkaççı milyarderler türedi

Tüm bir halkı ilgilendiren konut sıkıntısı, özel kesim için yeni bir kâr alanı olunca, adını radyo, TV ve gazetelerden sık sık duyduğumuz binlerce konutu birden yapan dev şirketler kuruldu.

60 metre kare dairelerden milyonluk villalara kadar çeşitli inşaatlar yapan şirketler kredili ve taksitli satışlarla kendilerini ev alıcılarınının finanse etmesini sağlıyorlar. Yüzde yüze varan, çoğu zaman da bunu kat kat aşan kârlar karşısında, dev inşaat şirketlerinin giriştiği rekabet alıcıları kandırabilmek için "Parasız hayat sigortası" yaptırmaya kadar vardı.

Dev Holdinglere bağlı inşaat şirketleri taksitli satışlarında "Arsa, alt yapı" gibi yatırımları sabit tutup SSK'nın verdiği krediyi oynak tutarak çalışıyorlar. SSK'nın sigortalı işçilere verdiği 600 bin liralık krediyi devralan inşaat şirketleri, ayrıca kredilerde gündeme gelebilecek artışın da kendilerine devrini taahhüt altına alıyorlar. SSK'nın kredisinden yoksun olanlar ise, kredi tutarı kadar borçlanmayı taahhüt edince özel sektörün tanıdığı bu "olanak"tan yararlanıyorlar.

Taksit ve kredi ile binlerce daireyi birden satışa çıkaran Soytaş ve İsotaş gibi şirketlerin diğer müteahhitlerden daha ucuza satış yapabilmelerinin finansman kolaylıklarına, inşaat sektörünün özellikle de toplu konut yapımının çok kârlı bir yatırım alanı olmasına bağlı olduğu biliniyor.

Günümüz işçi ve memur kitlelerinin hak ettikleri ikramiyelerle ancak yapabilecekleri halk tipi konut -gecekondu-...

Cemal AŞAR (Makinist)

"Nasıl ev alacağımızı gidip Demirel'e sorun"

52 yaşındayım, anamdan doğduğumdan beri de çalışıyorum. Ev almak meselesine gelince ben oturduğum gecekondunun kirasını zor veriyorum. Aldığım parayı ömrümün sonuna kadar biriktirsem ev değil kümes dahi alamam. El milyonluk villalarda otururken biz gecekonduda çile dolduruyoruz. Hani maziye bak derler ya 50 bin liraya ev alınıyordu. Şimdi ise dağ başındaki katlar en az iki-üç milyon lira. Biz onu nasıl alalım? Siz bunu bana değil asıl gidip Demirel'e sorun. Nasıl ev alacağımızı o bilir. Biz kendisinin beyan ettiği gibi rahat yaşamıyoruz, sürünüyoruz, eziliyoruz. Evimde yok ama komşunun televizyonundan kendisinin "Millete gidelim" dediğini duyuyorum, söyleyeceğim son söz şu millete giderken bizim fakirhaneye de uğrasın... Belki o zaman bize de bir konut gönderir.

EKO-MÜLK
EKONOMİK MÜLK EDİNME SİSTEMİ'le
YENİKENT'de
1050
konut

Gazetelerde sık sık büyük şirketlerin ya da holdinglerin toplu konut reklamlarını görüyoruz. Yıllardır ilericilerin savunduğu "toplu konut" şiarı bugün büyük sermayenin iş alanı oldu. Milyonlarca işçi ve memurun emeklilik ikramiyesi bu toplu konutlara yetmiyor. Bunlardan, orta sınıfların ekonomik durumları pek sarsılmayan kesimleri yararlanabiliyor ancak.

FATSA
HALK ŞENLİĞİ 8-14 NİSAN
KONFERANS FORUM PANEL
SLAYT TİYATRO SİNEMA MÜZİK
FOLKLOR SERGİLER SPOR

Fatsa
Belediyesi

Demokrat 1240

TV KÖŞESİ

20.50 AŞK GEMİSİ

"Aşk Gemisi,, tekrar ekranda

Bu akşamdan başlayarak, onbeş günde bir yayınlanacak olan film, izleyicilerin ısrarlı istekleri (!) üzerine yeniden ekrana getiriliyor. Bunun yanında izleyicilerin gerçekten ısrarla istediği 5 Dakika gibi programlara ekranı yasaklayan TRT yöneticileri, herhalde işlerine gelen istekleri değerlendiriyorlar.

Dizinin bu akşamki bölümü "Boşanmanın Bedeli" adını taşıyor. Karısından yeni boşanan ve geziye çıkan Danny, karısının avukatı Anne ile karşılaşır. Başlangıçta ondan nefret etmektedir, ama sonra dost olurlar. Merdivenden düşen Gloria'nın ameliyat olması gerekir, doktor bu konuda bütün hünerini ortaya koyar. Kaptan'a Yılın Kaptanı kupasını vermek için gemiye binecek olan Wintrop gemiye yetişemez.

17.05 AKŞAMA DOĞRU

Program Aliye Akkılıç'ın "Mendil Aldım Bir Deste" adlı türküyü okumasıyla açılıyor. Çocuklar için "Karagöz"den sonra Şahin Gültekin "Ben Giderim Odama Şahin Derler Adıma ve Kaçma Güzel Kaçma Ben Adam Yemem" adlı parçaları okuyor. Nevzat Şenol'un, tarım üreticilerinin zirai mücadele örgütlerinden yararlanma konusundaki sohbetiyle sürecek olan program, Artvin yöresi oyunlarıyla son buluyor.

Bölgesel yayınlar ikinci kanal deneme yayınları olarak tanıtıldı

Bu hafta başlayan ve her hafta salı, çarşamba, perşembe ve cuma günleri yayınlanacak olan programı Ankara Televizyonu Eğitim Şubesinden İskender Salgırlı, Ünal Solmaz ve Cahit Ergan hazırladılar. Sunuculuğunu Filiz Ercan yapıyor.

"Akşama Doğru" kamuoyuna ikinci kanal deneme yayınları olarak tanıtıldı. Ancak TRT'nin içinde bulunduğu koşullarda değil ikinci kanal, tek kanalı bile yürütebileceği şüpheli durumdadır. Üstelik "Akşama Doğru" sorunları ve çözümlerini aldatıcı bir tarzda çeşitli kuruluşların temsilcilerinin "engin bilgilerini" doya doya açıklayabildiği ama gerçekleri yaşayanların tek kelime söz hakkına sahip olmadıkları bir program. Programı izleyen şöyle düşünüyor:

19.25 YAŞAYAN ÜNLÜLER

Yakın geçmişimizin hayatta olan ünlü kişilerini tanıtmayı amaçlayan programda, sanat, kültür, edebiyat, politika, askerlik gibi dallarda ün kazanmış, ancak şimdi aktif yaşamdan çekilmiş ünlülerden biri her hafta ekrana gelecek. Gazeteci-Yazar Şemsi Kuseyri'nin sunduğu programın bu haftaki konuğu Ticaret ve Sağlık eski Bakanı Dr. Behçet Uz.

TV'de BUGÜN

17.00	BÖLGESEL HABERLER
17.05	AKŞAMA DOĞRU
18.00	SINAVA DOĞRU
18.45	HABERLER
18.50	BİNBİR GECE MASALLARI
19.20	HAFTANIN ŞARKISI
19.25	YAŞAYAN ÜNLÜLER
19.50	UYKUDAN ÖNCE
20.00	HABERLER
20.40	SAZ ESERLERİ
20.50	AŞK GEMİSİ
21.40	YUVARLAK MASA TOPLANTISI
22.45	HABERLER

Demokrat Çocuk

Şu anda, dünyanın dört-bir yanında
Mazlum halklar toplanmakta bütün.
Hayal değil, rüya değil bu gördüğüm.
Abasızlar hep birden abandıklarında,
Açılacak cümle kapısı özgürlüğün.

Dağında, düzünde, balta-girmemiş ormanında.
Şu anda dünyanın dört-bir yanında,
Köyünde, kentinde, tarlasında, limanında.
Meydanında, mağarasında, varoşunda
Aklımız fikrimiz Kurtuluş Savaşında.

Peter WEIS

Bir mektup

(...) Gazetemiz DEMOKRAT'ın yaşaması ve yaşatılması için sizin kadar, bizim de sorumluluk ve görevlerimiz vardır. Herkes kendi olanağı ölçüsünde DEMOKRAT'a yardımcı olmalıdır. Ben de DEMOKRAT'ın sevilip beğenilmesi, halkın içine girebilmesi ve halkın ona ilgi duyması için yardımcı olmak istiyorum.

Biliyorsunuz geçen yıl, yani 1979 yılı Çocuk Yılı ilan edilmişti. Fakat 79 yılı bittiği halde çocukların sorunları ile kimse ilgilenmedi, kimse dertlerini sormadı, kimse çocukları açlıktan, yoksulluktan kurtarmadı. Çocukların sorunlarının nasıl çözümleneceğini bilemedi.

(...) Sadece çocukları bahane edip ve onları bir araç olarak kullanıp para kazanan uluslararası şirketler dışında kimse çocuklarla pek fazla ilgilenmedi. Zaten belli bir yılı ilan edenler, bu şirketlerin amacını yerine getirmek ve ticari kazançlarını fazlalaştırmaktan başka bir şey yapmadılar. Tabii bu şirketler de fırsatı kaçırmadılar. İlgilenmediler değil, ilgilendiler ama hangi çocuklarla ilgilendiler, kimlere armağanlar verdiler, hangi çocukları televizyona, radyoya çıkarıp konuşturdular. İşte bunları bilmek lazım. İnanır mısınız öyle yoksul çocuklar vardır ki, 79 yılının Çocuk Yılı ilan edildiğinden bile haberleri yoktur.

Acaba bu çocuk yılı hangi çocuklar için ilan edilmişti?

Z. KIMAZ
İZMİR

SİZLERDEN

79 çocuk yılı dediler

Bu yıl çocukların yılı dediler
Armağan ettiler koca bir yılı
Ettiler de ne yaptılar?
Bu yılda kalacağız aç susuz...
Çocukları sevelim,
Onlar bizim desteğimiz dediler.
Dediler de ne yaptılar.
Bir dilim ekmek mi verdiler,
Kucaklarına basıp şefkat mi gösterdiler?
Çocuklar geleceğin uygar insanları.
Onlar kuracak düzeni diye söylediler.
Söylediler de ne yaptılar
Bize bir okul mu açtılar
Birer kitap mı verdiler?
A'yı bile bilmiyorum.
Sokaklarda pinekliyorum.
Bir öğün yemeğimi
Çöplüklerde arıyorum.

Z. OĞANTAŞ
ANKARA

BİLMECE BULMACA

Aşağıdaki şekli elinizi kaldırmadan çizebilir misiniz?

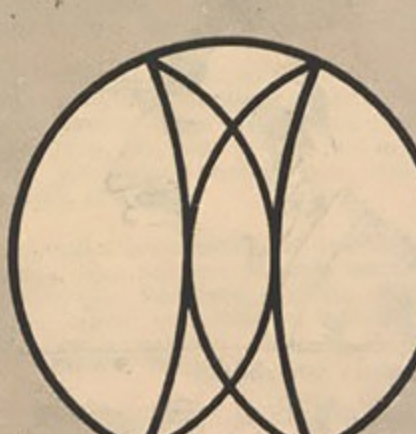

BUNU BİLİYOR MUYDUNUZ?

HAYVANLAR ARASINDA YAŞLILIKTAN ÖLMEYENİ VAR MIDIR?

Amip denilen tek hücreli hayvan yaşlılıktan ölmez. Bunlar bölünerek çoğalır. Eğer yaşama şartları uygunsa her hücre çekirdeği ortadan bölünerek iki yavru amip meydana getirir. Bunlar da çarçabuk büyüyerek tekrar bölünürler. Bölünerek çoğalan canlılar sadece açlıktan ölürler.

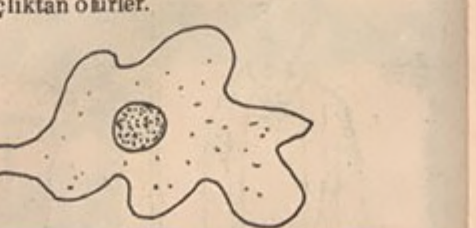

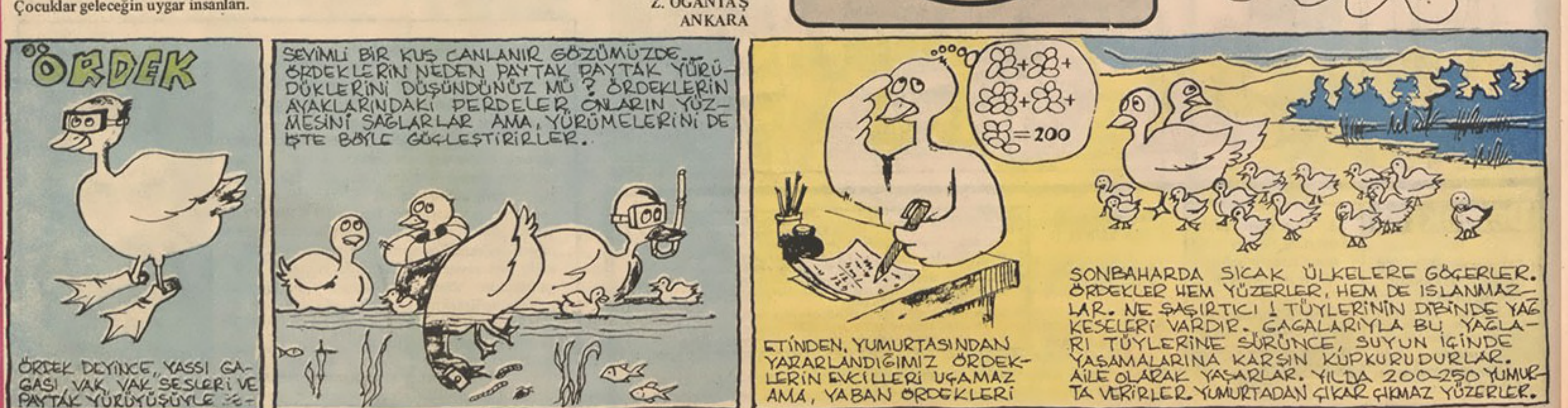

ÖRDEK
ÖRDEK DEYİNCE, YASSI GAGASI, VAK VAK SESLERİ VE PAYTAK YÜRÜYÜŞÜYLE
SEVİMLİ BİR KUŞ CANLANIR GÖZÜMÜZDE... ÖRDEKLERİN NEDEN PAYTAK PAYTAK YÜRÜDÜKLERİNİ DÜŞÜNDÜNÜZ MÜ ? ÖRDEKLERİN AYAKLARINDAKİ PERDELER ONLARIN YÜZMESİNİ SAĞLARLAR AMA, YÜRÜMELERİNİ DE İŞTE BÖYLE GÜÇLEŞTİRİRLER.
=200
ETİNDEN, YUMURTASINDAN YARARLANDIĞIMIZ ÖRDEKLERİN EVCİLLERİ UÇAMAZ AMA, YABAN ÖRDEKLERİ
SONBAHARDA SICAK ÜLKELERE GÖÇERLER. ÖRDEKLER HEM YÜZERLER, HEM DE ISLANMAZLAR. NE ŞAŞIRTICI ! TÜYLERİNİN DİBİNDE YAĞ KESELERİ VARDIR. GAGALARIYLA BU YAĞLARI TÜYLERİNE SÜRÜNCE, SUYUN İÇİNDE YAŞAMALARINA KARŞIN KUPKURUDURLAR. AİLE OLARAK YAŞARLAR. YILDA 200-250 YUMURTA VERİRLER. YUMURTADAN ÇIKAR ÇIKMAZ YÜZERLER.